

Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

Rapportering på tiltak i Oslofjordplanen, rapporteringsperiode: 2024-2025
M-3078|2025

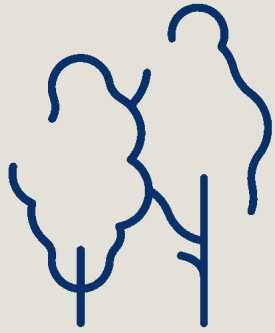
Bright ideas.
Sustainable change.

foto: Kim Abel, Naturarkivet.no

Innholdsfortegnelse

• Bakgrunn, metode og rapportering	s. 3
• Svarprosent	s. 6
• Tiltak som mangler rapportering	s. 10
• Innsatsområder	
• Innsatsområde 1.....	s. 11
• Innsatsområde 2.....	s. 32
• Innsatsområde 3.....	s. 45
• Innsatsområde 4.....	s. 54
• Innsatsområde 5.....	s. 73
• Innsatsområde 6.....	s. 83
• Innsatsområde 7.....	s. 108
• Utvikling av tiltaksgjennomføring i prosjektperioden	s. 113
• Vedlegg	s. 122

Bakgrunn

Den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden viser regjeringens viktigste prioriteringer for Oslofjorden frem til 2026.

Planen er utarbeidet gjennom et samarbeid mellom 10 departementer. For å sikre lokal og regional forankring, har regjeringen opprettet et Oslofjordråd. Rådet ledes av Klima- og miljøministeren, og skal fungere som en samordningsarena, og sikre status og fremdrift av tiltakene i planen.

Planen inneholder 63 tiltak og 19 kunnskapsinnhentingspunkter.

Metode

Spørsmålene som er stilt i rapporteringen er utarbeidet i et samarbeid mellom Rambøll, sekretariatet for Oslofjordrådet og ressursgruppa i Miljødirektoratet.

Rapporteringen ble samlet inn gjennom et elektronisk rapporteringsverktøy, SurveyXact. Invitasjon til rapportering ble sendt til en kontaktperson per hovedansvarlige virksomhet for de gitte tiltak. Kontaktpersonen kunne videresende lenke til rapporteringen til relevante personer i sin virksomhet.

Invitasjonen ble sendt ut 28. april 2025, og det ble sendt tre påminnelser før undersøkelsen stengte fredag 16. mai. Sekretariatet for Oslofjordrådet har også bidratt med påminnelser til de hovedansvarlige.

Tiltak som er ferdige:

- T6, T15, T17, T45, T46, T57, T58, T62 og T63

Kunnskapsinnhentingspunkter som er ferdige:

- K2, K3, K5, K7, K16, K18 og K19

Om rapporteringen

Rapporteringen gjelder for perioden fra sist rapportering (juni 2024) til mai 2025. Dette er fjerde gang det blir innhentet rapportering for Oslofjordplanen. På venstre side er liste over tiltak og kunnskapsinnhentingspunkter som er ferdige og derfor ikke inkludert i årets undersøkelse.

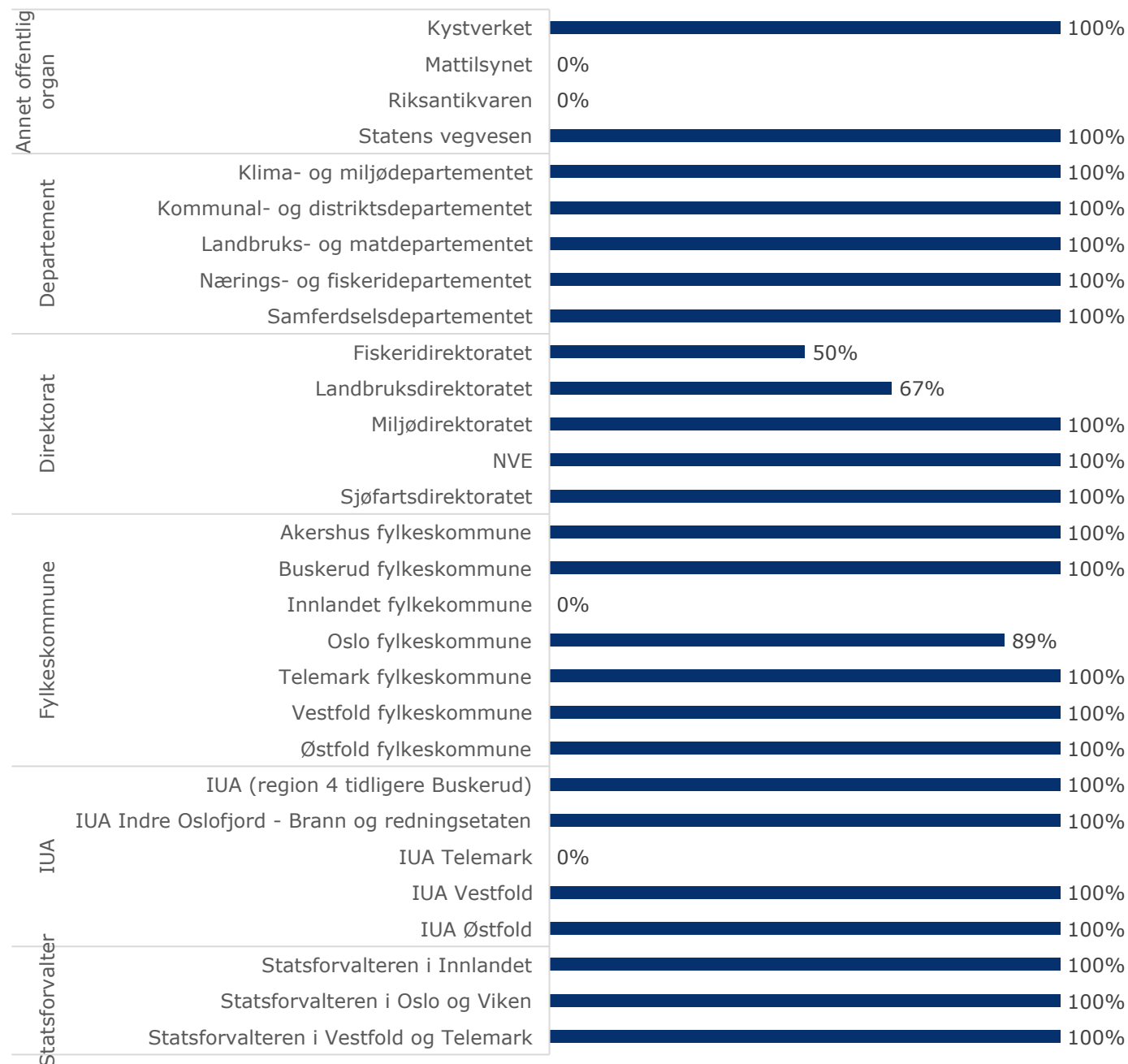
Denne rapporten skal brukes som grunnlag for sekretariatet for Oslofjordplanen sin rapportering til Oslofjordrådet. Resultatene presenteres deskriptivt. Alle tiltak er inkludert i rapporten, unntatt tiltak hvor hovedansvarlig ikke har rapportert. Det framgår av rapporten der det er tiltak som ikke er besvart. Svar fra åpne tekstfelt er gjengitt ordrett.

Detaljer fra rapporteringen som ikke er inkludert i rapporten finnes i datasettet fra rapporteringen, som publiseres samtidig som denne rapporten.

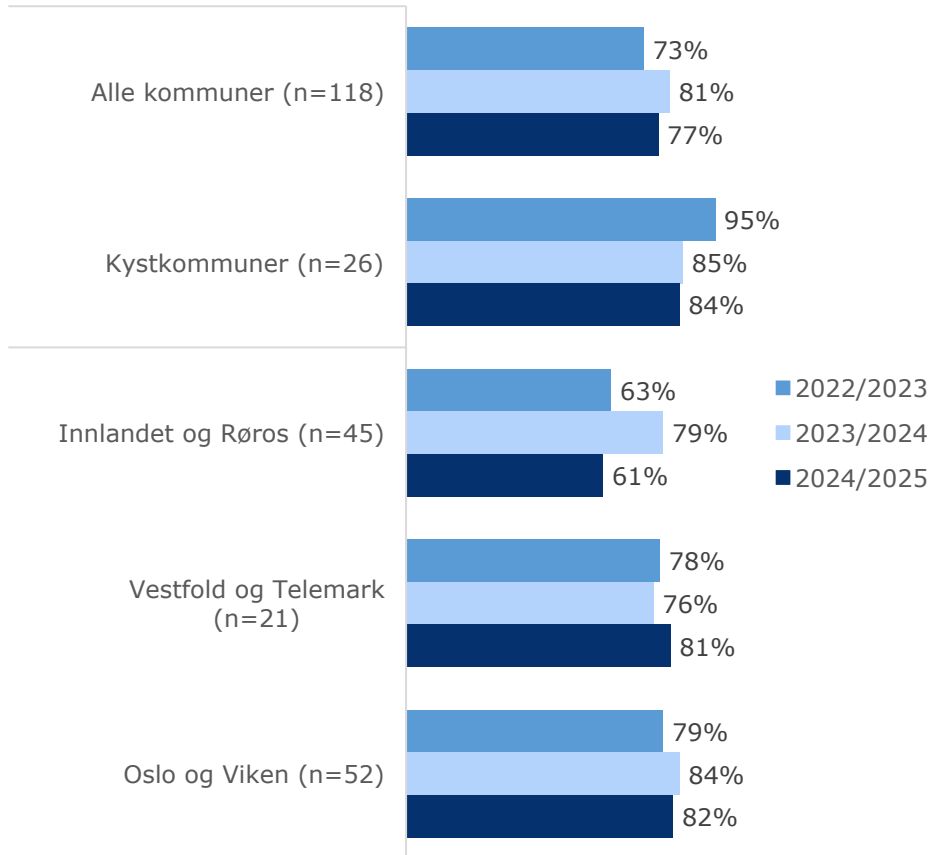
Svarprosent

Figuren viser andelen tiltak virksomhetene har rapportert på, på totalnivå uavhengig av innsatsområde.

En virksomhet med 100 % i svarprosent har rapportert på alle sine tiltak. En virksomhet med 50 % i svarprosent har rapportert på halvparten av sine tiltak. Dersom virksomheten ikke har rapportert i det hele tatt, er det oppgitt 0 %.

Svarprosent blant kommunene

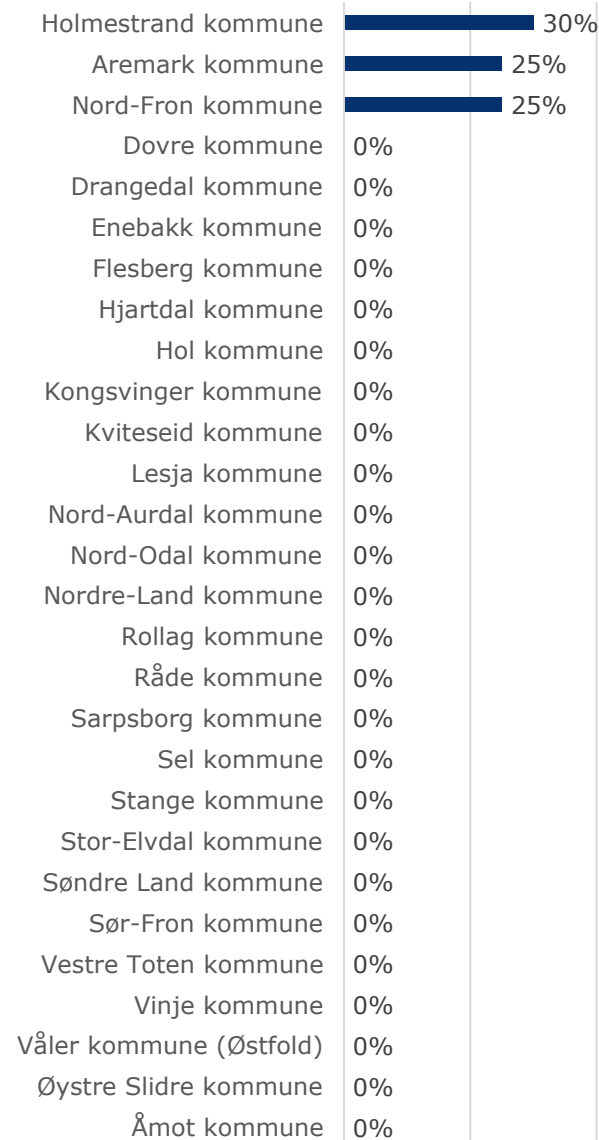
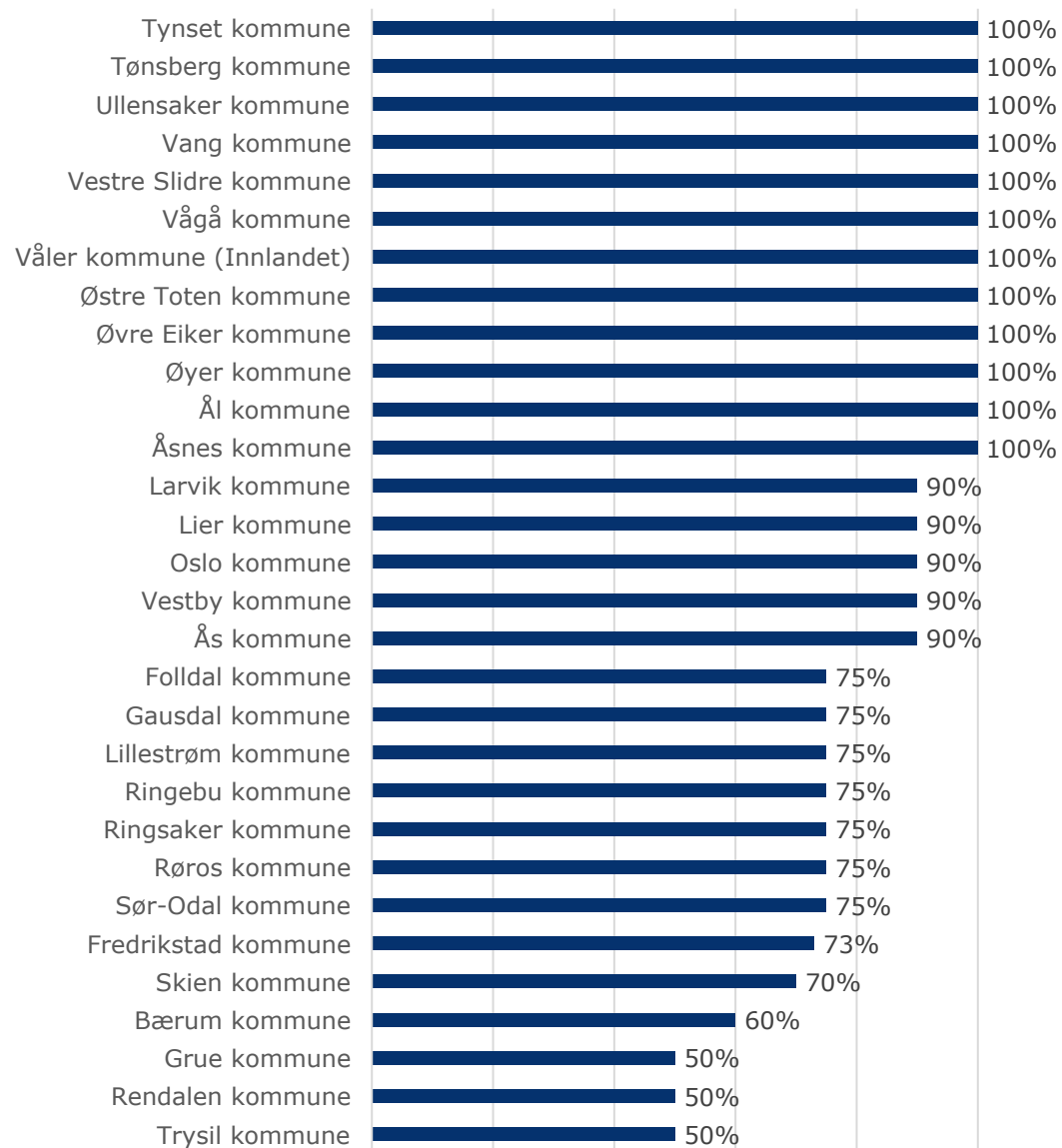
Figuren viser svarprosent blant kommunene på *totalnivå*, uavhengig av innsatsområde.

Svarprosent – Alle kommuner

Alvdal kommune	100%
Asker kommune	100%
Aurskog-Høland kommune	100%
Bamble kommune	100%
Drammen kommune	100%
Eidsvoll kommune	100%
Elverum kommune	100%
Etnedal kommune	100%
Flå kommune	100%
Frogn kommune	100%
Færder kommune	100%
Gjerdrum kommune	100%
Gjøvik kommune	100%
Gol kommune	100%
Gran kommune	100%
Halden kommune	100%
Hamar kommune	100%
Hemsedal kommune	100%
Hole kommune	100%
Horten kommune	100%
Hurdal kommune	100%
Hvaler kommune	100%
Indre Østfold kommune	100%
Jevnaker kommune	100%
Kongsberg kommune	100%
Kragerø kommune	100%
Krødsherad kommune	100%
Lillehammer kommune	100%
Lom kommune	100%
Lunner kommune	100%

Lørenskog kommune	100%
Løten kommune	100%
Marker kommune	100%
Midt-Telemark kommune	100%
Modum kommune	100%
Moss kommune	100%
Nannestad kommune	100%
Nes kommune	100%
Nesbyen kommune	100%
Nesodden kommune	100%
Nittedal kommune	100%
Nome kommune	100%
Nordre Follo kommune	100%
Nore og Uvdal kommune	100%
Notodden kommune	100%
Os kommune	100%
Porsgrunn kommune	100%
Rakkestad kommune	100%
Ringerike kommune	100%
Rælingen kommune	100%
Sandefjord kommune	100%
Seljord kommune	100%
Sigdal kommune	100%
Siljan kommune	100%
Skiptvet kommune	100%
Skjåk kommune	100%
Sør-Aurdal kommune	100%
Tinn kommune	100%
Tokke kommune	100%
Tolga kommune	100%

Svarprosent – Alle kommuner

Tiltak som mangler rapportering

- T23a – Fiskeridirektoratet
- T27 – Fiskeridirektoratet
- T53 – Mattilsynet
- T48 – Riksantikvaren
- K6 - Landbruksdirektoratet

Tiltak som manglet rapportering ved forrige rapporteringsperiode:

- T20 – Sjøfartsdirektoratet
- T23a – Fiskeridirektoratet
- T28 – Miljødirektoratet
- T50 – Sjøfartsdirektoratet
- T54 – Samferdselsdepartementet
- K14a - Samferdselsdepartementet

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Hva har Miljødirektoratet gjort i løpet av siste året for å klargjøre rammebetingelsene for nitrogenfjerning?

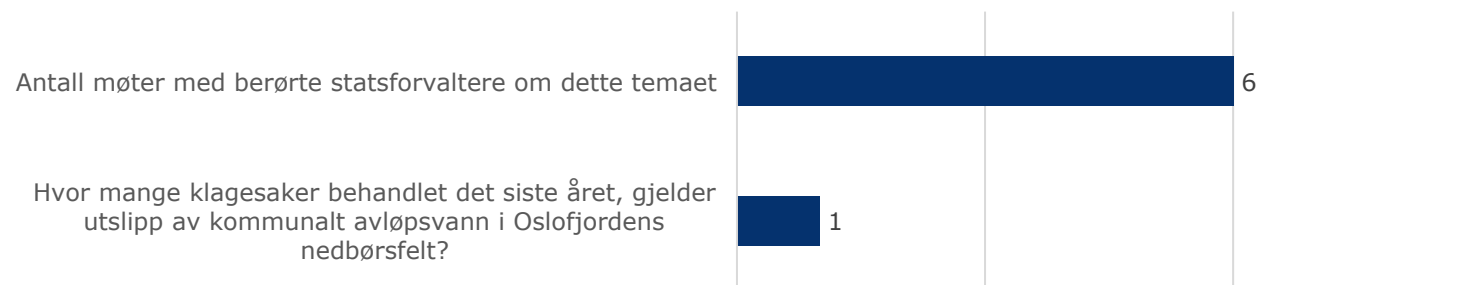
«Vi har gitt individuell veiledning ift. hvor langt det enkelte embete har kommet i arbeidet, og bistått KLD i deres arbeid.»

Er det andre aktiviteter dere vil nevne som har betydning for denne oppfølgingen?

«Vi har behandlet flere søknader om tilskudd, og deltatt på diverse konferanser. Veiledningsarbeidet har gått over til en mer løpende fase, ettersom både statsforvalterne og Miljødirektoratet nå har fått flere ressurser til dette arbeidet.»

Strengere håndheving av eksisterende krav i regelverket for utslipp av kommunalt avløpsvann og avløpsvann fra spredt bebyggelse

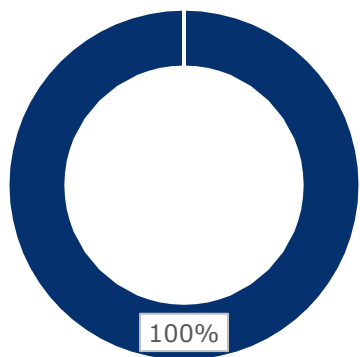
HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettet gjennom krav i utslippstillatelser og kommunale handlingsplaner for avløpssektoren

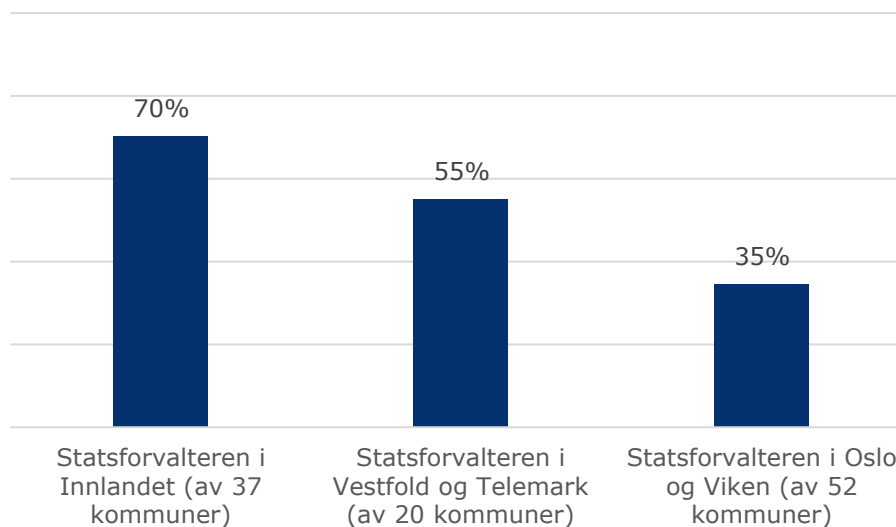
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Har dere i løpet av siste året stilt krav om tiltak overfor kommunene som skal bidra til å redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettet?

■ Ja (Statsforvalteren i Innlandet, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og Statsforvalteren i Oslo og Viken)

Andel kommuner med konkrete krav til å redusere overvann og fremmedvann som tilføres avløpsnettet

Beskriv eventuelt andre tiltak dere har gjort i løpet av det siste året for å redusere mengden overvann, for eksempel informasjonsarbeid.

- *SFOV*: «Planinnspill, forventningsbrev (inkludert innspill til planstrategi og forventninger til arealplanlegging), dialogmøter, tilbakemelding på egenkontrollrapporter, innlegg»
- *SFIN*: «Vi har dette som tema på tilsyn, og som del av presentasjoner på seminarer. Gjennom planarbeidet sjekker vi at det er kapasitet også på ledningsnett, og vurderer bruk av innsigelser for å unngå å overbelaste nett.»
- *SFVT*: «Fremmedvann/virkningsgrad har vært tema på tilsyn.»

Redusere mengden overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettet gjennom krav i utslippstillatelser og kommunale handlingsplaner for avløpssektoren

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

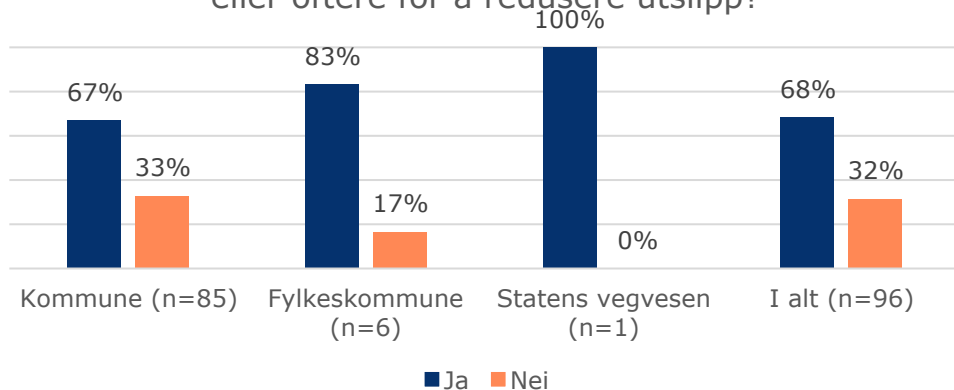
Hvordan har dere som hovedansvarlig for tiltaket inkludert kommunene i arbeidet med å redusere overvann og annet fremmedvann som tilføres avløpsnettet?

- *SFVT*: «Fremmedvann/virkningsgrad har vært tema på tilsyn.»
- *SFOV*: «Stiller krav som gjør at kommunene må prioritere arbeidet med reduksjon av fremmedvann, pålegger tiltaksplaner som sikrer framdrift i arbeidet der vi hensyntar kommunenes situasjon og setter realistiske frister.»
- *SFIN*: «Ikke på annen måte enn at dette er tema ifbm. tilbakemelding på egenkontrollrapportene og på tilsyn.»

Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 7 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

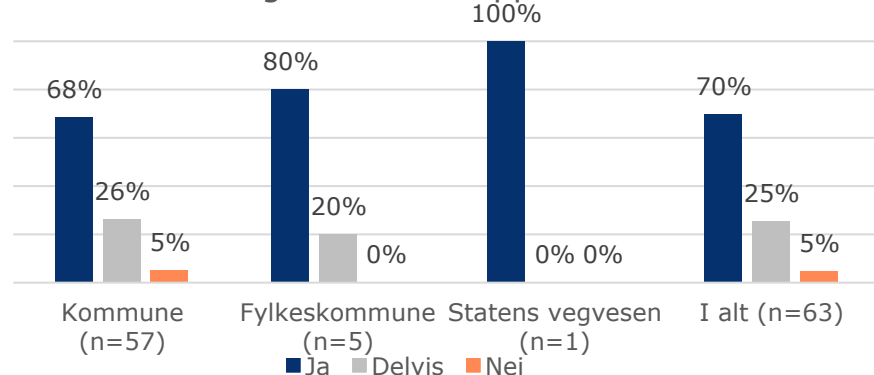
Er det etablert rutiner for å få oversikt over aktuelle sandfangkummer som må tømmes årlig eller oftere for å redusere utslipp?

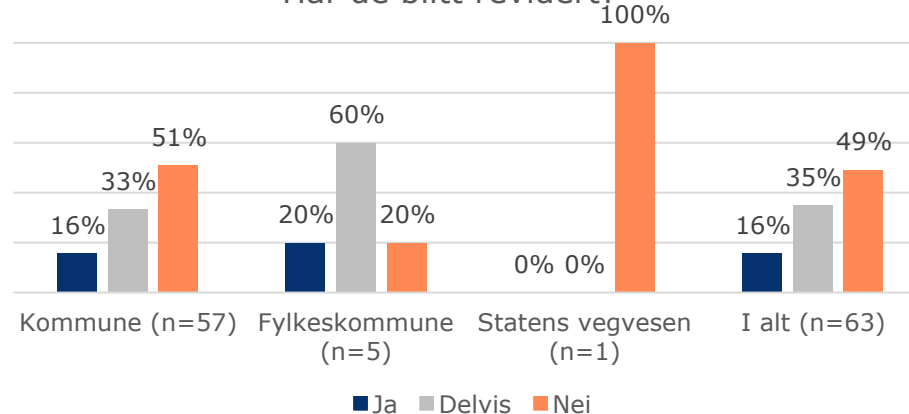
Antall sandfang tømt langs fylkeskommunale veier i Vestfold, Telemark og Oslo fylkeskommune*

Telemark: 686 av 3 041 sandfang
Vestfold: 1 400 av 4 000 sandfang
Oslo: 5 572 av 25 000 sandfang

Følges rutinene opp? **

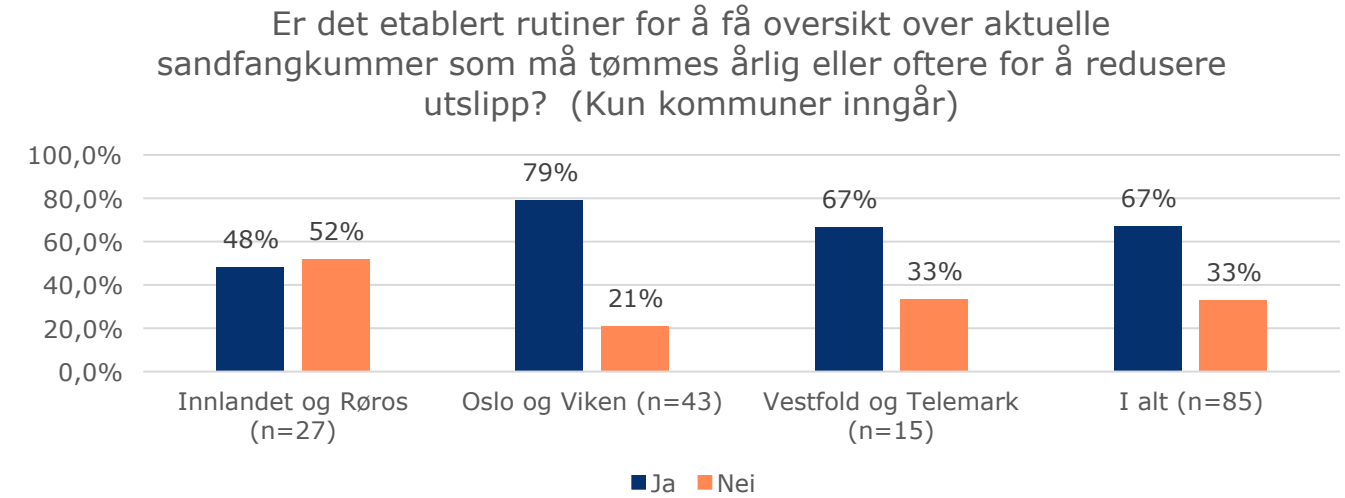

Har de blitt revidert? **

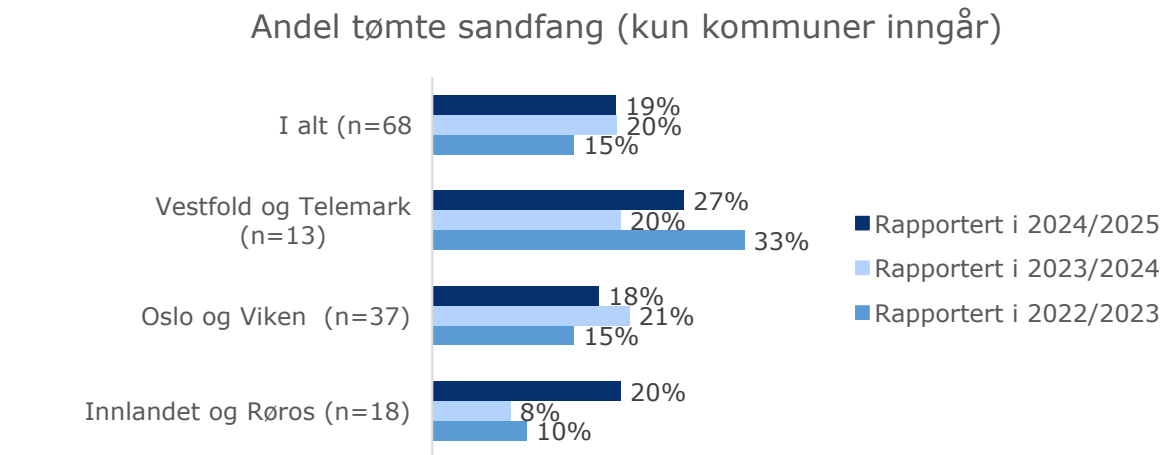
Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 7 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

1638*
Gjennomsnittlig antall sandfang i kommunene

318*
Gjennomsnittlig antall sandfang som er tømt det siste året i kommunene

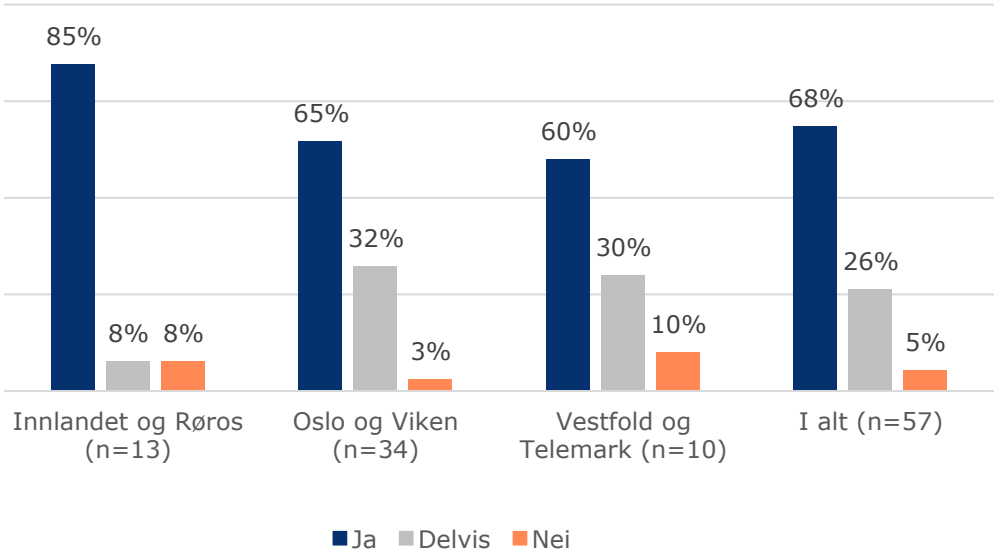

Det er kun tall fra kommunene som inngår i figurene på denne siden.
* Kommuner som har oppgitt «ingen informasjon tilgjengelig» inngår ikke i gjennomsnittet.

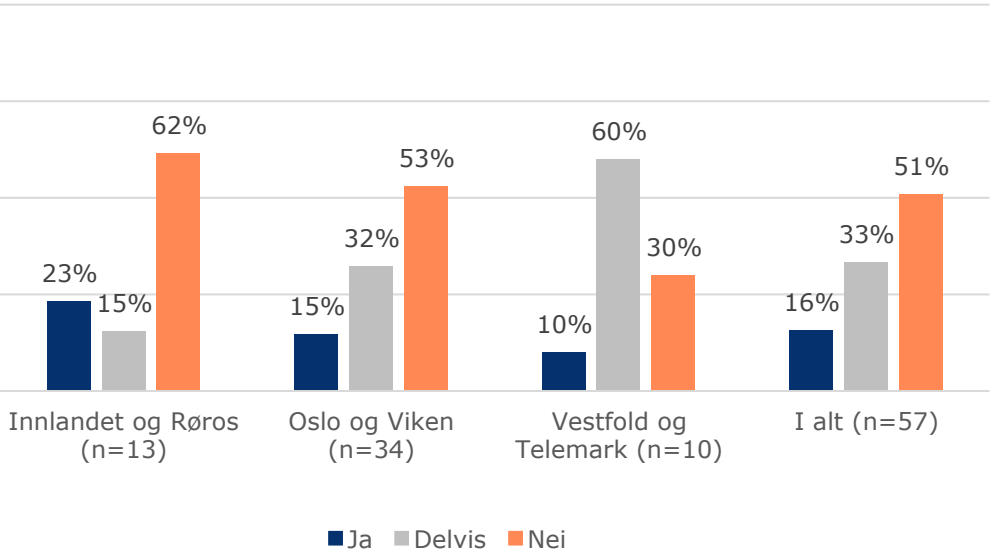
Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 7 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

Følges rutinene opp? (kun kommuner inngår)*

Har de blitt revidert? (kun kommuner inngår)*

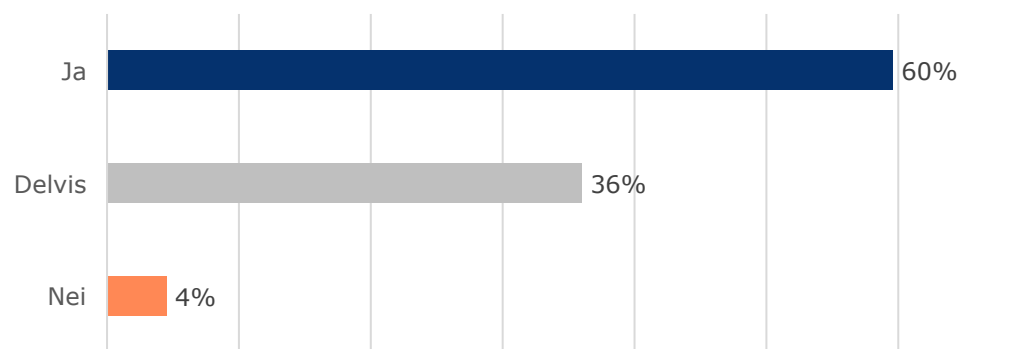
*Det er kun tall fra kommunene som inngår i figurene. Kommuner som svarte nei på spørsmålet om de har rutiner fikk ikke de to spørsmålene.

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=89 KOMMUNER)

Kapittel 12

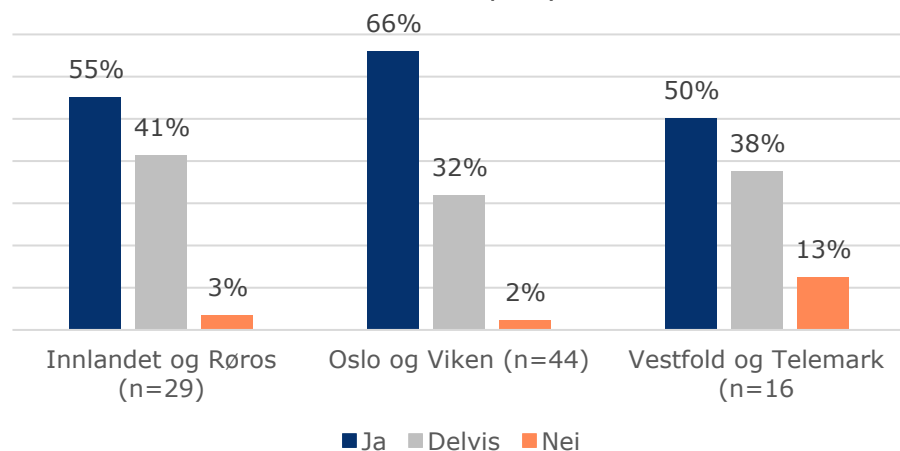
Har dere oversikt over status og utslipp av sanitært avløpsvann som skal reguleres ihht. kap. 12? (n=89)

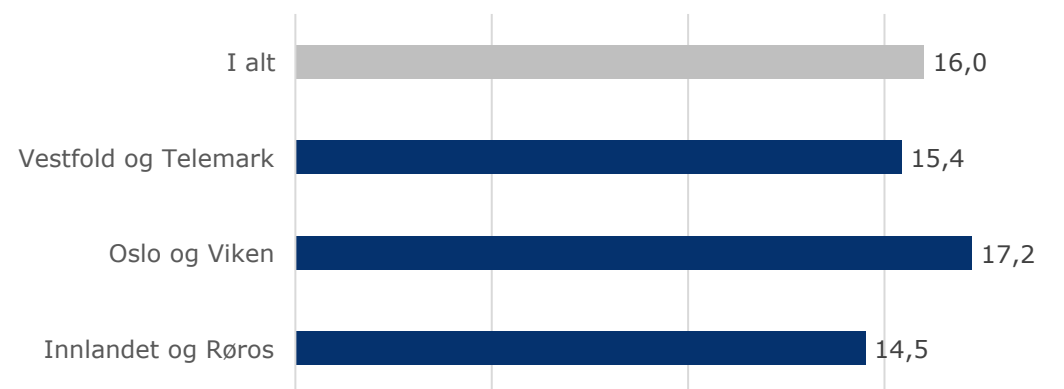
16,5
Gjennomsnittlig antall kap. 12-anlegg som har blitt tilknyttet det kommunale avløpsnettet siden forrige rapportering i kommunene (n=89)

1317
Gjennomsnittlig antall kap. 12-anlegg i kommunene. (n=89)

Har dere oversikt over status og utslipp av sanitært avløpsvann som skal reguleres ihht. kap. 12? Fordelt på fylke

Hvor mange utslippstillatelser har kommunen gitt til kap. 12 anlegg i rapporteringsperioden? Gjennomsnittlig antall

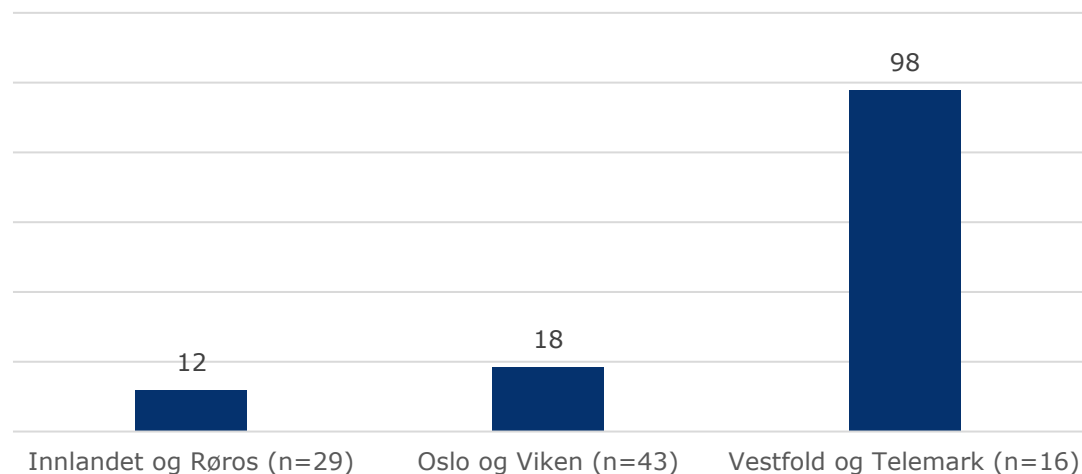

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=88 KOMMUNER)

Kapittel 12

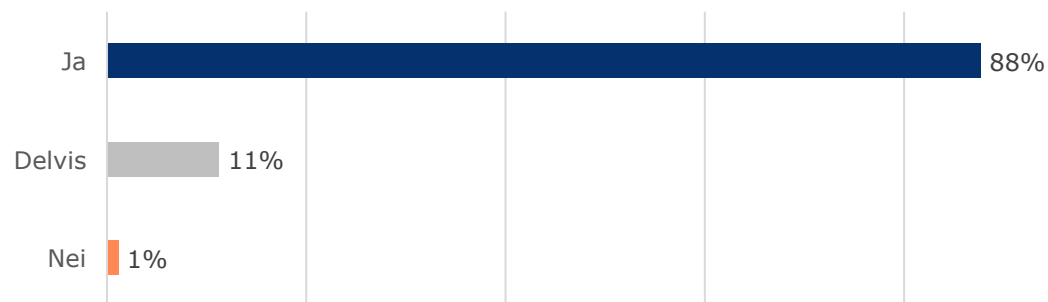
Kapittel 12: - Hvor mange anlegg som ikke tilfredsstillere renskravene får krav om sanering i rapporteringsåret? Gjennomsnittlig antall

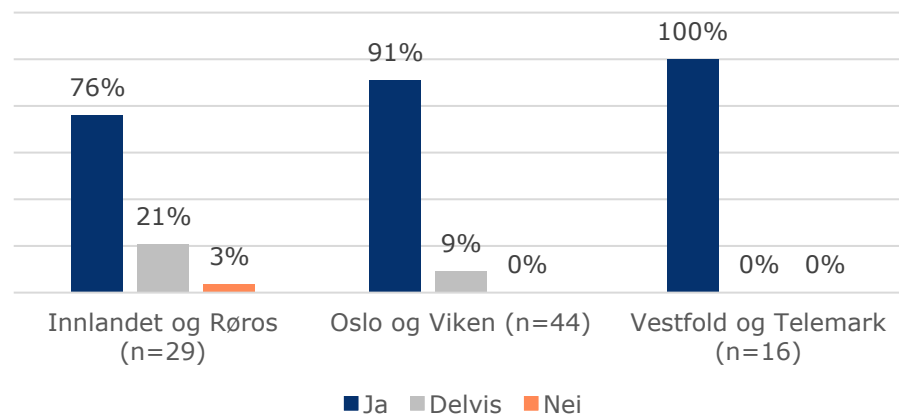
Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=89 KOMMUNER)

Har dere oversikt over status og utslipp av kommunalt avløpsvann som skal reguleres iht. kap. 13? (n=89)

Har dere oversikt over status og utslipp av kommunalt avløpsvann som skal reguleres iht. kap. 13? Fordelt på fylke

Kapittel 13

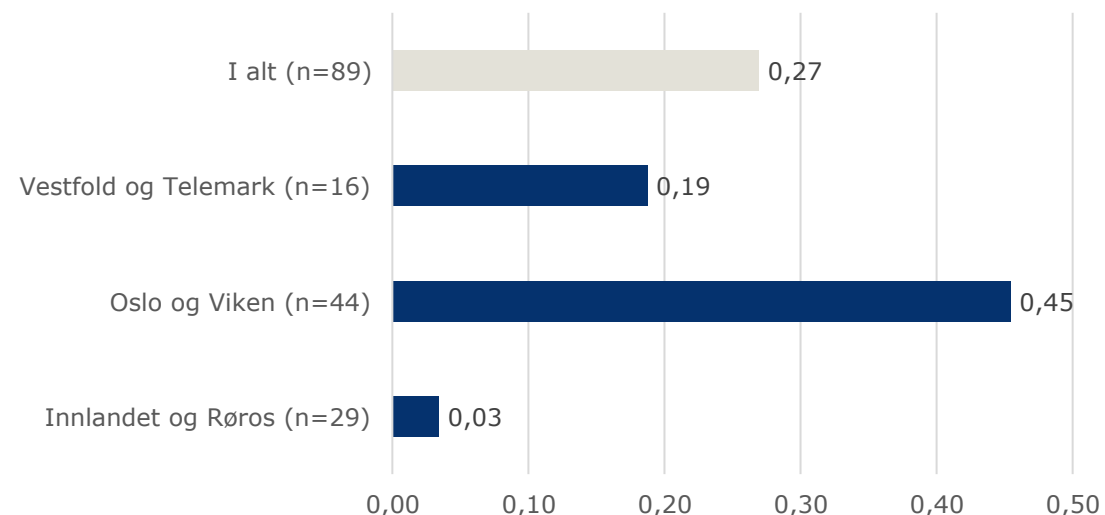
5

kap. 13-anlegg har blitt tilknyttet kapittel 14-anlegg det siste kalenderåret. 5 i Våler kommune, og 1 i Holmestrand kommune.

4

Gjennomsnittlig antall kap. 13-anlegg i kommunene. (n=88*)

Kapittel 13: Hvor mange utslippstillatelser har kommunen gitt til kap. 13 anlegg i rapporteringsperioden?

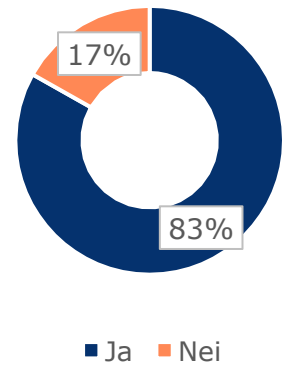

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

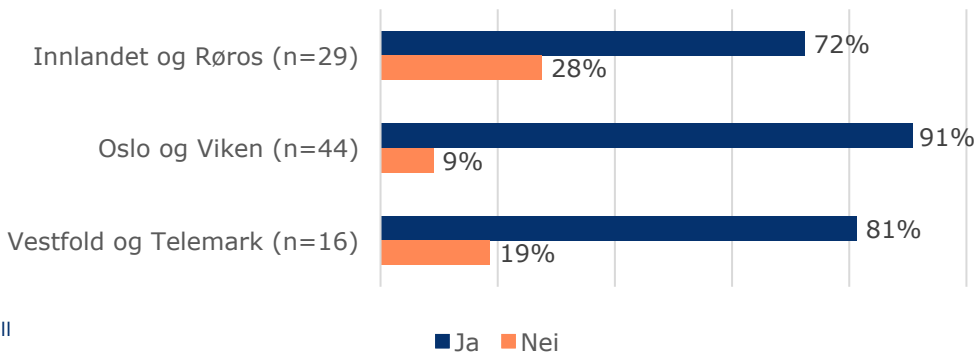
HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=99 KOMMUNER)

Både kapittel 12 og 13

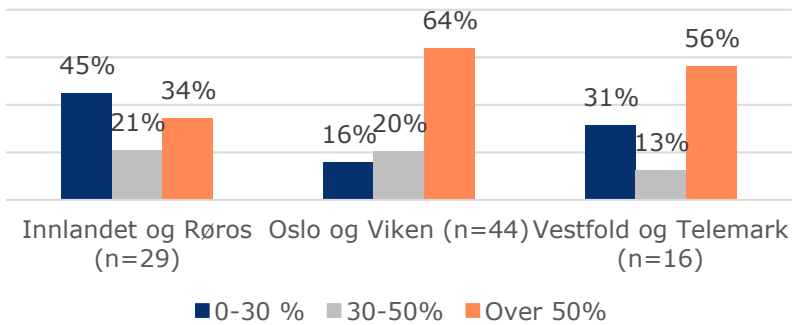
Har kommunen avsatt ressurser til å følge opp arbeidet med gjennomføring av avløpstiltakene i vannforskriften? (n=89)

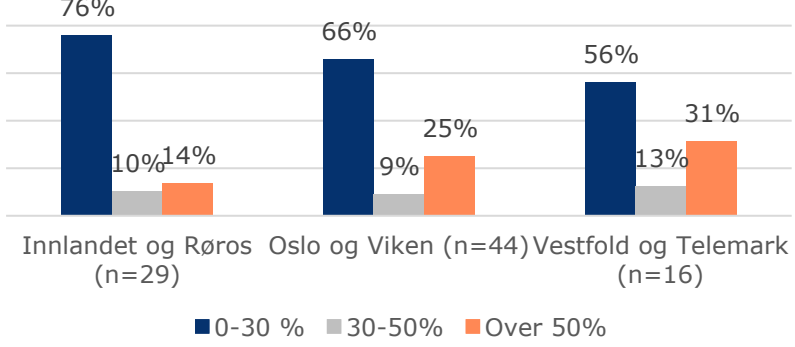
Svarene fordelt på region

Hvor stor stillingsprosent har kommunen avsatt til å følge opp kap. 12-anlegg?

Hvor stor stillingsprosent har kommunen avsatt til å følge opp kap. 13-anlegg?

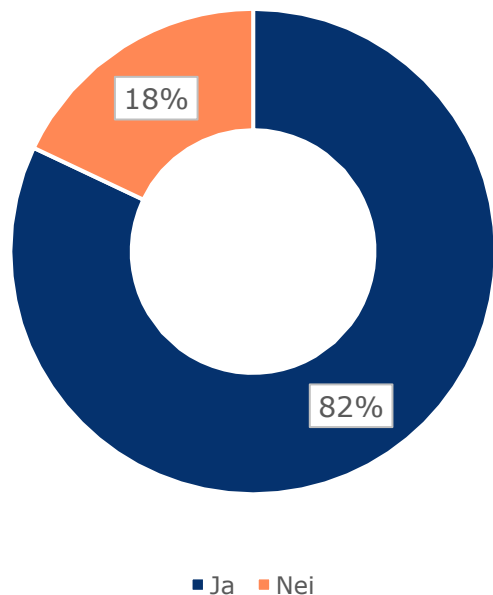

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

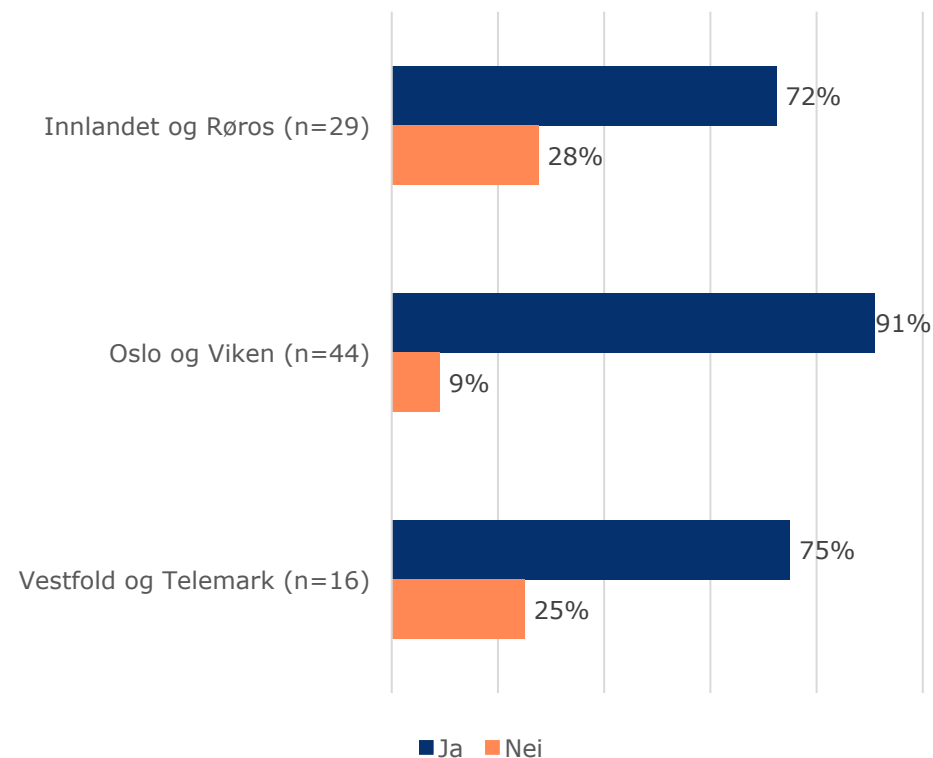
HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=99 KOMMUNER)

Både kapittel
12 og 13

Har kommunen implementert tiltakene som gjelder kap 12 og 13 anlegg fra arbeidet med vannforskriften i egne planer som kommuneplanens arealdel, hovedplan avløp eller tilsvarende? (n=89)

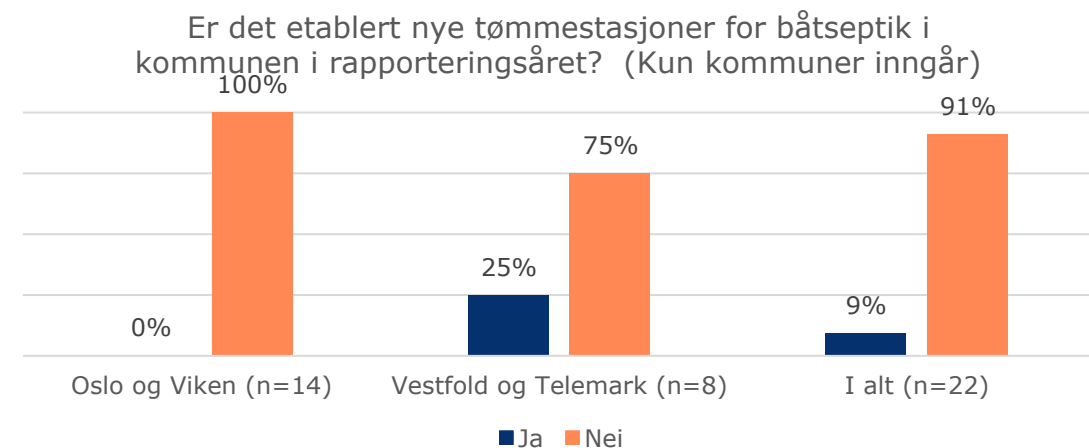

Fordelt på region

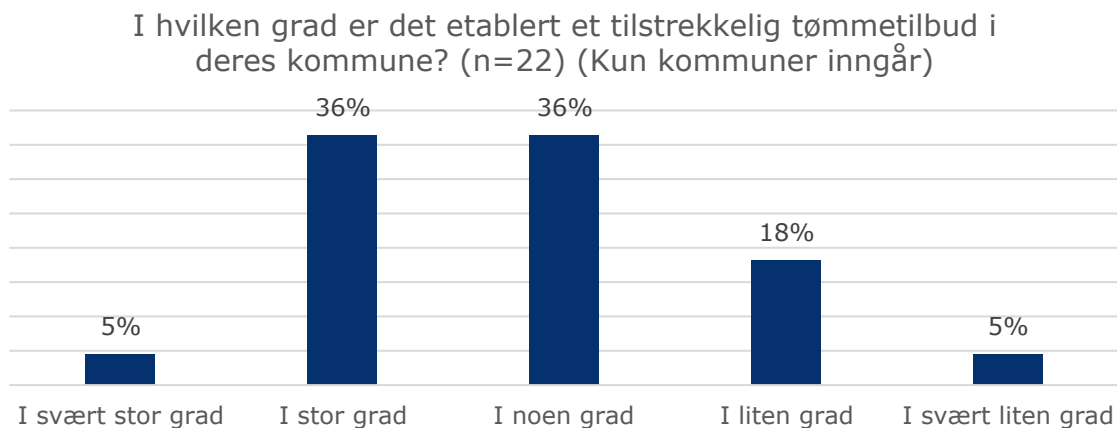

Statsforvalteren skal oppfordre kommunene til å etablere tømmestasjoner

HOVEDANSVARLIG: 2 STATSFORVALTERE (KUN KYST) OG 26 KYSTKOMMUNER (N=22 KOMMUNER)

Både **Statsforvalteren i Vestfold og Telemark** og **i Oslo og Viken** har oppfordret sine kommuner til å iverksette etablering av tømmestasjoner

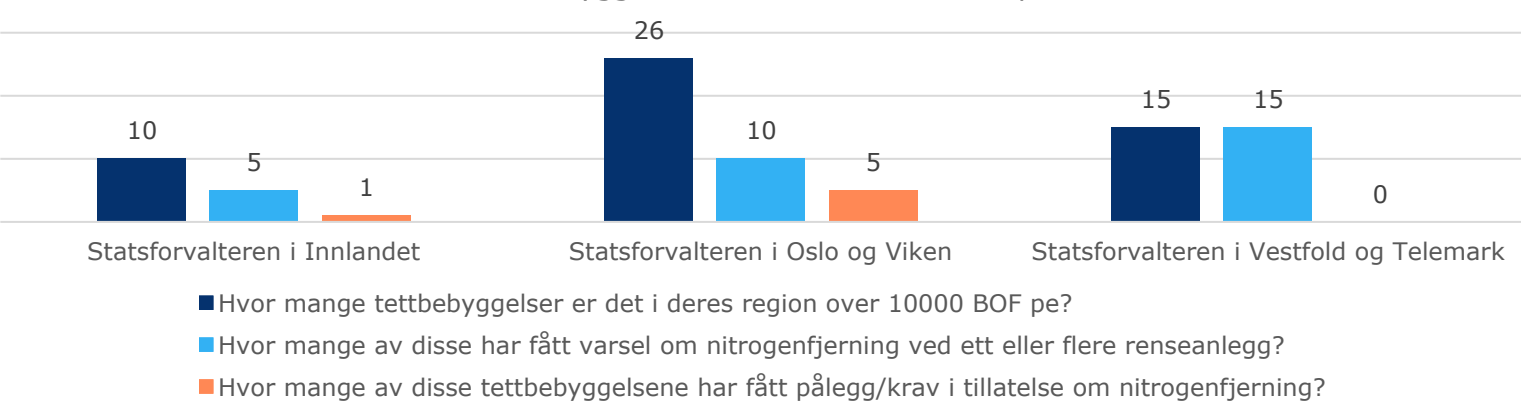
Følgende kommuner har etablert nye tømmestasjoner:

- Færder kommune: 1 ny tømmestasjon
- Bamble kommune: 1 ny tømmestasjon

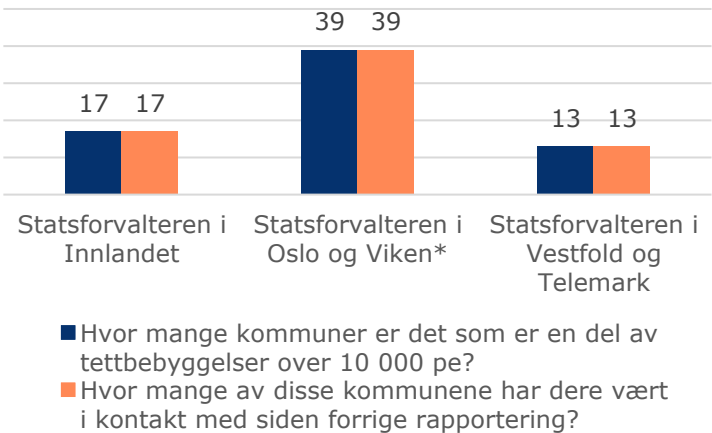
Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER

Tettbebyggelser med over 10000 BOF pe

Kommuner med tettbebyggelser med over 10 000 BOF pe (kun tall fra statsforvalterne inngår):

Hvor mange kap. 14 anlegg har Statsforvalteren hatt tilsyn med i rapporteringsperioden?

Det er kun tall fra Statsforvalterne som inngår i tallene på denne siden.

***For Statsforvalteren i Oslo og Viken ble det oppgitt 49 på spørsmål «Hvor mange av disse kommunene har dere vært i kontakt med siden forrige rapportering». Det er blitt nedjustert til 39 fordi antallet kan ikke overstige spørsmålet før «Hvor mange kommuner er det som er en del av tettbebyggelser over 10 000 pe».**

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER

Hvordan er innsatsen med tilsyn blitt styrket? Beskriv kort.

- *SFVT*: «Vi har hatt en lokal tilsynsaksjon på avløp i 2024/2025.»
- *SFOV*: «Redusert antall kontrolltema for å gå flere, kortere tilsyn, tidligere planlegging av tidspunkt for tilsyn, lagt flere tilsyn til første halvdel av året.»
- *SFIN*: «Vi gjennomfører risikobaserte tilsyn, gjennomfører oppfølgingstilsyn der det trengs, og sørger samtidig for at det ikke går alt for lang tid mellom hvert tilsynsbesøk.»

Hvordan har oppfølging av krav i tillatelser blitt styrket? Beskriv kort.

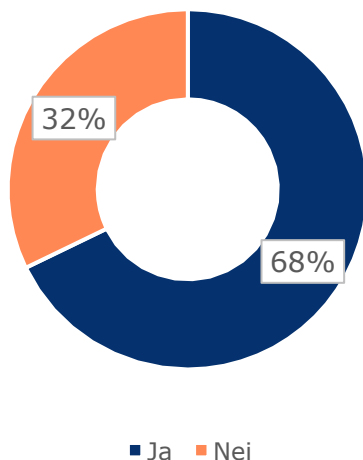
- *SFVT*: «Ved økt antall tilsyn og grundig gjennomgang av egenkontroller.»
- *SFOV*: «Utvidet tilbakemelding på egenkontrollrapportene, økt bruk av innsigelser i plansaker.»
- *SFIN*: «Vi følger opp krav i tillatelsene hovedsakelig gjennom tilsynsaktiviteten, men har også jevnlig dialog med anlegg/kommuner som har vedvarende utfordringer. Vi påpeker brudd på tillatelser ifbm planuttalelser, og har dette som tema i kommunebilder.»

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

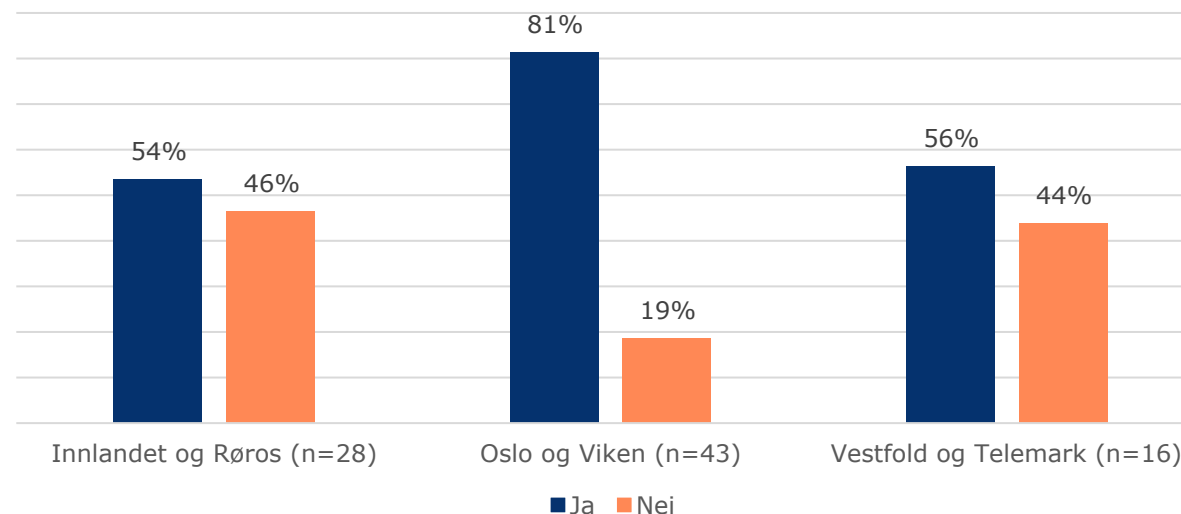
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Kapittel 12

Har dere i rapporteringsperioden ført tilsyn med kap. 12 anlegg? (n=87) (Kun kommuner inngår)

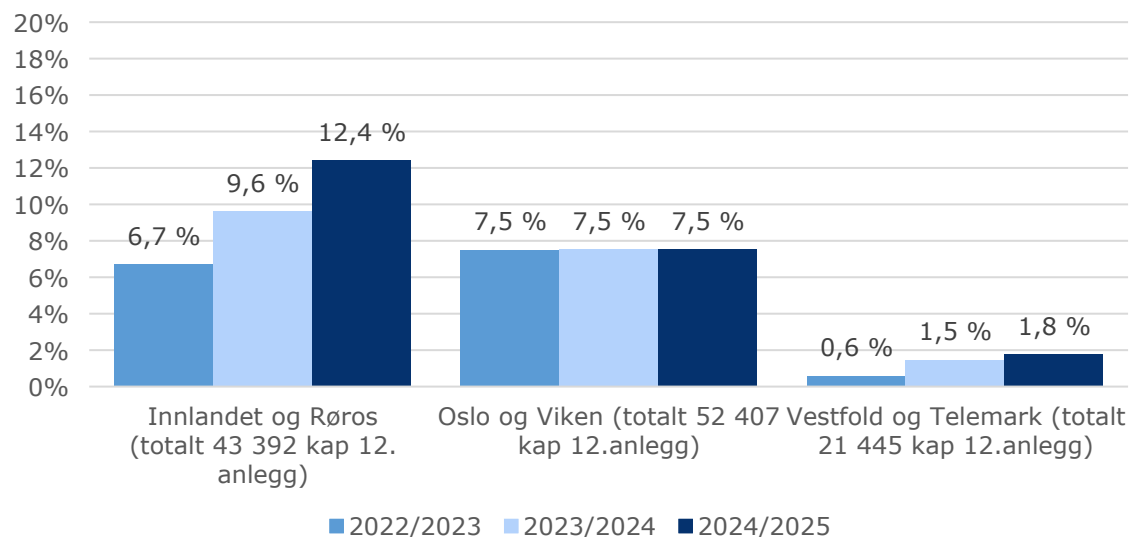
Har dere i rapporteringsperioden ført tilsyn med kap. 12 anlegg? (kun kommuner inngår)

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

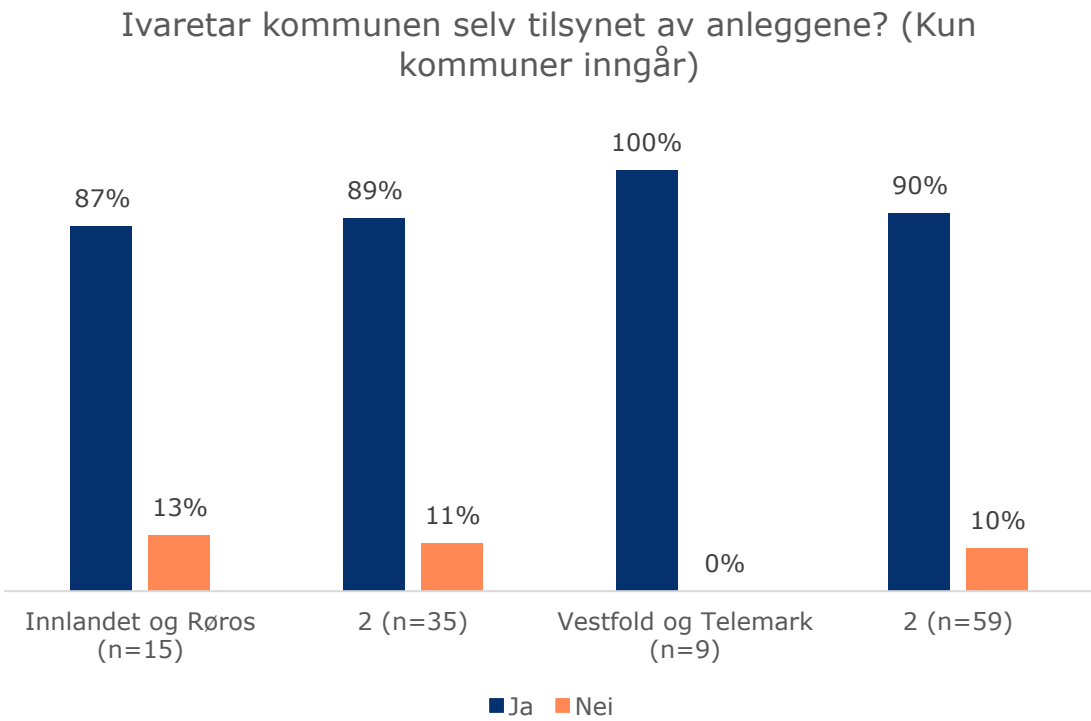
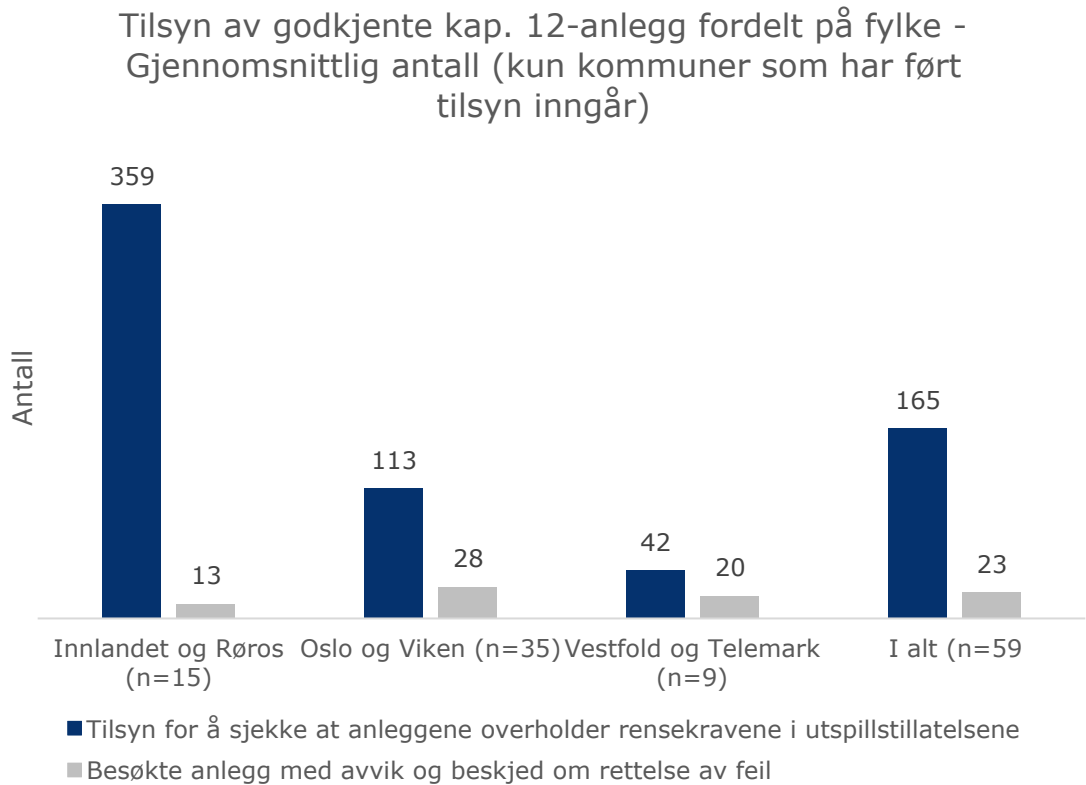
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Kap. 12: Hvor mange tilsyn av kap. 12 anlegg har kommunene gjennomført i rapporteringsperioden, for å sjekke at anleggene overholder rensekravene i utslippstillatelsene? (% av totalt antall anlegg i fylket som er rapportert)*

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

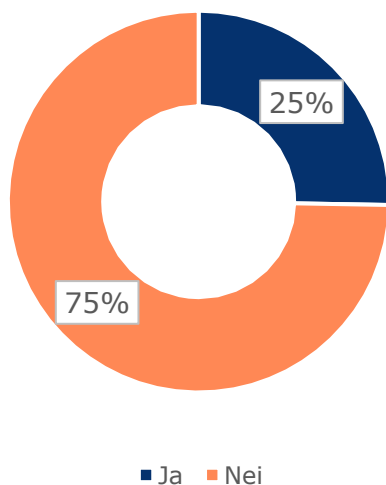

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

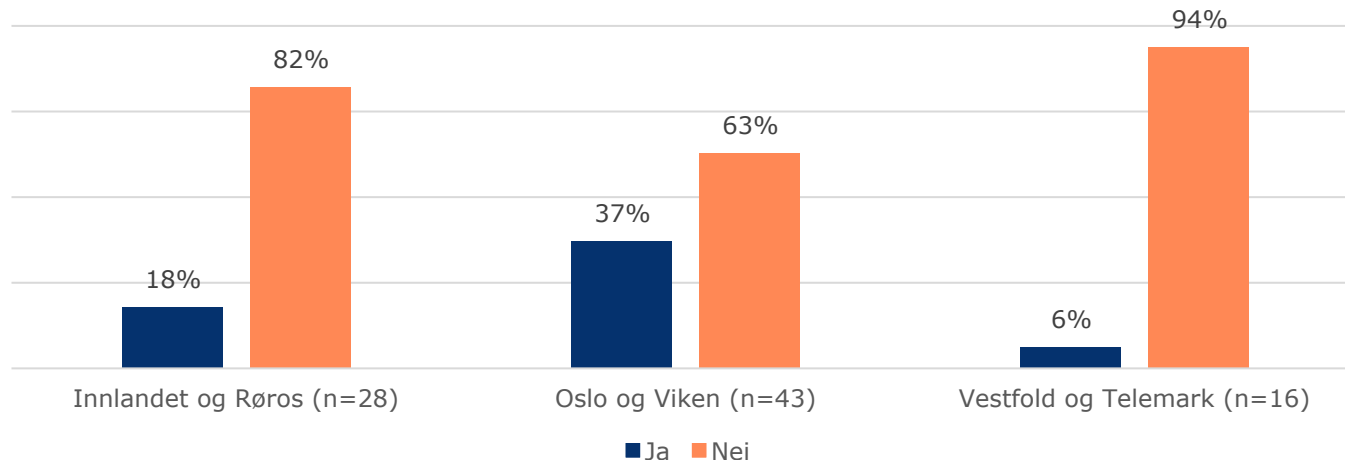
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Kapittel 13

Har dere i rapporteringsperioden ført tilsyn med kap. 13 anlegg? (n=87) (Kun kommuner inngår)

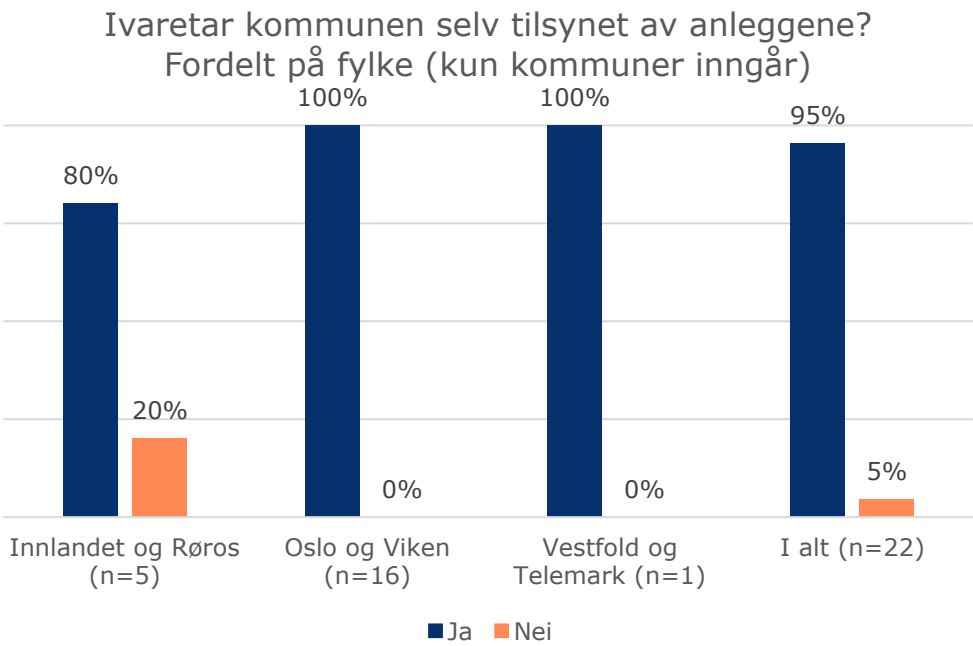
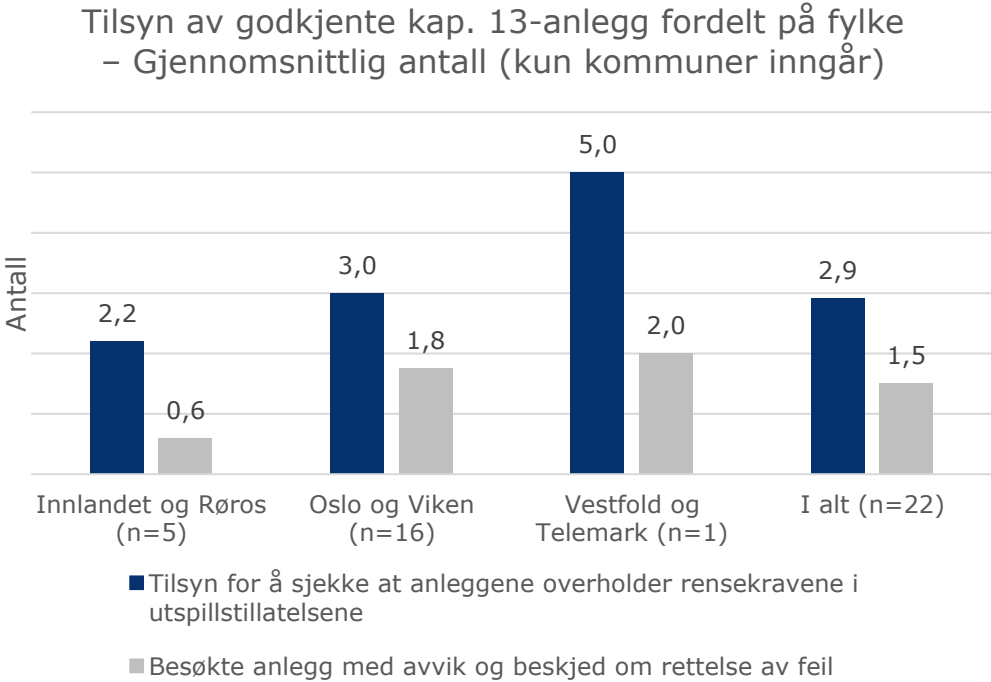

Har dere i rapporteringsperioden ført tilsyn med kap. 13 anlegg? (Kun kommuner inngår)

Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

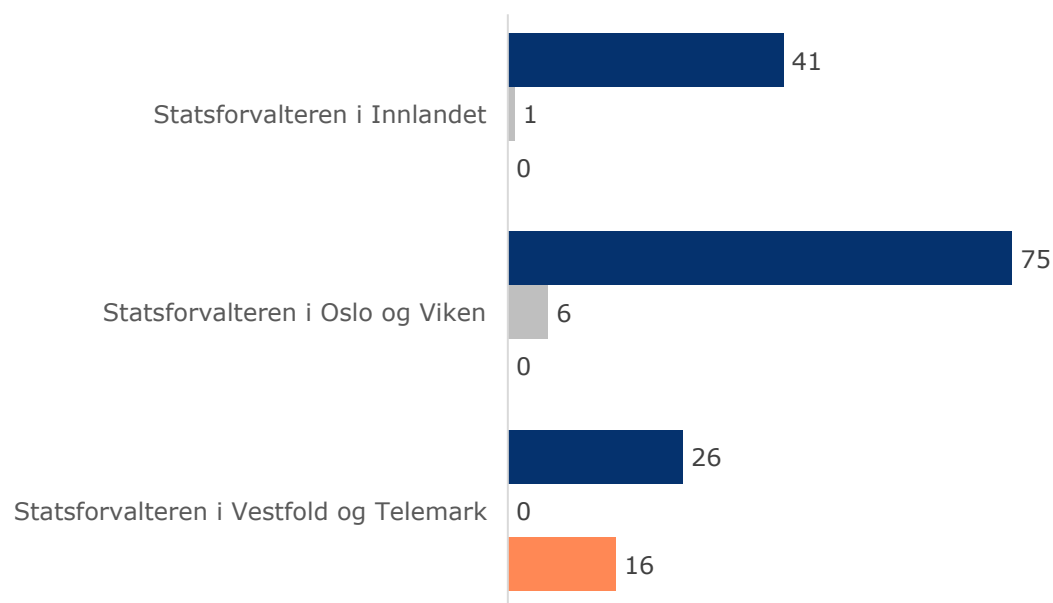
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Pålegge kommunene eller interkommunale avløpsselskap overvåking i resipientene for å avklare utslippenes effekt også nær utslippspunktene (kap. 14 i forurensningsforskriften)

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Kapittel 14-anlegg i regionen

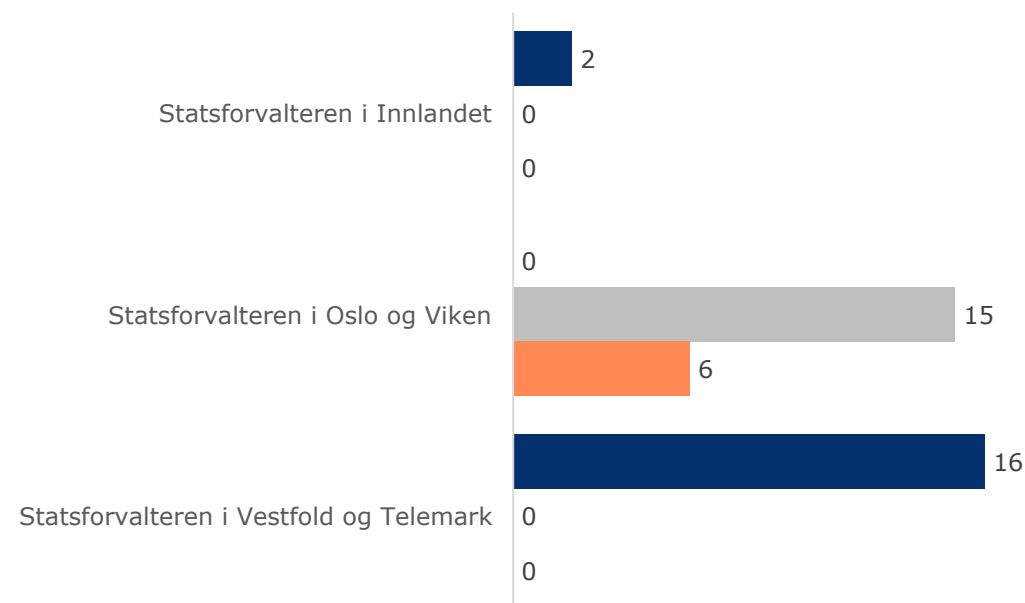

■ Antall kap. 14 anlegg i regionen

■ Antall nye utslippstillatelser med krav om overvåking etter den nye malen fra Miljødirektoratet i rapporteringsperioden

■ Alternativt antall kommune som har fått pålegg med nye overvåkingskrav

Overvåking i kapittel 14-anlegg

■ Antall kommuner som har sendt inn forslag til reviderte overvåkingsprogram

■ Antall kap. 14 anlegg i regionen uten krav til overvåking

■ Antall som har fått dette kravet/pålegg siden forrige rapportering

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

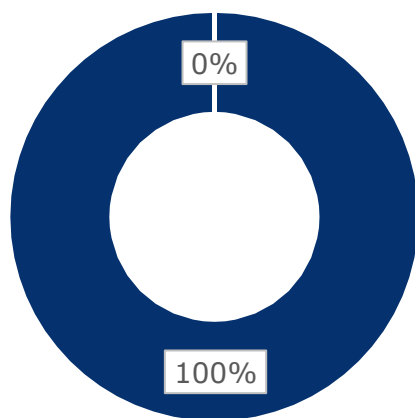
07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Der det er behov for forsterket innsats mot forurensning fra jordbruket for å oppnå målet om god tilstand i alle landbrukspåvirkede vannforekomster, bør det iverksettes regionale forskrifter

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Har dere innført regionale miljøkrav?

■ Ja (Statsforvalteren i Innlandet, i Vestfold og Telemark og i Oslo og Viken)

■ Nei

Hvis innført regionale miljøkrav:

...hvor er det innført regionale miljøkrav?

- *SFIN*: «Kongsvinger, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Ringsaker, Løten, Stange, Nord-Odal, Sør-Odal, Grue, Åsnes, Våler, Elverum, Gausdal, Østre Toten, Vestre Toten og Gran.»
- *SFVT*: «Alle kommunene i Vestfold fylke, og kommunene Skien, Porsgrunn, Siljan, Bamble, Midt-Telemark og Nome i Telemark fylke.»
- *SFOV*: «Alle områder i vår region der overflateavrenning fra jordbruksarealer påvirker sårbare vannforekomster, samt Gran kommune i Innlandet.»

...hvor mye jordbruksareal (daa) er omfattet av miljøkrav?

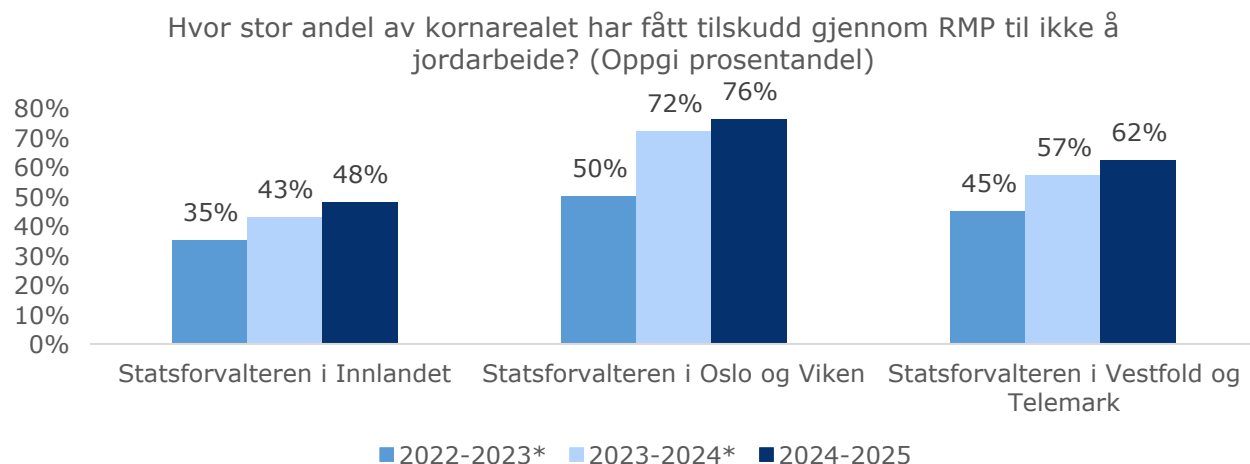
- *SFIN*: 93 000
- *SFVT*: 366 200
- *SFOV*: Omtrent 300 000 dekar

... når skal kravene iverksettes?

- *SFIN*: 2025
- *SFVT*: 1. januar 2025
- *SFOV*: «Alle kravene i forskriften gjelder fullt ut i løpet av 2025»

Forvalte regionale miljøprogram (RMP) og tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) slik at de bidrar til å redusere avrenningen fra jordbruksarealer der utfordringene tilsier det
– Gjelder RMP

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

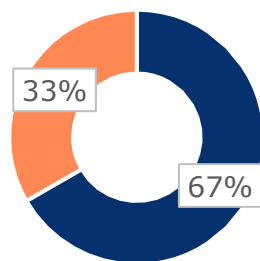
Hvordan har de øremerkede RMP-midlene til Oslofjorden blitt brukt?

- *SFVT*: «Midlene har gått til å øke tilskuddssatsene til avrenningstiltak som: Ingen jordarbeiding om høsten, direktesådd høstkorn, fangvekster, grasdekte kantsoner og grasdekte vannveier. Satsen til frivillig miljøavtale med formål redusert avrenning ble også satt opp.»
- *SFOV*: «Disse midlene ble brukt til å øke tilskuddssatsene vesentlig på følgende fire tiltak: Ingen jordarbeiding om høsten, Direktesådd høstkorn og høstoljevekster, Fangvekster sådd som underkultur, Fangvekster sådd etter høsting. Av den totale tilskuddsramma for RMP i våre fire fylker, går omtrent 70 % til miljøtemaet "avrenning til vann».»
- *SFIN*: «Til forurensningstiltak i RMP.»

Forvalte regionale miljøprogram (RMP) og tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) slik at de bidrar til å redusere avrenningen fra jordbruksarealer der utfordringene tilsier det
– Gjelder SMIL

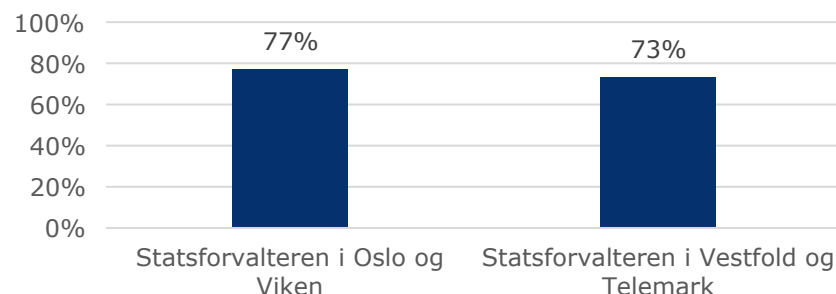
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Har statsforvalteren tilstrekkelig oversikt om SMIL-midlene blir brukt til vannmiljø?

■ Ja (SFOV og SFVT) ■ Nei (SFIN)

Hvis du svarte ja, omtrent hvor stor andel av tilskuddsmidlene til SMIL har gått til tiltak mot avrenning til vann og vassdrag i foregående budsjettår?

Opplys fordelingen mellom de ulike vannmiljøtiltakene:

- **SFVT:** «Utbedring hydrotekniske tiltak: 75%
 - Erosjonssikring langs vassdrag: 13%
 - Fangdammer, etablering og vedlikehold: 8%
 - Omlegging på erosjonsutsatt areal: 1%
 - Andre vannmiljøtiltak: 3%»
- **SFOV:** «Hydrotekniske tiltak er det største vannmiljøtiltaket i SMIL-ordningen. Kommunenes tilgjengelige tilskuddsramme går i hovedsak til hydrotekniske tiltak.»

Revidere forskrift om gjødselvare slik at utslipp til vann, og luft reduseres for å oppnå relevante klima- og miljømål

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Beskriv status på arbeidet med revidering av forskrift.

«Nye forskrifter ble fastsatt 29. januar 2025.»

Når skal forskriften sendes på høring?

«Høring er unnagjort.»

Når skal forskriften tre i kraft?

«Forskrift er fastsatt.»

Når skal kravene om spredeareal og spredetidspunkt tre i kraft?

«Krav til spredeareal erstattes av trinnvis strammere fosforgrenser fom. 1. januar 2027, fram til da gjelder noe høyere fosforgrense på liknende nivå som tidligere krav til spredeareal. Nye spredefrister gjelder fom. 1. januar 2027.»

Vurdere behovet for å utvide det sårbare området for nitratdirektivet, slik at det også omfatter nedbørsfeltene på vestsiden av fjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er rapporten om konsekvensene av utvidelse ferdigstilt?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, har forvaltningen kommet med anbefalinger til departementene basert på rapporten?

JA

NEI

Økt tilsyn med, og håndheving av kravet i vannressursloven § 11 om at det langs vassdrag skal opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning, og gir levested for planter og dyr

HOVEDANSVARLIG: NVE

Hvor mange tilsyn med krav om opprettholdelse av kantvegetasjon langs vassdrag, jf. vannressursloven § 11, ble gjennomført i rapporteringsperioden? (Oppgi antall)

«19»

- I 2023/2024 ble det rapportert 9.»

Hvor mange tips/henvendelser har dere fått om brudd på kantsoneregelverket?

«38»

- I 2023/2024 ble det rapportert 26.»

I hvor mange saker har NVE vedtatt en reaksjon mot brudd på § 11?

«0»

- I 2023/2024 ble det også rapportert 0.»

Hvor mange av vedtakene ble fulgt opp med sanksjoner?

«1»

- I 2023/2024 ble det rapportert 0.»

Bidra til bedre restaurering og skjøtsel av elvekanter og kantsoner generelt for å redusere bekke- og elveløpserosjon, bedre klimatilpassing og biologisk mangfold

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Beskriv kort arbeidet med å bedre restaurering og skjøtsel av elvekanter og kantsoner:

«Søknader om beplantning av trær og busker for å reetablere kantsoner prioriteres ved tildeling av midler til vannmiljøtiltak fra Miljødirektoratet. Flere vannområder på begge sider av fjorden tilrettelegger og er pådrivere for restaurering. Noen av fylkeskommunene bevilger midler til vannområdene for å styrke arbeidet. Tiltakene kan også få tilskudd via jordbrukets SMIL ordning. En veileder for skjøtsel av kantvegetasjon langs vassdrag er utarbeidet i 2024 og publisert vinteren 2025.»

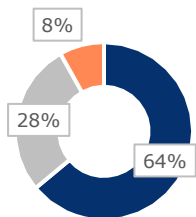
Hvordan er de medansvarlige (Landbruksdirektoratet og NVE) for tiltaket involvert i prosessen?

«Landbruksdirektoratet og underliggende etater er involvert via bevilgninger og tilskudd over SMIL. NVE, Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet har samarbeidet om skjøtselsveilederen.»

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag*

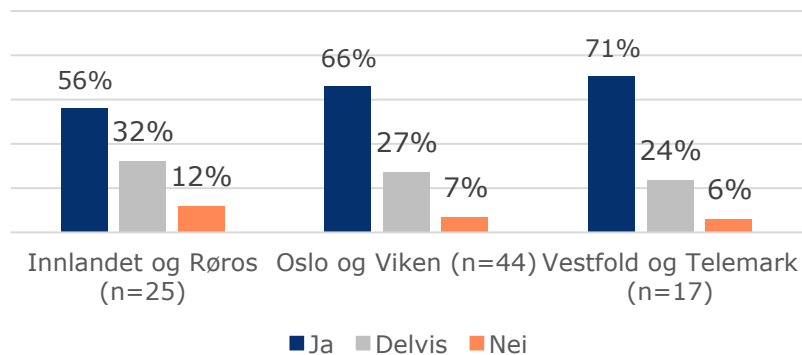
HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=86 KOMMUNER)

Er det etablert en rutine for tilsyn, jf. statens økonomireglement § 14 med krav om internkontroll? (n=86 kommuner)

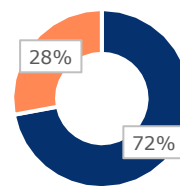

■ Ja ■ Delvis ■ Nei

Svarene fordelt på region

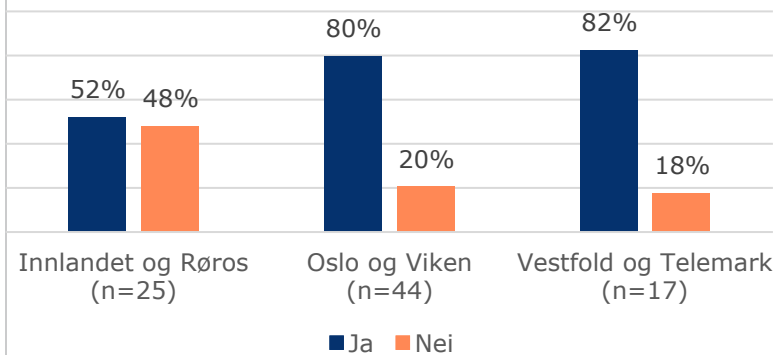

Prioriteres kontroll av kravet om 2 meters vegetasjonssone når kommunen gjennomfører ordinære PT kontroller (forskrift om produksjonstilskudd §4)? (n=86 kommuner)

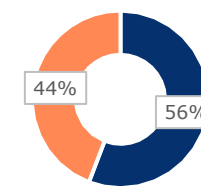

■ Ja ■ Nei

Svarene fordelt på region

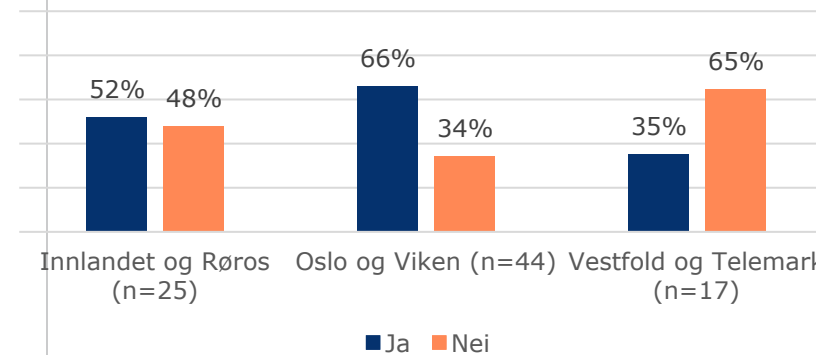

Har kommunen, på bakgrunn av egne observasjoner eller tips, gjennomført målretta kontroller av om kravet om 2 meters vegetasjonssone er opprettholdt? (n=86 kommuner)

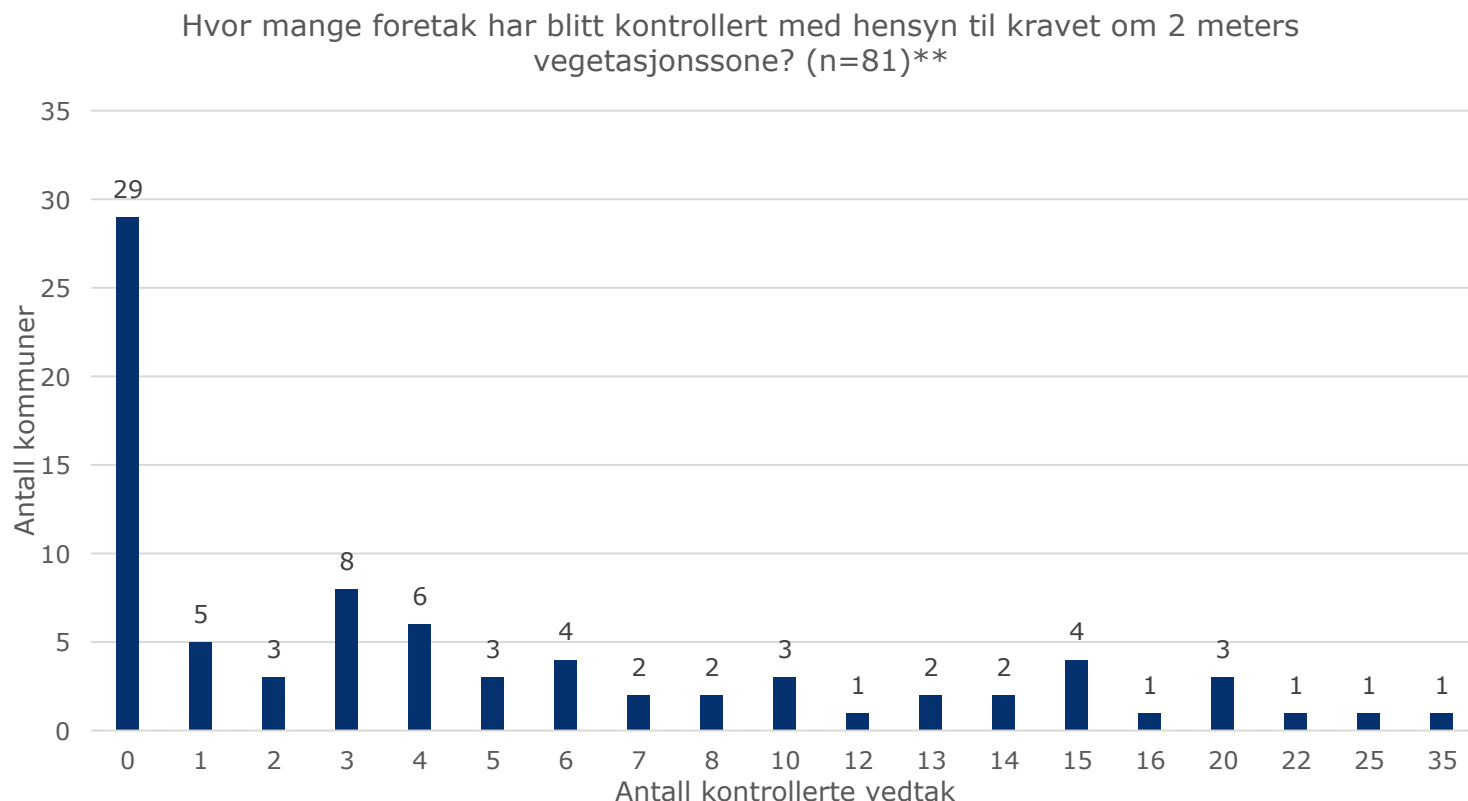
■ Ja ■ Nei

Svarene fordelt på region

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag*

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=86 KOMMUNER)

*Se flere detaljer fra rapporteringen av dette tiltaket i vedlegg.

**Figuren viser antall foretak kontrollert og antall kommuner som har oppgitt dette antallet. F.eks. har 29 kommuner oppgitt at de har gjennomført 0 kontroller.

• Hvor mange avvik ble oppdaget under kontrollene?

- Øvre Eiker kommune: 2
- Sandefjord kommune: 2
- Ullensaker kommune: 1
- Nesodden kommune: 1
- Vestby kommune: 1
- Tønsberg kommune: 1
- Resterende kommuner oppgir null avvik.

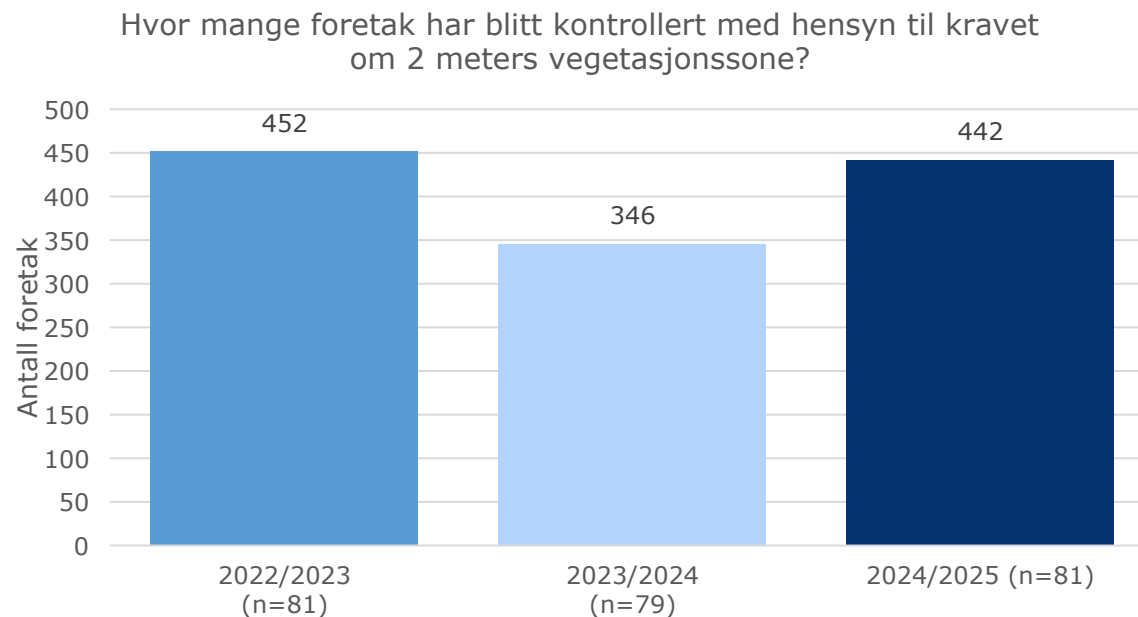
Hvor mange foretak fikk avkortet tilskudd som følge av avvik fra kravet om vegetasjonssone i rapporteringsperioden?

- Øvre Eiker kommune: 2
- Sandefjord kommune: 3
- Ullensaker kommune: 1
- Nesodden kommune: 1
- Vestby kommune: 1
- Tønsberg kommune: 1
- Tynset kommune: 1
- Resterende kommuner oppgir at det er ingen foretak som fikk avkortet tilskudd.

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=86 KOMMUNER)

Oversikt over antall kontroller av krav mot vegetasjonssone mot vassdrag

**Tall for 2023/2024 er totalt antall som ble oppgitt i rapporteringen for 2023/2024.*

Øke oppmerksomheten om god jordhelse og levende matjord og utrede tiltak og virkemidler som også vil styrke matjordas evne til å holde på vannet, og dermed redusere avrenning. Følge opp jordprogrammet

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

Beskriv kort arbeidet med å øke oppmerksomheten om god jordhelse og levende matjord.

«Landbruksdirektoratet er deltakere i arbeidet med å støtte opp om norske interessenter som ønsker å søke på deltakelse EUs Horisont Europa: Samfunnsoppdrag Jord. Det holdes jevn kontakt med norske rådgiver- og forskningsmiljøer på feltet.»

Beskriv kort arbeidet med å utrede tiltak og virkemidler som også vil styrke matjordas evne til å holde på vannet, og dermed redusere avrenning.

«Helhetlig plan for bærekraftig bruk av nitrogen i jordbruket er under arbeid. Bedre jordhelse og nitrogenopptak i planter er et av de prioriterte innsatsområdene i planen. Tiltak under dette innsatsområdet har en direkte påvirkning på vannhusholdning og avrenning.»

Beskriv hvordan dere har fulgt opp jordprogrammet i siden forrige rapportering.

«De fleste anbefalinger i Nasjonalt program for jordhelse er fulgt opp og i de fleste tilfeller iverksatt i forskjellig grad. Forberedelser for rullering av jordprogrammet er i gang. Utlysninger innen tema jord og jordhelse over Klima- og miljøprogrammet forsøker spesifikt å nå prosjekter som kan utvikle praktisk anvendbar kunnskap med stor overføringsverdi. Forskning og utvikling innen temaer som er relevant for jord- og jordhelsetiltakene i regionalt miljøprogram følges opp. Eksempelvis er det behov for mer kunnskap om agronomiske effekter av biokull.»

Styrke kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser av klimaendringer, for erosjon fra bekke- og elvekanter og egnede tiltak, herunder mer overvåking

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

Status: Ingen svar

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Utarbeide tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn i Moss indre havn og Kragerøfjorden/ Karlstadkilen

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Beskriv status i arbeidet med å utarbeide tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn i Moss Indre havn

«Utkast til tiltaksplan er levert.»

Beskriv status i arbeidet med å utarbeide tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn i Karlstadkilden i Kragerø.

«Underveis.»

Fortsette arbeidet med å rydde opp i marin forsopling i og rundt Oslofjorden, og kartlegge de viktigste kildene til marin forsopling og mikroplast. Iverksette forebyggende tiltak for å redusere tilførselene av marin forsopling og mikroplast.

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvordan jobber MDir med å rydde opp i marin forsopling i Oslofjorden?

«Gjennom tilskuddsordninger, overvåking, innsamling av data fra rydding av marin forsopling, forskrifts - og produsentansvarsordninger.»

Hvilke tiltak er iverksatt for å redusere kildene?

«Tilskudd for opprydding av marin forsopling. Tilskuddsordningene vrakpant for fritidsbåter og mottak for behandling av kasserte fritidsbåter.»

Identifisere de viktigste kildene til marin forøpling og utslipp av mikroplast i Oslofjorden og utrede aktuelle tiltak

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er de viktigste kildene til marin forøpling og utslipp av mikroplast i Oslofjorden identifisert?

Ja

DELVIS

Nei

Hva er de viktigste kildene til marin forøpling og utslipp av mikroplast i Oslofjorden?

«Største kilden til mikroplast er fra dekkslitasje på vei.»

Hvilke tiltak for å redusere utslipp er under planlegging? ?

«Samarbeid med vegvesenet om mikroplast på vei. Regulering av opplagsplasser for fritidsbåter i Oslofjorden. Tilskuddsordninger for håndtering av kasserte fritidsbåter og vrakpant. Tilskuddsordningen for opprydding av marin forøpling.»

Intensivere arbeidet med å samle inn tapte fiskeredskaper

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET

Er det gjennomført noe oppryddingstokt etter det som ble gjennomført i 2022?

JA

NEI

Hvis ja: Hva er gjort?

«Oppryddning i Oslofjordområdet utføres av Green Bay i et samarbeid med Havforskningsinstituttet og med finansiering fra Handelens Miljøfond. Det vises til disse dersom det trengs detaljer om det som er utført og resultatene.»

Vurdere om miljøkrav i verdensarvfjordene skal gjøres gjeldene i norske farvann generelt.

HOVEDANSVARLIG: SJØFARTSDIREKTORATET

Er vurderingen av om miljøkrav i verdensarvfjordene skal gjøres gjeldende i norske farvann generelt ferdig?

JA

NEI

Hvis du svarte nei, hva forhindrer ferdigstillingen?

«Sjøfartsdirektoratet sendte rapporten "Sjøfartsdirektoratets vurderinger knyttet til utvidelse av miljøkravene i verdensarvfjordene til å gjelde i norsk farvann" til Klima- og miljødepartementet 18. desember 2020, med en rev.1 (korreksjon av skrivefeil) oversendt 5. januar 2021. Sjøfartsdirektoratet har fortsatt ikke fått noen tilbakemelding fra departementet, per april 2025.»

Utrede renseløsninger for vann fra veier og andre samferdselsanlegg som påvirker miljøtilstanden i Oslofjorden.

HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN

Hva er gjort for å videreføre arbeidet i inneværende rapporteringsperiode?

«Vurdering av eksisterende løsninger:

- Statens vegvesen har gjennom forskning og utviklingsprosjekter undersøkt renseeffekten av eksisterende rensetiltak for tunnelvaskevann og overvann fra veg i dagen med spesielt fokus på mikroplast fra slitasje av bildekk, samt ulike type miljøgifter som stammer fra tilsetningstoffer i dekk. Undersøkelsene er utført i 2 tunneler i Oslo, samt et overvannsbasseng langs E18 i Østfold. Resultatene vil være representative for tilsvarende renseløsninger ved andre veganlegg. Målet har vært å øke kunnskapen om hvordan mye brukte rensetiltak tilbakeholder mikroplast og ulike type miljøgifter som har fått økt oppmerksomhet.
- Statens vegvesen etablerte på prosjektet E16 Bjørum - Skaret et pilotanlegg for rensing av nitrogen fra avrenning av sprengstein i anleggsfase ved oppstart av vegprosjektet. Anlegget følges opp kontinuerlig for å øke kunnskapen om tiltaket. De store utbyggingsprosjektene overvåker utslipp til vann og berørte resipienter. Vurdering av nye rensemetoder: Statens vegvesen har også undersøkt nye rensemetoder som kan bidra til økt renseeffekt for utslipp av tunnelvaskevann. Resultatene fra disse testene vil gi et bedre kunnskapsgrunnlag ved planlegging av rensetiltak i nye prosjekter som er under bygging, eller skal bygges.»

Hvordan er arbeidet styrket?

«I 2024 ble overvåkingen i indre Oslofjord styrket i Milkys programmet gjennom to opsjoner som ble løst ut i programmet. Miljødirektoratet løste ut opsjon for fiske etter alternativ art for torsk høsten 2024 (prøvene analyseres i 2025) og opsjon for prøvetaking- og analyse av sedimentkjerner i tre norske byer (Oslo, Bergen, Tromsø). Miljødirektoratet satte i 2024 også i gang et kildesportingsprosjekt i Alna for å lete etter kilder til funn av desinfeksjonsmidler. Overvåkingen av miljøgifter kan styrkes dersom det tilføres mer midler til disse programmene. I gjennomgangen av miljøovervåkingen i 2024/2025 kom det ikke opp behov om økt overvåking av miljøgifter i indre Oslofjord. Det foreligger allerede et godt kunnskapsgrunnlag for Indre Oslofjord. VMM mener at kunnskapsgrunnlaget om miljøgifter i indre Oslofjord er godt og at det ikke er behov for styrking av overvåkingen. På grunn av mulig fiskeforbud i Oslofjorden kan det bli behov for å redusere overvåkingen.

Styrke overvåking av miljøgifter og klassifisere vannforekomster etter kjemisk tilstand i Indre Oslofjord

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er forslag til overvåkingsprogram ferdig?

JA

NEI

Er supplerende sediment og biota undersøkelser gjennomført?

JA

NEI

Er Vannmiljø oppdatert?

JA

NEI

Er Vann-Nett oppdatert?

JA

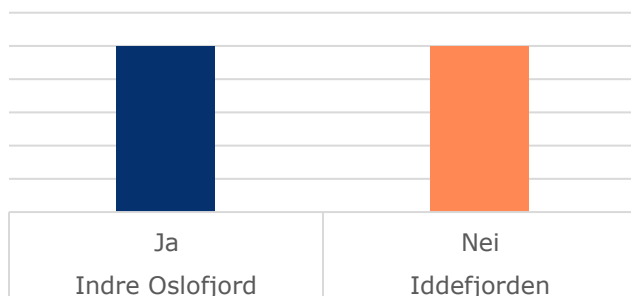
NEI

Styrke overvåking av miljøgifter og klassifisere vannforekomstene etter kjemisk tilstand og øke kunnskap om risiko for spredning av miljøgifter fra sjøbunnen i indre Oslofjorden (Bærumsbassenget/Holtekilen og Lysakerfjorden/Bestumkilen) og i Iddefjorden.

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

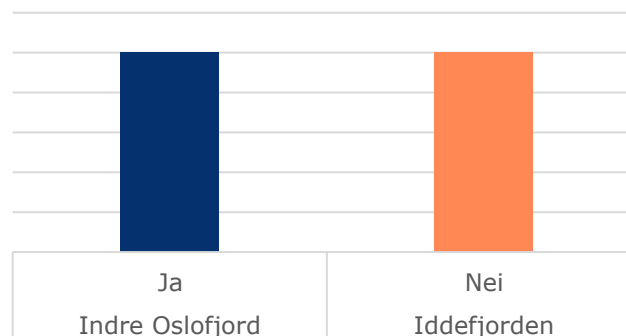
1

Er supplerende sediment og biota undersøkelser gjennomført?

2

Er oppdatert risikovurdering jf. M-409 utført?

Indre Oslofjord: Hvordan er arbeidet styrket?

«Undersøkelser er gjennomført og rapport foreligger.»

Iddefjorden: Hvordan er arbeidet styrket?

«Det pågår arbeid med å få utført en supplerende undersøkelse og risikovurdering for å innhente økt kunnskap om spredning av miljøgifter.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Vurdere nærmere regulering av trålaktivitet på bakgrunn av ny kunnskap som rapporten Krafttak for Kysttorsk og Frisk Oslofjord

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Hva er status på arbeidet med regulering av trålaktivitet?

«NFD og KLD har nylig gjennomført en felles høring av forslag til nye fiskeritiltak i Oslofjorden, som blant annet inkluderer tekniske reguleringer i fisket med rekestrål, og områdebegrensninger for fiske, herunder fiske med rekestrål. Høringsfristen gikk ut 22. april. Det skal nå gjøres en grundig vurdering av høringsinnspillene som har kommet inn i departementene, før det tas endelig stilling til hvilke tiltak som skal innføres.»

Etablere minst ett fredningsområde for hummer i hver kommune

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET

Hvor mange av kystkommunene langs Oslofjorden har hummerfredningsområder nå?

«Se i kartet vårt på nettsidene våre. Da kan dere telle opp i de kommunene dere har med i det geografiske området rapporteringen gjelder i»

Hvor mange kommuner gjenstår for at alle kystkommunene skal ha ett hummerfredningsområde?

«Tell opp i kart på nettsidene våre»

Er det realistisk å nå målet om at alle kommunene langs Oslofjorden skal ha minst ett hummerfredningsområde innen 2026?

JA**NEI**

Effektivisere og koordinere arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden og vurdere behovet for styrking, herunder intensivert oppsyn med dykking på vrak og andre kulturminner under vann

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET* OG 6 FYLKESKOMMUNER (KUN KYST)

Hvordan har arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden blitt effektivisert i tråd med intensjonen i planen?

- *Telemark fylkeskommune*: «Ikke prioritert.»
- *Østfold fylkeskommune*: «Arbeidet har vel vært som de senere årene.»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Kulturminner: Årlig vurdering i samarbeid med Norsk Maritimt Museum. Oppsyn bestilles av Statens naturoppsyn (SNO).»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Vi er foreløpig ikke involvert i dette arbeidet.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Fylkeskommunen som kulturmiljømyndighet har ikke ansvar for oppsyn og kontroll i Oslofjorden.»
- *Oslo fylkeskommune*: «Oslo kommune (fylkeskommune) svarer kun for punktet om oppsyn med dykking på vrak og andre kulturminner under vann. Det er NMM (Norsk maritimt museum) som er forvaltningsmuseum og både har ansvar for og kompetanse på vrak og andre kulturminner under vann. Byantikvaren i Oslo som fylkeskommunal kulturmiljømyndighet samarbeider med dem ved behov. Det er ikke mottatt henvendelser om dette fra NMM siste år.»

Hvordan har arbeidet med koordinering av oppsyn og kontroll blitt bedre koordinert?

- *Telemark fylkeskommune*: «Ikke prioritert.»
- *Østfold fylkeskommune*: «Vært som de senere årene.»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Gjennom bestillingsdialogen mellom fylkeskommunen og SNO.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Usikker.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Fylkeskommunen som kulturmiljømyndighet har ikke ansvar for oppsyn og kontroll i Oslofjorden.»
- *Oslo fylkeskommune*: «Oslo kommune (fylkeskommune) svarer kun for punktet om oppsyn med dykking på vrak og andre kulturminner under vann. Det er NMM (Norsk maritimt museum) som er forvaltningsmuseum og både har ansvar for og kompetanse på vrak og andre kulturminner under vann. Byantikvaren i Oslo som fylkeskommunal kulturmiljømyndighet samarbeider med dem ved behov. Det er ikke mottatt henvendelser om dette fra NMM siste år.»

Effektivisere og koordinere arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden og vurdere behovet for styrking, herunder intensivert oppsyn med dykking på vrak og andre kulturminner under vann

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET* OG 6 FYLKESKOMMUNER (KUN KYST)

Beskriv kort samarbeidet med de som er medansvarlige for tiltaket.

- *Telemark fylkeskommune*: «Ikke prioritert»
- *Østfold fylkeskommune*: «Felles planleggingsmøter, felleskontroller, sikre god infolyt etatene imellom.»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Dialogsamarbeid mellom fylkeskommunen, Norsk Maritimt museum og Statens naturoppsyn.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Usikker.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Fylkeskommunen som kulturmiljømyndighet har ikke ansvar for oppsyn og kontroll i Oslofjorden.»
- *Oslo fylkeskommune*: «Oslo kommune (fylkeskommune) v/Byantikvaren samarbeider med NMM (Norsk maritimt museum) ved behov. Ansvar og kompetanse for feltet ligger hos NMM.»

Beskriv hvordan dere jobber for å effektivisere og koordinere arbeidet med oppsyn og kontroll i Oslofjorden

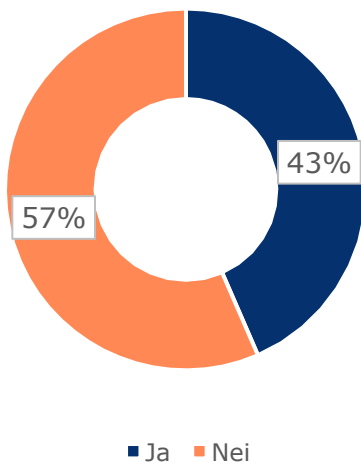
- *Telemark fylkeskommune*: «Ikke prioritert»
- *Østfold fylkeskommune*: «Kompetanseheving, rolleavklaring mht. myndighetsområder. Oslo fylkeskommune v/Byantikvaren, Østfold FK v/kulturarv: Kartlegging, registrering og overvåking av kulturminner/ kulturmiljøer er del av fylkets ansvarsoppgaver og følges opp i samarbeid med Norsk maritimt museum.»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Dialog.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Usikker.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Fylkeskommunen som kulturmiljømyndighet har ikke ansvar for oppsyn og kontroll i Oslofjorden.»
- *Oslo fylkeskommune*: «Det er NMM (Norsk maritimt museum) som er forvaltningsmuseum og har ansvar for og kompetanse på vrak og andre kulturminner under vann. Oslo kommune v/Byantikvaren samarbeider med dem ved behov. Det er ikke mottatt henvendelser om dette fra NMM siste år.»

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=23 KOMMUNER)

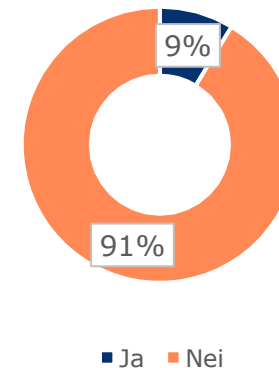
1

Har kommunen kartfestet viktige bløtbunnsområder utenom det som allerede er kjent gjennom kartlegging i hht. DN-Håndbok 19 (Naturbase)? (n=23)

2

Har dere oversikt over antall inngrep som går utover bløtbunnsområder? (n=23)

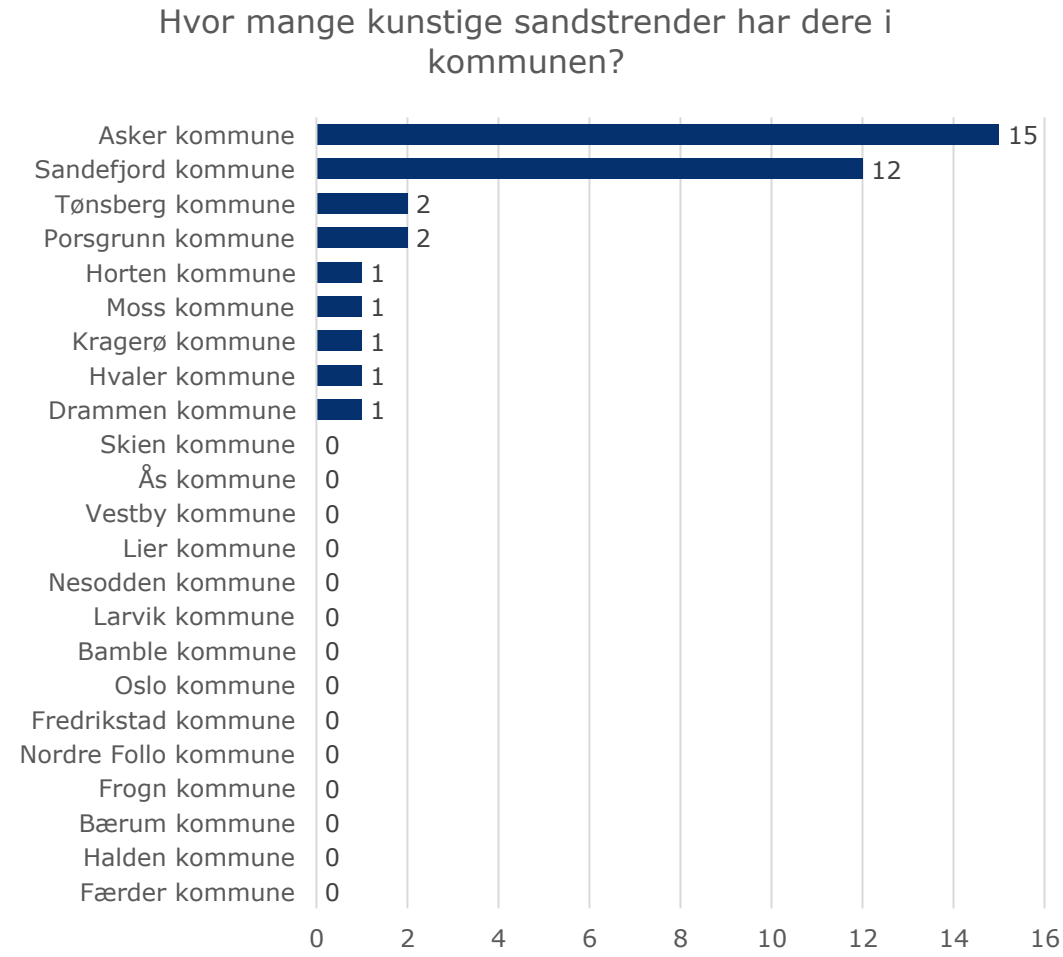
3

Hvis du svarte ja, hvor mange? (n=2)

- Tønsberg kommune: 0
- Horten kommune: 0

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen*

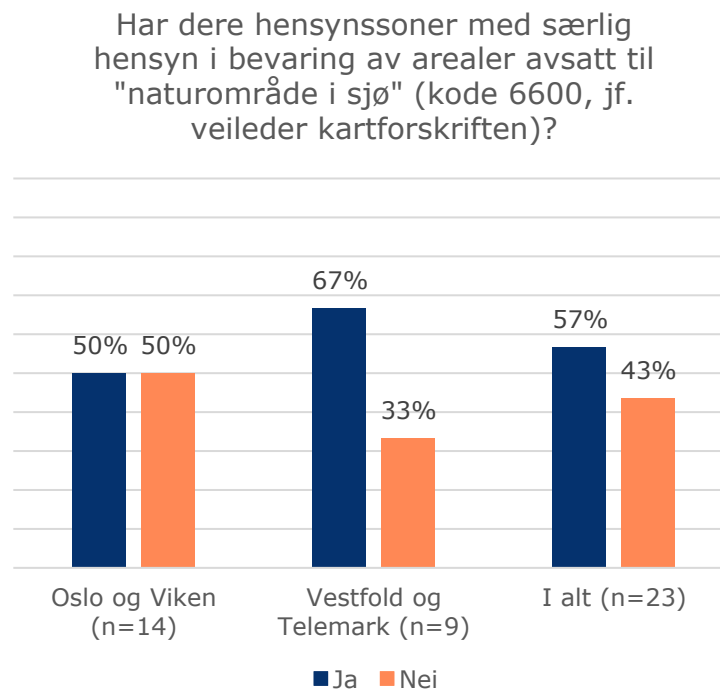
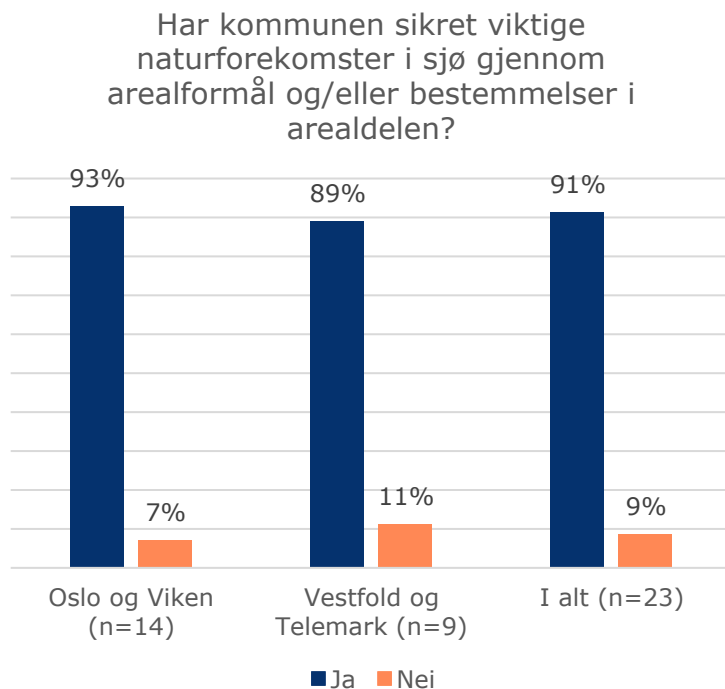
HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=23 KOMMUNER)

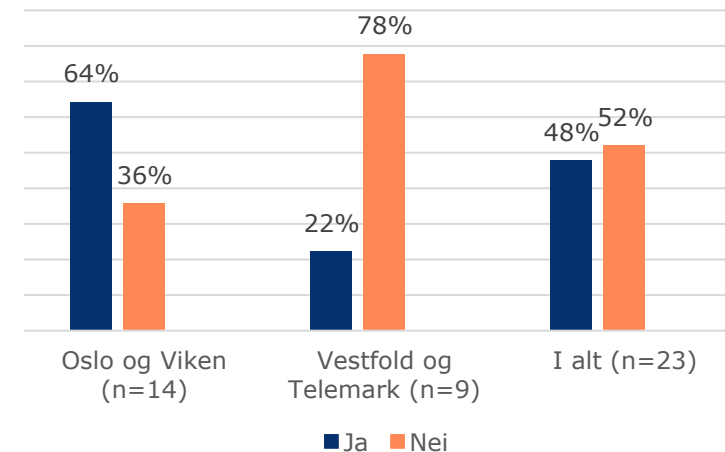
*Se flere detaljer fra rapporteringen av dette tiltaket i vedlegg.

Sikre viktige naturforekomster også i sjø i kommunal arealplanlegging

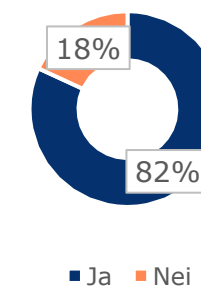
HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=23 KOMMUNER)

Har dere en egen kommunedelplan for naturmangfold?

Hvis ja: Inkluderer den områder i sjø? (n=11)

Styrke arbeidet med fjerning av fremmede arter som for eksempel stillehavsøsters og mink i henhold til gjeldende handlingsplaner

HOVEDANSVARLIG: 2 STATSFORVALTERE (KUN KYST)

Hvordan er arbeidet styrket? Beskriv kort.

- *SFVT*: «Statsforvalteren støtter fremdeles arbeidet med Østersdugnaden, som pågår som før med rydding av strender og overvåking av verneområdene. Minkbekjempelse utføres i hovedsak av SNO, og fungerer bra - det ser ut til å ha en god effekt i følge beskrivelser fra SNO. Det vil også utføres bekjempelse av mink i skjærgården i Kragerø og Bamble (utenfor nasjonalparken) med støtte fra tilskuddsordningen for å ivareta natur. Vi vil fortsette å sende ut årlig informasjon om havnespy til småbåthavner og kommuner.»
- *SFOV*: «Arbeidet videreføres på et høyere nivå enn før. Stillehavsøsters: Arbeidet videreføres på dagens nivå. I 2024 ble det gjort en problemkartlegging i verdifulle naturtyper uten urovekkende funn, noe kartlegging også i 2025. Havnespy: ikke observert ennå, webinar med kommunene mars 2025 ansvar og roller/informasjonsplaner.»

Beskriv samarbeidet mellom Statsforvalteren, Miljødirektoratet og SNO.

- *SFVT*: «Samarbeidet fungerer bra, vi gjør nødvendige avklaringer med de aktuelle partene når det er behov for det. Opplever at det er enkelt å ta kontakt med alle parter.»
- *SFOV*: «Tilfredsstillende.»

Øke informasjon til fiskere og allmennheten om amerikansk hummer og styrke oppfordring om å sende mistenkelige funn til DNA-analyse for sikker identifisering

HOVEDANSVARLIG: FISKERIDIREKTORATET

Beskriv arbeidet som gjøres med å informere fiskere og allmenheten om tiltak som gjelder amerikansk hummer.

Status: Ingen svar

Gjennomgå ferdselsreguleringene i eksisterende sjøfuglreservater og eventuelt gjøre endringer

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Gi en kort beskrivelse av arbeidet.

- «Miljødirektoratet har sendt tilrådning om å endre perioden med ferdselsforbud til Klima- og miljødepartementet. Endringene må gjøres ved kongen i statsråd.»

Redusere overføring av fremmede marine arter gjennom å gi Sjøfartsdirektoratet i oppdrag å utrede hvordan IMOs, (International Maritime Organization), frivillige retningslinjer for kontroll og håndtering av skipsbegroing kan implementeres innen 2022

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

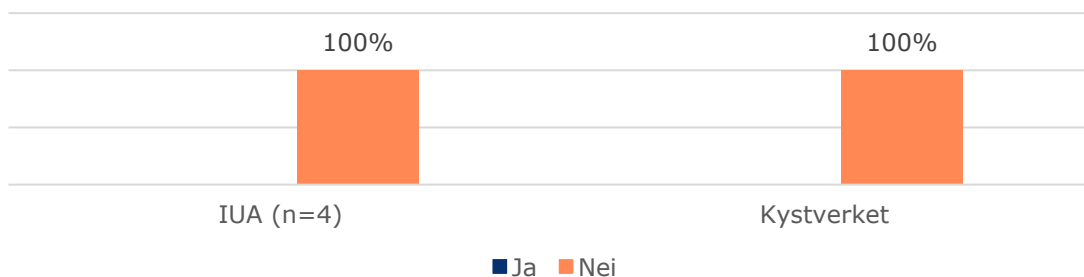
Beskriv status på arbeidet med å utrede hvordan IMOs frivillige retningslinjer for kontroll og håndtering av skipsbegroing kan implementeres i norsk regelverk.

- «Sjøfartsdirektoratet gjennomførte høring om forslag til ny forskrift om håndtering av begroing på skrog sommeren 2024. Forskriftsforslaget gjelder håndtering av begroing på skrog for skip og flyttbare innretninger som er sertifisert for internasjonal fart, og som kommer inn i norske farvann. Formålet med forskriften er å hindre at skadelige fremmede arter kommer til Norge via begroing på skrog fra internasjonal skipstrafikk, og hindre videre spredning av skadelige fremmede arter i norske farvann. To bestemmelser i forskriften skal gjelde for skip som kun er sertifisert for innenriksfart. Basert på høringsinnspillene foretar Sjøfartsdirektoratet en fornyet vurdering av forskriftsforslaget. I den forbindelse innhentes ytterlige innspill fra berørte aktører. I løpet av våren 2025 skal Sjøfartsdirektoratet ha utarbeidet et nytt og oppdatert forskriftsforslag samt et høringsbrev, som da vil bli sendt på ny høring. Etter at høringen er gjennomført og Sjøfartsdirektoratet har utarbeidet et endelig forslag, vil dette bli oversendt KLD for avklaring før forskriften vedtas.»

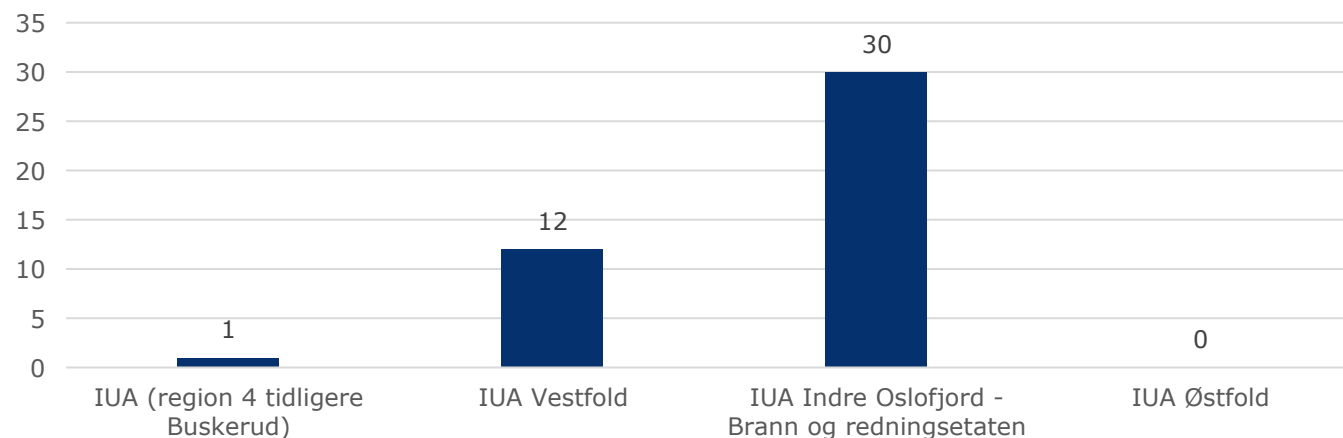
Utarbeide tiltakskort for sårbare områder i hele Oslofjorden og for elver som kan føre med seg forurensning ut i fjorden, som verktøy for de interkommunale utvalgene mot akutt forurensning

HOVEDANSVARLIG: KYSTVERKET OG 5 IUA-er*

Er arbeidet med å utarbeide tiltakskort for deres område ferdigstilt?

Hvis nei, hvor mange tiltakskort gjenstår?**

* IUA: Interkommunalt utvalg mot akuttforurensning.
IUA Telemark har ikke svart ut tiltaket.

**Kystverket sitt svar er 999.

Utarbeide tiltakskort for sårbare områder i hele Oslofjorden og for elver som kan føre med seg forurensning ut i fjorden, som verktøy for de interkommunale utvalgene mot akutt forurensning

HOVEDANSVARLIG: KYSTVERKET OG 5 IUA-er*

Hvis nei, er det laget en plan for å fullføre arbeidet med tiltakskort for deres område?

- *IUA (region 4 tidligere Buskerud):* «"Tiltakskort for Grunnane ble publisert i Kystverkets kartløsning 30. 01.2025. Daglig leder Buskerud (ansatt fra 07.04.25) gjenoppretter kontakt med samarbeidspartnere for å starte arbeidet med Linnestranda; Statsforvalteren, KyV, Drammen havn, Kommunene i Drammen, samt IUA Indre Oslofjord.»
- *IUA Vestfold:* «Kommunene jobber med forebyggende tiltak. Tiltakskort sjø ble ferdigstilt i 2019 og oppdateres årlig i forbindelse med miljørisikoanalysen og beredskapsanalysen i samarbeid med kommunene og Statsforvalter. Tiltakskort land, vassdrag og innsjø: Her har det vist seg at det må utarbeides helt nye måter å utarbeide tiltakskort. Det er sannsynligvis behov for en prosedyre for fremgangsmåte. Vi har tatt kontakt med Kystverket for å få dem med inn i dette arbeidet. Vi kjenner ikke til at dette arbeidet er gjennomført andre steder i landet. IUA Vestfold ser for seg å være med i en pilot sammen med Kystverket og evt. andre.»
- *IUA Østfold:* «Nei»
- *IUA Indre Oslofjord - Brann og redningsetaten:* «Ja, IUA arbeider med en analyse nå som skal være ferdig til 12.09.25.»
- *Kystverket:* «Kystverkets rolle i forbindelse med dette arbeidet er å utgi en veiledning for prosessen med utarbeiding av tiltakskort sammen med Norsk Oljevernforening For Operatørselskap, og det er IUA-ene som er ansvarlig for utarbeidelsen av tiltakskortene. Kystverket publiserer ferdig utarbeidede tiltakskort i kartløsningen "Kystinfo beredskap", løsningen er tilgjengelig her: <https://beredskap.kystverket.no/> Det geografiske virkeområdet for Oslofjordplanen inkluderer IUA Indre Oslofjord, IUA Buskerud, IUA Østfold og IUA Vestfold. Det er disse som må svare for om tiltakskort for de respektive områdene er ferdigstilt. Kystverket kjenner ikke status pr. nå.»

Kartlegge, registrere og overvåke fiskeriressursene, marine naturtyper, arter, kulturminner og kulturmiljø gjennom videreføring av pågående aktivitet, og vurdere behovet for å styrke denne

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET OG FYLKESKOMMUNER

Fylkeskommunene: Beskriv kort arbeidet med å kartlegge, registrere og overvåke kulturminner og kulturmiljø.

- *Akershus fylkeskommune:* «Fylkeskommunen har ikke ansvar for kartlegging, registrering og overvåkning av kulturmiljø. Dette er primært en kommunal oppgave.»
- *Buskerud fylkeskommune:* «Buskerud fylkeskommune v/ Seksjon for kulturarv har ansvar for forvaltningen av fredede kulturminner og kulturmiljøer. Det er også fylkeskommunen sin rolle å se til at hensynet til verneverdige kulturminner blir ivaretatt i forbindelse med arealplaner, byggesaker og andre tiltak. Fylkeskommunen arbeider for bevaring, bruk og gjenbruk av kystrelaterte kulturminner og kulturmiljø i 100 metersonen langs fjorden – vi motvirker ytterligere nedbygging og større endringer ved å gi innspill til plan- og byggesaker, eller ved å gå til innsigelse eller klage i plan- og byggesaker.»
- *Oslo fylkeskommune:* «Oslo kommune (fylkeskommune) har i mange år arbeidet med å kartlegge kulturminner og kulturmiljø og å sikre prioriterte objekter og miljøer i medhold av Plan- og bygningsloven og Kulturminneloven. Det ligger ikke til kommunen å overvåke ut over tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter samme lovverk.»
- *Telemark fylkeskommune:* «Ikke prioritert oppgave.»
- *Vestfold fylkeskommune:* «Teknologileverandøren Hexagon har gjennomført datainnsamling/flyvningen og rapportert. Dataene er tolket og vurdert av kulturmiljøforvaltningen.»
- *Østfold fylkeskommune:* «Østfold FK v/kulturarv følger opp kulturminneplaner, reguleringsplaner og byggesaker som omhandler kyst og havn i Østfold. Vi registrerer kulturminner og følger opp eiere av sjønære kulturminner.»

Kartlegge, registrere og overvåke fiskeriressursene, marine naturtyper, arter, kulturminner og kulturmiljø gjennom videreføring av pågående aktivitet, og vurdere behovet for å styrke denne

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET OG FYLKESKOMMUNER

Fylkeskommunene: Hvilke pågående aktiviteter skal videreføres og evt. styrkes?

- *Akershus fylkeskommune:* «Fylkeskommunen har ikke ansvar for kartlegging, registrering og overvåkning av kulturmiljø. Dette er primært en kommunal oppgave.»
- *Buskerud fylkeskommune:* «Vi har, gjennom vår satsning Kulturminner i kommunen (KIK), avsatt ressurser til å veilede kommunene i deres arbeid med å ivareta og bruke kulturminner og kulturmiljø i samfunnsutviklingen, og følger opp kommuner som utarbeider kulturmiljøplaner. Flere av kommunene har valgt ut og kartfestet ulike kulturminner og kulturmiljø i sine kulturmiljøplaner som representerer ulike deler av kystkulturen i Oslofjorden. Dette er miljøer som bl.a. gamle havnebyer, ladesteder og strandsteder. KIK-satsningen er forankret i Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017- 2027, vedtatt i Fylkestinget 27. 04.2017. Satsning ble vedtatt av Fylkesrådet 07.04.2022. Buskerud fylkeskommune har i 2024 jobbet med en egen satsning for å markere Friluftslivets år 2025. Resultatet av dette er at det opprettes en engangs tilskuddsordning for å markere Friluftslivets år 2025. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til tilrettelegging og utvikling av kulturminner og kulturmiljø i naturområder, som er eller kan bli tilrettelagt for friluftsliv og verdiskapende aktiviteter for reiselivsaktører. Det er et mål at prosjektene det søkes midler til skal skape attraktive og mye brukte friluftsområder og tilrettelegge for aktiviteter basert på kulturarv, samtidig som de blir ressurser for utvikling av reiselivet på stedet.»
- *Oslo fylkeskommune:* «To store reguleringsplaner som omfatter strandsonen er i prosess (Grønlikaia og Filipstad). Det er foretatt kartlegging av kulturmiljøhensyn, og disse er spilt inn i arbeidet og søkt ivaretatt her. Det er også kartlagt og lagt inn kulturmiljøer i strandsonen og på øyene som hensynssoner og bestemmelsesområder ifm. forslag til ny arealdel til kommuneplanen (KPA) for å både formidle og sikre disse verdiene bedre. KPA for Oslo skal ventelig på nytt offentlig ettersyn i 2025.»
- *Telemark fylkeskommune:* «Ingen.»
- *Vestfold fylkeskommune:* «Det er ønskelig å gjenta datainnsamlingen jevnlig for å overvåke kulturminner/miljøer.»
- *Østfold fylkeskommune:* «Kartlegging, registrering og overvåkning av kulturminner og kulturmiljøer er del av Østfold FK v/kulturarvs daglige arbeidsoppgaver.»

Kartlegge, registrere og overvåke fiskeriressursene, marine naturtyper, arter, kulturminner og kulturmiljø gjennom videreføring av pågående aktivitet, og vurdere behovet for å styrke denne

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET OG FYLKESKOMMUNER

Miljødirektoratet

Beskriv arbeidet med kartleggingen og overvåkingen.

«Miljødirektoratet har et ansvar her for kartlegging, registrering og overvåking av marine naturtyper og arter. Høsten 2024 ble det med finansiering fra Miljødirektoratet og iverksatt av Havforskningsinstituttet, gjort en kartlegging av dype marine naturtyper i Ytre Hvaler nasjonalpark. Dette inngår også i metodeutvikling i henhold til Miljødirektoratets instruks. Arbeidet omfattet i tillegg studier av effekter av stans av bunntåling i de deler av nasjonalparken der dette ble vernet fra 2009, med vurdering av restitusjonsgrad og sammenlikning med fortsatt trålte områder i samme nasjonalpark. Resultatene publiseres i 2025.»

Vurdere behov for ny kartlegging og vurdere behovet for å utvikle klassifiseringssystem og kvalitetsmål for utvalgte miljøelementer

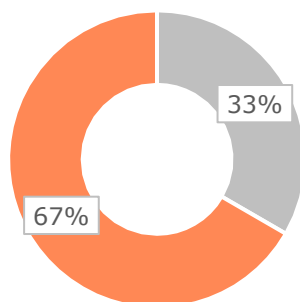
HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET OG FYLKESKOMMUNER

Er behovet for et nytt klassifiseringssystem inkludert nye/aktuelle kvalitetselementer vurdert?

Miljødirektoratet:

Fylkeskommunene:

- Ja
- Delvis (Vestfold og Oslo fylkeskommune)
- Nei (Østfold, Telemark, Buskerud og Akershus fylkeskommune)

Hvis du svarte nei, hvorfor har dere ikke vurdert behovet?

- *Telemark fylkeskommune*: «Ikke prioritert oppgave.»
- *Østfold fylkeskommune*: «Rapporterer på T52. Bra at kulturminner/miljøer er påtenkt, men hensynet til vannkvalitet/livet i fjorden synes som første-prioritet i prosjektet. Digital formidling er noe vi også gjør uavhengig av Oslofjordplanen. Konkludert med at vi ikke trenger ytterligere elementer.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Riksantikvaren har utarbeidet en bevaringsstrategi for kystens kulturmiljø. Buskerud fylkeskommunes seksjon for kulturarv er i dialog med Riksantikvaren om hvordan vi skal følge opp tiltakene i bevaringsstrategien. Dette kan for eksempel være å velge ut verneverdige kulturminner og kulturmiljøer og legge en plan for hvordan disse bør bevares, f.eks. gjennom fredning etter kulturminneloven eller vern etter plan- og bygningsloven. Seksjon for kulturarv vil utarbeide en egen 2-årig handlingsplan for å følge opp bevaringsstrategiene. Buskerud fylkeskommunes seksjon for kulturarv er i dialog med Riksantikvaren om hvordan vi skal følge opp tiltakene i bevaringsstrategien. Dette kan f.eks. være å velge ut verneverdige kulturminner og kulturmiljøer og legge en plan for hvordan disse bør bevares, f.eks. gjennom fredning etter kulturminneloven eller vern etter plan- og bygningsloven. Seksjon for kulturarv vil utarbeide en egen 2-årig handlingsplan for å følge opp bevaringsstrategiene.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Kan ikke se at dette er av betydning for de problemene man står overfor i Oslofjorden.»

Vurdere ny kartlegging av fremmede marine arter i Oslofjorden

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Beskriv kort konklusjonene fra overvåkingen 2022/23.

- «På oppdrag fra Miljødirektoratet ble det, finansiert av EU-midler (Biodiversa+) overvåket fremmede marine arter i et utvalg havner med stor internasjonal skipstrafikk Oslo, Drammen, Fredrikstad, Horten, Larvik og Kragerø. Resultatene publiseres i 2025.»

Er overvåkingen videreført i 2024?

JA

NEI

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Utarbeide et forslag til strategisk plan for restaurering av vassdrag for perioden 2021-2030, som også omfatter Oslofjorden. Planen skal ta sikte på å oppfylle internasjonale og nasjonale miljømål for restaurering av vassdrag og bidra til oppfyllelse av Norges forpliktelser etter vanndirektivet

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er det utarbeidet et forslag til strategisk plan?

JA

DELVIS

NEI

Er planen tatt i bruk?

JA

DELVIS

NEI

På hvilken måte er den nyttig for arbeidet med Oslofjorden?

«Handlingsplanen med tilhørende delleveranser, seminarer og temadata adresserer flere tema og konkretiserer behov for naturbaserte løsninger og andre restaureringstiltak for å oppskalere.»

Prioritere restaurering av naturverdier i vann ved fordeling av tilskuddsmidler for vannmiljøtiltak

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvordan sikrer dere at restaurering av naturverdier i vann prioriteres ved fordeling av tilskuddsmidler til vannmiljøtiltak?

«Tilskuddsmidler til vannmiljøtiltak i og nedbørfeltet til Oslofjorden har blitt prioritert i budsjett for 2025. Det var øremerket 25 mill.kr i statsbudsjettet på tilskuddsordningen, tilskudd til vannmiljøtiltak, kalking og anadrome laksefisk, kap. 1420 post 80. Det ble tildelt våren 2025 totalt 20 mill.kr til 38 restaureringsprosjekter i og nedbørfeltet til Oslofjorden. Det vil si fylkene Innlandet, Østfold, Buskerud, Oslo, Akershus, Vestfold og Telemark. De resterende 5 mill. kr er ikke fordelt på rapporteringstidspunktet. 13. april 2025 var det et medieoppslag i Dagbladet: "Fjorden er syk" hvor bla tilskuddene ble skrevet om: "20 mill.kr gis nå til 38 ulike prosjekt for å gi bedre vannmiljø til og i Oslofjorden. Miljødirektoratet har valgt prosjektene". Dette har gitt en økt satsing på å prioritere restaurering av naturverdier i vassdrag i nedbørfeltet og i selve fjorden.»

Gjennomføre problemkartlegging i alle nåværende og tidligere gytebekker for sjøørret og vurdere koordinerte tiltak basert på kartleggingen

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hva er status på arbeidet med å gjennomføre problemkartlegging i alle nåværende og tidligere gytebekker for sjøørret?

«Kartlegging fullført. Rapport så og si fullført.»

Beskriv arbeidet som gjenstår før problemkartleggingen er ferdig.

«Bare noen detaljer før rapporten slutføres. Den er digital, og kan allerede brukes.»

Har koordinerte tiltak blitt vurdert, og i såfall hvilke?

«Norges jeger- og fiskerforbund har fått midler av oss til å initiere gjennomføring av tiltak i regi av lokallagene deres. Vi planlegger møter med vannområdekoordinatorene for å få de til å adoptere noen av tiltakene og drive tiltaksprosessene fremover.»

Har arbeidet med oppfølging av kartleggingen startet?

«Delvis»

Utvikle veileder og plan for restaureringstiltak av utvalgt marin natur med mål om mer restaurering i kommunene

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Er veilederen utviklet?

JA

DELVIS

NEI

Hvis nei: Beskriv hva som gjenstår av arbeid veilederen er ferdig.

«Utløst som prosjekt våren 2025, med levering 2025, desember. Prosjektet blir i to deler:

- 1) Kunnskapssammenstilling om erfaringer med restaureringstiltak i kystnære marine miljø som kan gjennomføres på lokal skala. Kunnskapssammenstillingen skal senere brukes som grunnlag for å veilede lokale myndigheter, næringsutøvere, grunneiere og andre interesserte med konkrete og spissede tiltak for marin restaurering på lokal skala innenfor deres handlingsrom.
 - Definere utvalgt natur, med veiledning i hva som er forringet mht. økosystem og arter
 - Gi en oversikt over marin restaurering på lokal skala, beskrive forutsetninger som er nødvendige for varig effekt, identifisere utfordringer
- 2) Veileder for marin restaurering
 - Gi kommunene verktøy til å kunne vurdere i hvilken grad utvalgt marin natur er forringet.
 - Identifisere hva som må kartlegges og hvilken kunnskap som må ligge til grunn før en kan starte en restaureringsprosess.
 - Gi kommunene verktøy for å kunne sette mål for lokale restaureringsprosjekter basert på lokale forhold.
 - Gi kommunene verktøy for å vurdere hvilke tiltak som er egnet for å gi varig bedring av tilstand i utvalgte marine økosystemer , og prioritering mellom ulike restaureringstiltak
 - Veiledning i riktig rekkefølge av tiltak for å få effekt.
 - Veiledning om hvordan restaureringen kan gjøres på mest mulig skånsomt vis.
 - Foreslå indikatorer for å vurdere effekten av lokale restaureringstiltak.»

Hvordan sikrer dere at mål om mer restaurering i kommunene blir gjennomført?

«Denne vil finne riktig nivå siden Oslofjordplanen i seg selv er et stort restaureringsprosjekt som tar de store påvirkningsfaktorene. Veilederen vil bistå kommunene til å sette inn tiltak der de kan påvirke de negative påvirkningene og gjør tiltak de kan og som ikke ivaretas av det store prosjektet.»

Gi råd til kommunene om hvordan plan- og bygningsloven kan brukes mer aktivt som verktøy for å sikre naturområder i planer og tiltak for reetablering av biologisk mangfold i sjøområder

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Har dere veiledet kommunene om hvordan PBL kan brukes for å sikre marine naturområder i planer?

JA

DELVIS

NEI

Hvis du svarte ja, hva er gjort?

«Veiledning til kommunene er en pågående oppgave for Miljødirektoratet, og veiledningen oppdateres og videreutvikles jevnlig. Miljødirektoratet har mye veiledning på temaet areal-planlegging og konsekvensutredning rettet mot kommunene på eget nettsted:

<https://www.miljodirektoratet.no/kommuneveilederen/miljoovervaking-og-naturkartlegging/>.

I tillegg startet webinar-serien "Kunnskapsarena for klima og natur i planlegging" for alvor opp i 2024, hvor det deles kunnskap som er nyttig for å ivareta hensynet til blant annet naturmangfold i planlegging, både på land og i sjø. Det fokuseres på informasjon om regelverk, veiledningsressurser, og eksempler fra kommuner. Dette videreføres i 2025, og alle tidligere webinarer er åpent tilgjengelig på våre nettsider.»

Har dere veiledet kommunene om hvordan PBL kan brukes for å sikre tiltak for reetablering av biologisk mangfold i sjøområder?

JA

DELVIS

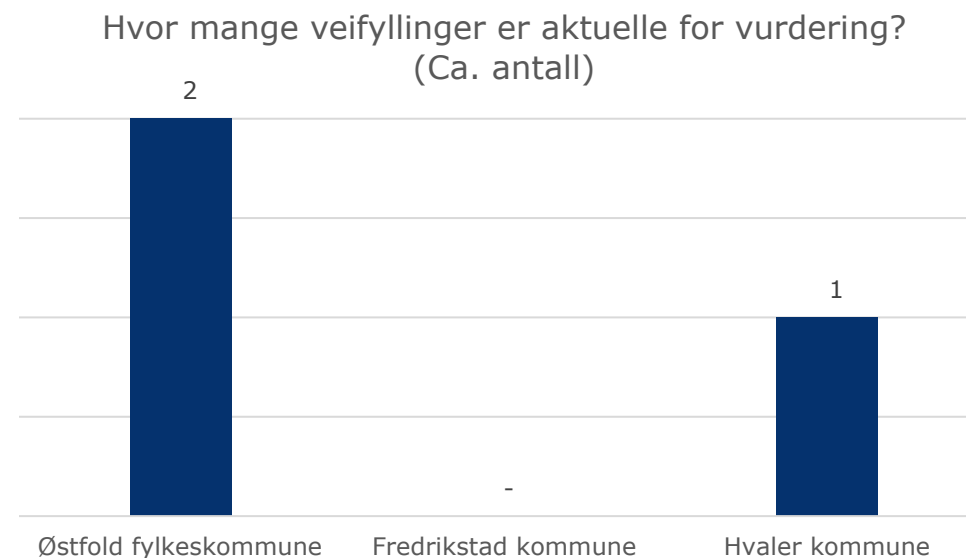
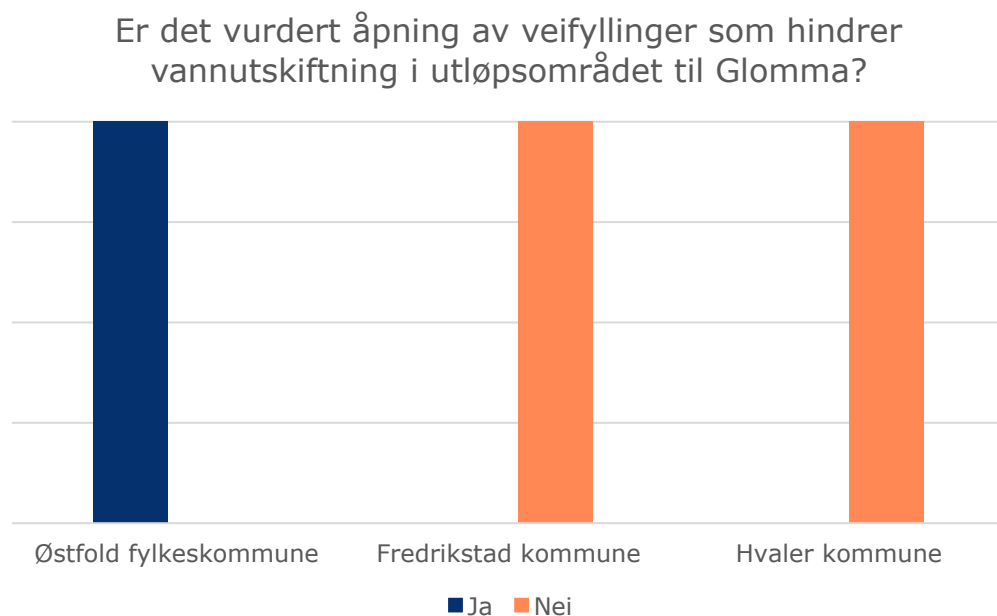
NEI

Hvordan samarbeider Miljødirektoratet, Statsforvalteren og Fylkeskommunene for å gjennomføre tiltaket?

«Miljødirektoratet har jevnlig dialog med regionalt nivå om hvordan nasjonale mål kan ivaretas i kommunenes arealplanlegging. Statsforvalteren ivaretar våre fagområder i kommunal arealplanlegging.»

Vurdere åpning av veifyllinger som hindrer vannutskifting i utløpsområdet til Glomma, som for eksempel tilbringerveien til Hvaler

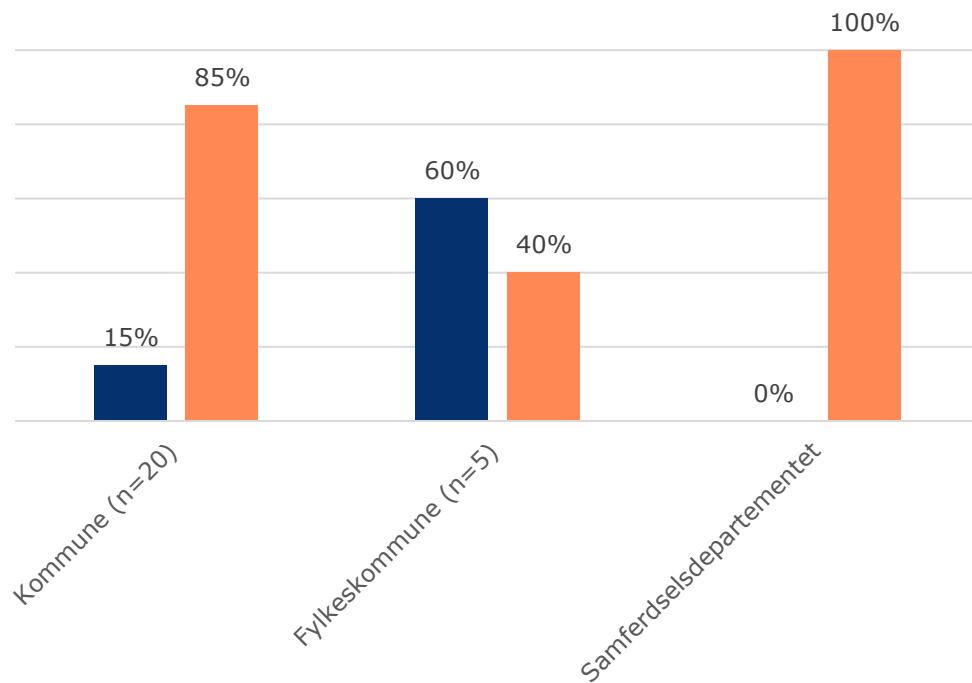
HOVEDANSVARLIG: ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE OG FREDRIKSTAD OG HVALER KOMMUNE

Kartlegge aktuelle områder/strekninger med utfylling og andre inngrep i sjøen med potensiell varig negativ påvirkning på marint miljø

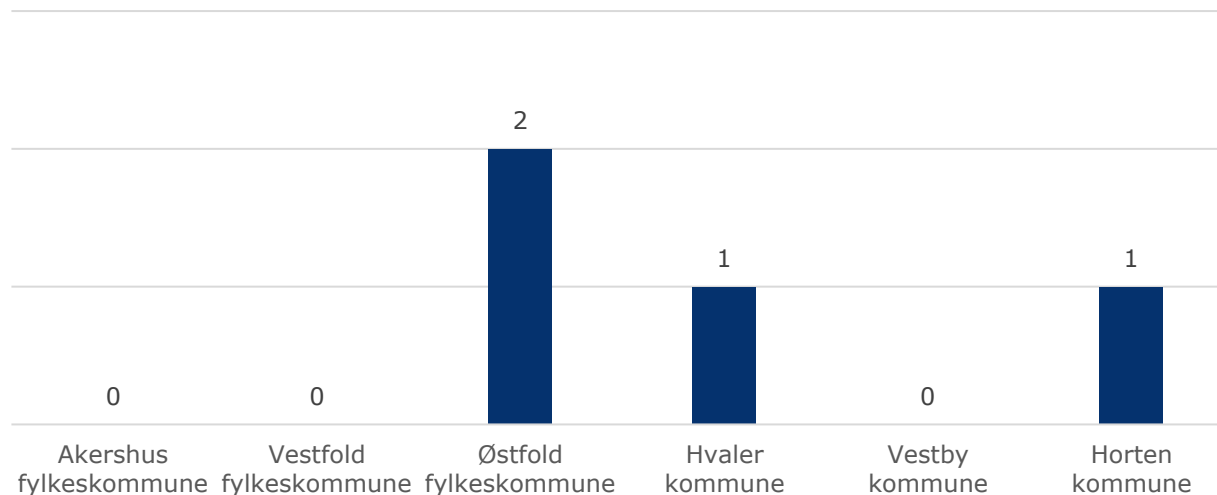
HOVEDANSVARLIG: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET, 6 FYLKESKOMMUNER* OG 26 KYSTKOMMUNER (N=21 KOMMUNER)

Har dere kartlagt om dere har slike veier?

■ Ja ■ Nei

Hvis ja, hvor mange slike veier har dere? (n=6)

*Oslo fylkeskommune har ikke svart ut tiltaket.

Kartlegge aktuelle områder/strekninger med utfylling og andre inngrep i sjøen med potensiell varig negativ påvirkning på marint miljø

HOVEDANSVARLIG: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET, 6 FYLKESKOMMUNER* OG 26 KYSTKOMMUNER (N=20 KOMMUNER)

Har dere vurdert mulige tiltak for å redusere negativ påvirkning?

- *Akershus fylkeskommune*: «Det er ikke avdekket fyllinger i fjorden langs fylkesveier i Akershus.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Nei»
- *Telemark fylkeskommune*: «Nei»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Ikke aktuelt»
- *Østfold fylkeskommune*: «Ja»

- *Samferdselsdepartementet*: «Nei»

- *Asker kommune*: «Ikke per dags dato».
- *Bamble kommune*: «Nei»
- *Drammen kommune*: «Ikke relevant»
- *Frogn kommune*: «Nei»
- *Færder kommune*: «Nei»
- *Halden kommune*: «Nei»
- *Horten kommune*: «Nei, ikke utover det som er gjort»
- *Hvaler kommune*: «Ja»

- *Kragerø kommune*: «Ja. Vi har fått midler til en utbedring- Gjenopprette ålevandring fra og til Frøviktjernet»
- *Larvik kommune*: «Har ikke kartlagt slike strekninger.»
- *Lier kommune*: «Vurdering og evt. hyppigere tømning av sandfang tilknyttet sårbare vassdrag.»
- *Moss kommune*: «Kanalbrua fra Jeløy til Moss må skiftes ut. I den forbindelse har det vært vurdert gjenfylling av kanalen. Dette vil evt. få konsekvenser for gjennomstrømming. Foreløpig er dette lagt vekk, men det foreligger ikke vedtak i saken om ny kanalbru.»
- *Nesodden kommune*: «Nei»
- *Nordre Follo kommune*: «Kystlinjen NiN skal kartlegges i 2025.»
- *Porsgrunn kommune*: «Ja»
- *Sandefjord kommune*: «Nei»
- *Skien kommune*: «Nei»
- *Tønsberg kommune*: «Ja, se kommentar.»
- *Vestby kommune*: «Ikke relevant»
- *Ås kommune*: «Nei»

***Oslo fylkeskommune har ikke svart ut tiltaket.**

Utrede problemstillinger knyttet til vannutskiftning til Indre Oslofjord gjennom Drøbaksundet

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Hva er status på arbeidet med å utrede problemstillinger knyttet til vannutskiftning til Indre Oslofjord gjennom Drøbaksundet?

«Kystverket er i gang med utredning av K15 i Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord, med fokus på vannutskiftning, lagdeling og interne bølger i indre Oslofjord. Mulige tiltak skal vurderes opp mot andre hensyn, herunder jetéens kulturhistoriske verdier. Gjennom samarbeid med DHI og Multiconsult er det utarbeidet en hydrodynamisk modell som undersøker ulike scenario for Drøbakerskelen. Scenarioene som undersøkes i denne omgang er nåsituasjonen samt to ulik utdypingsomfang, hvor det ene scenarioet tilsvarende det foreslåtte utdypingstiltaket i Håøya vest / Drøbaksundet og det andre innebærer en langt større åpning i den undersjøiske jetéen. Modellen beskriver baseline (nåsituasjonen) bra og resultatene fra scenarioene er forventet å være klare til sommeren. Når resultatene er klare vil Kystverket vurdere om det vil være nyttig å bygge på kunnskapsgrunnlaget med en partikkelmodul for å følge partikler og se hvordan de vil bevege seg i fjorden eller om det er nødvendig å ta andre utredningsgrep. Kystverket har lagt planleggingen av det foreslåtte utdypingstiltaket i Håøya vest / Drøbaksundet til siden i påvente av at kunnskapsgrunnlaget om vannutskifting tas frem. Kystverket vil se kunnskapsgrunnlaget opp mot vårt utbyggingsprosjekt og ta stilling til videre prosess når kunnskapsgrunnlaget foreligger.»

Er det planlagt eventuelle tiltak?

JA

NEI

Hvordan samarbeider de involverte etatene i arbeidet med utredningen?

«Kystverket har hatt dialog med Riksantikvaren og Forsvarsbygg for å vurdere muligheten for en dispensasjon eller avfredning for utdyping av sjetéen.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

Innsatsområde 6.1

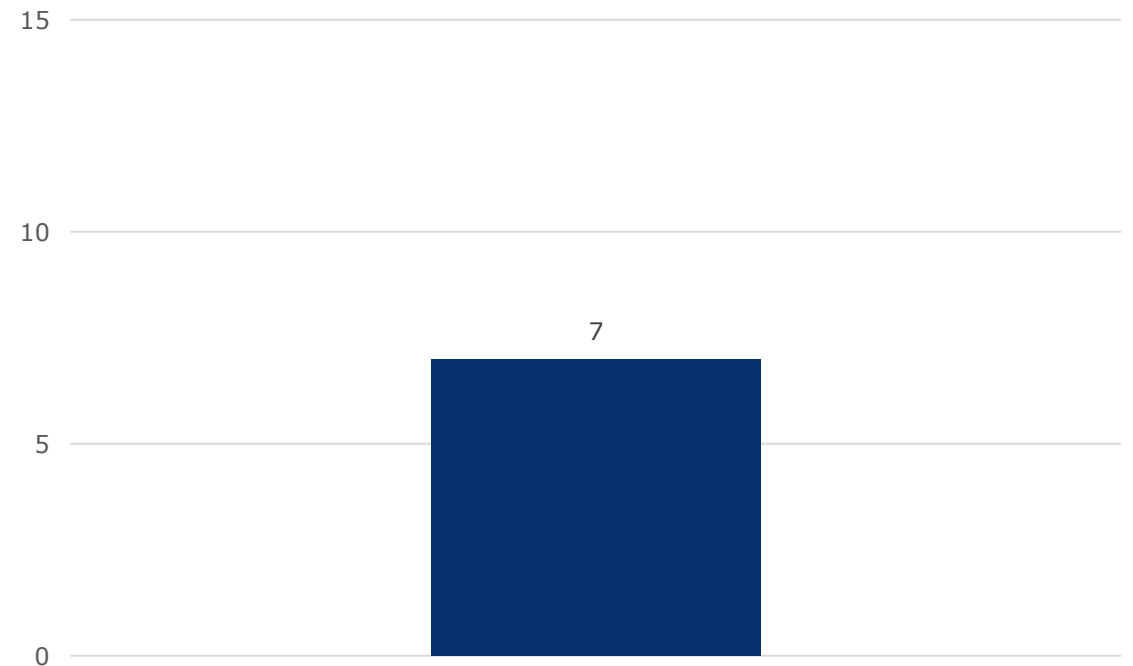
Vurdere å etablere en ordning med juridisk bistand til kommunene langs Oslofjorden for å klargjøre grensene mellom innmark og utmark og fjerne ulovlige inngrep og stengsler som hindrer allmennhetens lovlige ferdsel og opphold i strandsonen

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Beskriv kort status på tiltaket.

«Det ble etablert en tilskuddsordning i 2022 som gir tilskudd til kommuner med grense til Oslofjorden til juridisk bistand for å klargjøre grensene mellom innmark og utmark i strandsonen og for å fjerne ulovlige stengsler og hindringer i strandsonen.»

Hvor mange kommuner har søkt om midler til juridisk bistand i rapporteringsperioden? (av 26 kystkommuner)

Videreføre ordning med statlig sikring av friluftsområder i strandsonen

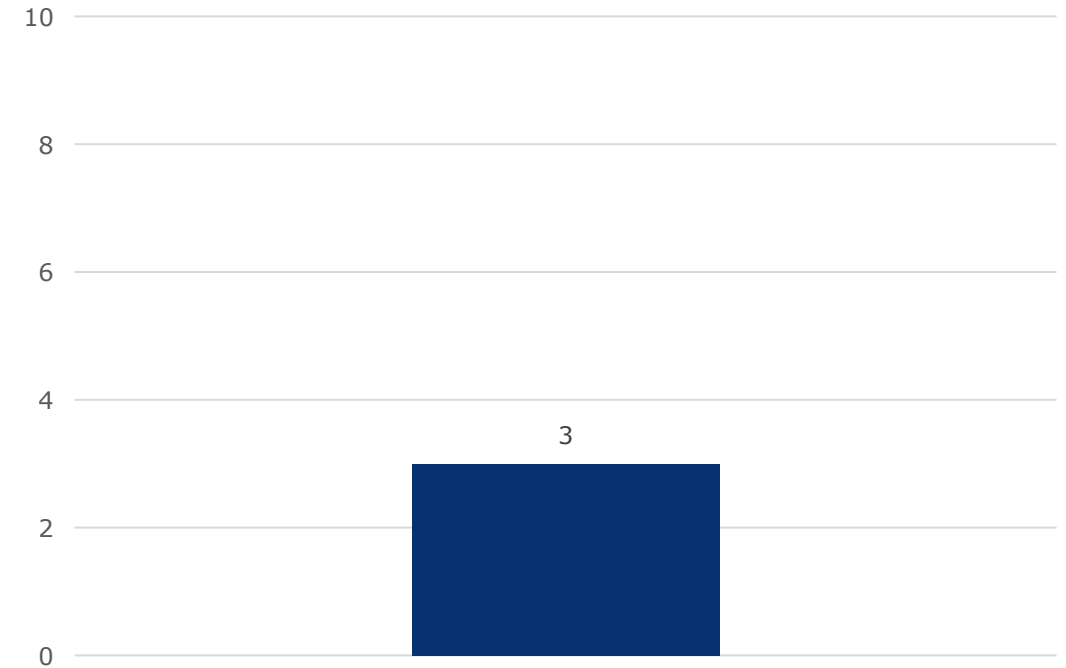
HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Er ordningen videreført?

JA

NEI

Oppgi antall pågående sikringssaker samlet for de
26 kystkommunene 31.12.2024

Videreføre arbeid med bruk av tilskuddsordningene RMP og SMIL når det gjelder å gjøre kulturlandskap langs Oslofjorden mer tilgjengelig for friluftsmål

HOVEDANSVARLIG: LANDBRUKSDIREKTORATET

0 % av SMIL har gått til å gjøre kulturlandskap langs Oslofjorden (100-metersbeltet) mer tilgjengelig for friluftsmål

3 % av RMP har gått til å gjøre kulturlandskap langs Oslofjorden (100-metersbeltet) mer tilgjengelig for friluftsmål

Beskriv hvilke aktiviteter som er gjennomført for å videreføre arbeidet med RMP og SMIL.

«Følger årlige prosesser med tildeling gjennom jordbruksoppgjør og søknadsomganger. For SMIL skal søknader prioriteres ut fra kommunens lokale tiltaksstrategier.»

Prioriteres kulturlandskap langs Oslofjorden (100-metersbeltet) innenfor tilskuddsordningene for hhv. RMP og SMIL?

JA

NEI

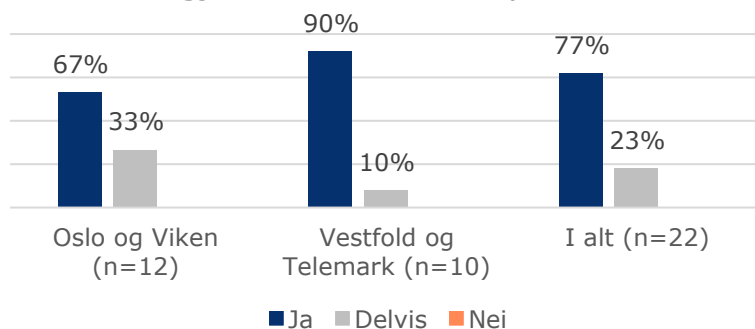
Hvis du svarte nei, hvorfor ikke? Beskriv kort.

«For RMP - RMP har et svært bredt formål (skal dekke 9 miljøtemaer) og skal dekke hele landet. Friluftsliv er en liten del av tilskuddsordningen, da RMP-midlene skal gå til tiltak på jordbruksareal. Det er få steder stier går over dyrkamark. For SMIL - SMIL har mange deltemaer og dekker både tiltak knyttet til kulturlandskap og forurensing. Det er bare om lag 1% av den totale SMIL-rammen som går til friluftslivtiltak. Rundt Oslofjorden er det føringer om å prioritere vanntiltak, og dette følges opp i kommunene.»

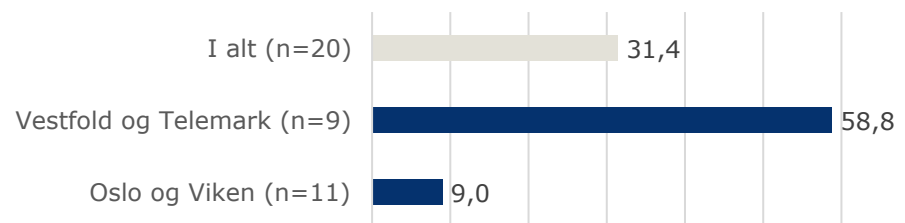
Følge nasjonale forventninger om helhetlig planlegging av land- og sjøareal, blant annet for å sikre friluftsliv langs sjøen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=22 KOMMUNER)

Er nasjonale forventninger ivaretatt i gjeldende kommuneplan?

Hvor mange dispensasjoner er gitt fra gjeldende planer som berører 100-metersbeltet? (gjennomsnittlig antall)

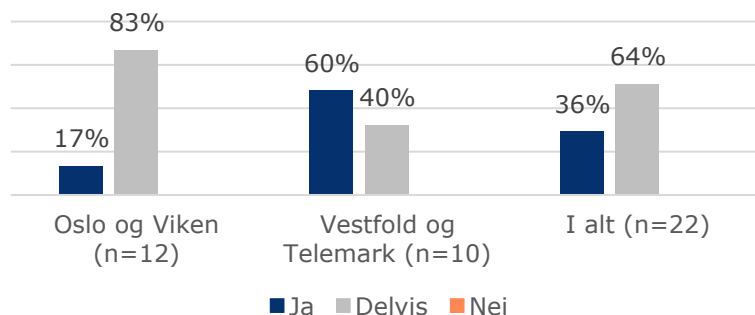

31,4
Gjennomsnittlig antall dispensasjoner i kommunene

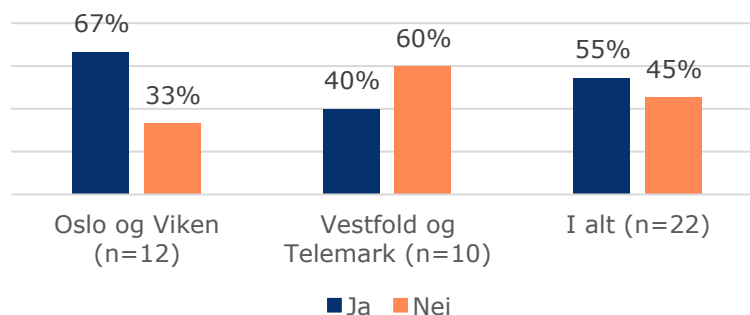
443
Høyeste antall dispensasjoner i kommunene

0
Laveste antall dispensasjoner i kommunene

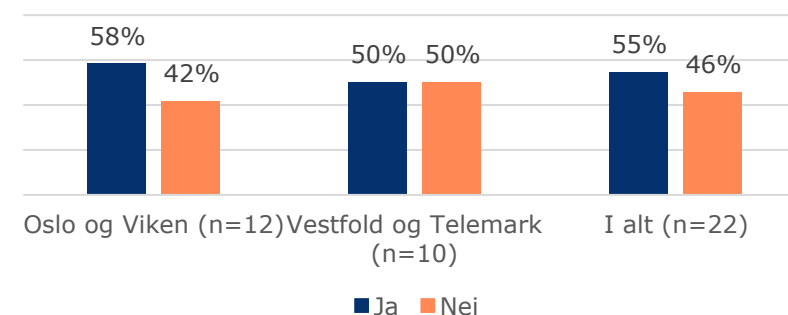
Er nasjonale forventninger ivaretatt i gjeldende reguleringsplaner?

Er det utarbeidet noen arealplaner med formål å sikre friluftsliv langs kysten siden forrige rapportering?

Har kommunen en strategi for å øke antall meter tilgjengelig strandsone?

Følge nasjonale forventninger om helhetlig planlegging av land- og sjøareal, blant annet for å sikre friluftsliv langs sjøen

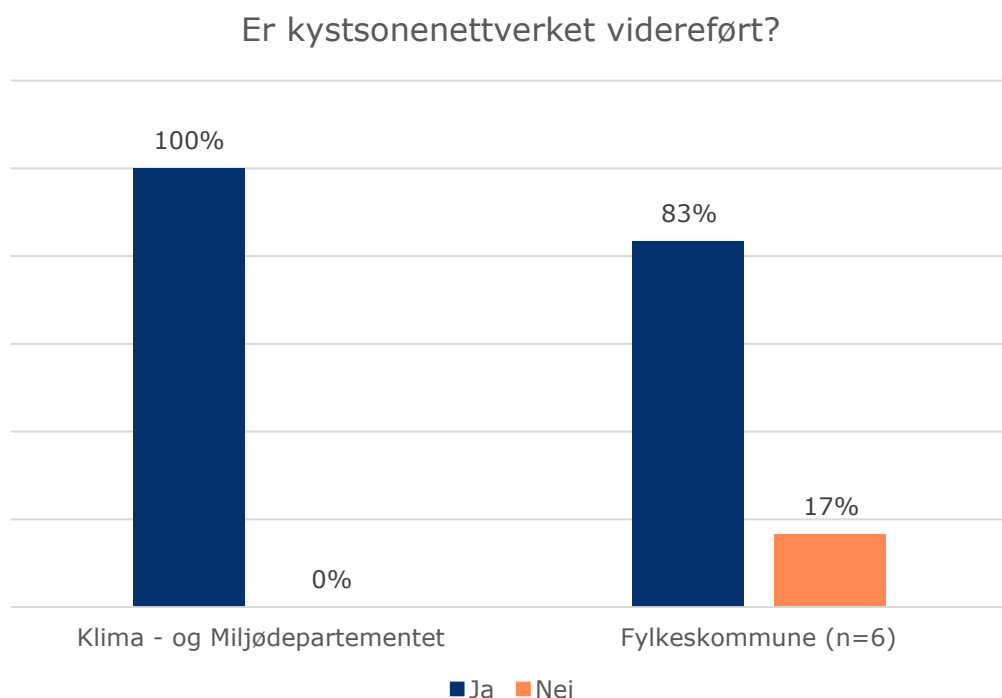
HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=22 KOMMUNER)

Har kommunen eksempler på dispensasjonsvedtak som har bedret allmenn ferdsel i 100-metersbeltet? Ev. konkretiser eksempler.

• <i>Asker kommune</i>: «Ja, vedlikehold av allment tilgjengelig sandstrand, Lille Hawaii/Solveien, G/bnr: 39/791.» • <i>Bamble kommune</i>: «3» • <i>Bærum kommune</i>: «0» • <i>Drammen kommune</i>: «Ingen» • <i>Fredrikstad kommune</i>: «Nei» • <i>Frogn kommune</i>: «Nei» • <i>Færder kommune</i>: «Kommunen har gitt dispensasjoner som har bedret allmenn ferdsel i 100-metersbeltet. De fleste dispensasjoner i strandsonen vil på en eller annen måte bedre ferdselen i strandsonen. Typisk vil dette være at bebyggelsen trekkes lengre vekk fra sjøen, samling av bebyggelsen, endret arkitektur, mindre synlighet, mindre privatisering mv.»	• <i>Halden kommune</i>: «Nei» • <i>Holmestrand kommune</i>: «Nei» • <i>Horten kommune</i>: «Nei» • <i>Hvaler kommune</i>: «I dispensasjonssaker i 100-metersbeltet legger kommunen stor vekt på kravet i kommuneplanens arealdel om samling av bebyggelse. Dette reduserer fotavtrykket. I en sak med oppfølging av ulovlighet jobbes det med å se på at sti over eiendom kan flyttes vekk fra hytta slik at den virker mindre privatiserende.» • <i>Kragerø kommune</i>: «Fjerne stengsel som kompensasjon for annet tiltak, avbøtende.» • <i>Larvik kommune</i>: «Nei» • <i>Lier kommune</i>: «Må besvares av byggesaksavdelingen.»	• <i>Moss kommune</i>: «Nei» • <i>Nesodden kommune</i>: «Ja, vi har gitt enkelte dispensasjoner for tilretteleggingstiltak for allmenheten.» • <i>Nordre Follo kommune</i>: «Nei» • <i>Oslo kommune</i>: «-» • <i>Porsgrunn kommune</i>: «Nei» • <i>Sandefjord kommune</i>: «Alle. Det gis ikke disp uten at tiltaket samtidig forbedrer allmennhetens tilgjengelighet til strandsonen.» • <i>Skien kommune</i>: «Nei» • <i>Tønsberg kommune</i>: «Har ikke eksempler.»

Etablere et kystsonenettverk der kommuner, fylkeskommuner og statsforvalter bidrar til bedre kompetanse om forvaltning av arealer i strandsonen og i sjøområdene

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET OG 6 FYLKESKOMMUNER

Hvilke aktiviteter er gjennomført i regi av kystsonenettverket siden forrige rapportering?

- *Klima- og miljødepartementet*: «Nettverket gir faglig innføring i hvilke regler og lover som gjelder for strandsonen, og hvordan dette skal/bør praktiseres. Det er gjennomført flere kurs og seminarer i perioden, i hovedsak for administrativt ansatte, men også for politikere.»
- *Østfold fylkeskommune*: «12.6.2025 Samling Tema: merking av kyststi, Holth & Winge.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Webinar 29.2.24 om kyststier, webinar 23.5.24 om planer som fremmer tilgang til strandsonen, seminar på Holmen fjordhotell i Asker 20.-21.8.24 med blant annet kyststibefaring, gruppearbeid og kurs med Holth & Winge, webinar 19.11.24 om jussbistand -eksempler fra kommunene.»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Konferanse og flere webinarer.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Kystsonenettverket driftes av Buskerud fylkeskommune. Akershus fylkeskommune deltar i prosjektets arbeidsgruppe, bidrar i planlegging, utvikling og gjennomføring av aktivitetene i prosjektet. I 2024 er det gjennomført webinar den 29. februar om Kyststier og webinar den 23. mai med tema reguleringsplaner som har til hensikt å fremme allmennhetens tilgang til fjorden. Det er sendt ut invitasjon til et 2 dagers seminar som arrangeres i august i Asker.»
- *Oslo fylkeskommune*: «Se rapportering fra Akershus FK.»
- *Telemark fylkeskommune*: «Ukjent.»

Etablere et kystsonenettverk der kommuner, fylkeskommuner og statsforvalter bidrar til bedre kompetanse om forvaltning av arealer i strandsonen og i sjøområdene

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET OG 6 FYLKESKOMMUNER

Gi en vurdering av i hvilken grad tiltakene har bidratt til bedre kompetanse i kommuner og fylkeskommuner.

- *Klima- og miljødepartementet*: «Nettverket gir faglig innføring i hvilke regler og lover som gjelder for strandsonen, og hvordan dette skal/bør praktiseres.»
- *Akershus fylkeskommune*: «Tiltakene har etter vår vurdering bidratt til å bedre kompetansen.»
- *Buskerud fylkeskommune*: «Mitt inntrykk er at kommunene setter stor pris på Kystsonenettverket.»
- *Oslo fylkeskommune*: «Fra Oslo kommune har Plan- og bygningsetatene deltatt i nettverket med deltagere fra avdeling planer og tilsynsseksjonen. Medarbeidere har deltatt ved behov/interesse. Netverket oppleves å ha nytte, og Plan- og bygningsetaten ønsker i tiden fremover å dele kunnskap om nettverket til flere etater og bredere internt.»
- *Telemark fylkeskommune*: «Ikke relevant.»
- *Vestfold fylkeskommune*: «Dette er et nyttig kompetansenettverk. Alle kommunene i Vestfold har minst en person med i nettverket.»
- *Østfold fylkeskommune*: «God kompetanseheving.»

Veilede kommunene i bruk av 3D-verktøy ved utarbeidelse av planer og fastsetting av byggegrense langs sjøen. Fokus på blant annet hvordan landskap og tiltak påvirker tilgjengelighet i strandsonen

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Beskriv arbeidet med å veilede kommunene i bruk av 3D-verkøy med fokus på strandsonen.

- «Veilederen «Strandsonen i 3D. Oppdatert veileder ble lagt ut på regjeringens sider i januar 2023; Veileder for strandsonen i 3D. Oppdraget ansees fullført.»

Innsatsområde 6.2

Stimulere kommuner og friluftsråd til å styrke arbeidet med å etablere sammenhengende kyststier og forbindelser til, fra og mellom friluftslivsområder

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Hvor mange av de 26 kystkommunene har utarbeidet plan for friluftslivets ferdselsårer per 31.12.23?	0					
Hvor mange av disse kommunene har inkludert kyststier i planene?	0					

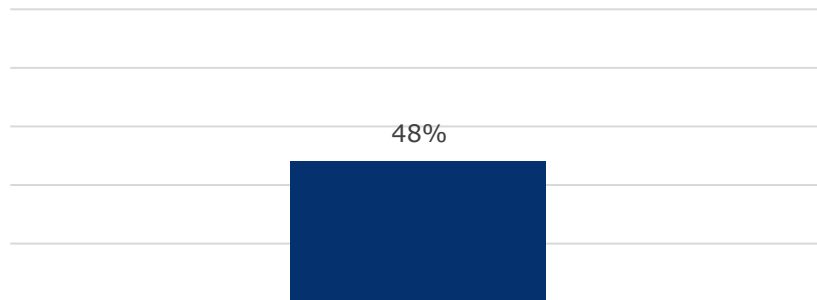
Hvordan samarbeider KLD, Miljødirektoratet, Kulturdepartementet og fylkeskommunene om gjennomføring av tiltaket?

«Miljødirektoratet leder og drifter et eget ferdselsåreprosjekt, mens fylkeskommunene er regionalt ansvarlig og motiverer kommunene i arbeidet med å lage en plan for friluftslivets ferdselsårer. I tilknytning til prosjektet er det etablert en rådgivende gruppe hvor blant annet Kulturdepartementet deltar. Det er et mål at alle kommuner har en plan for friluftslivets ferdselsårer i sin kommune. Det er viktig at kommunene har ordninger slik at disse planene blir realisert. I arbeidet med å etablere kyststier vil det kunne mottas tilskudd fra blant annet spillemidlene. I tillegg har kyststier stor oppmerksomhet i Kystsonenettverket, som består av alle kommunene med grense til Oslofjorden. Dette innebærer kompetansebygging om feltet, ikke minst innenfor juridiske problemstillinger.»

Stimulere kommunene til å prioritere tilrettelegging, drift og vedlikehold av friluftslivsområdene

HOVEDANSVARLIG: KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Hvor stor andel av midlene til tilrettelegging i statlig sikrede friluftslivsområder i fylkeskommunene Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold og Telemark gikk i 2023 til områder i strandsonen langs Oslofjorden? (Oppgi i prosent)

Er det gjennomført andre tiltak siden forrige rapportering for å stimulere kommunene?

JA

NEI

Hvordan samarbeider KLD, Miljødirektoratet, Kulturdepartementet, fylkeskommunene og kommunene om gjennomføring av tiltaket?

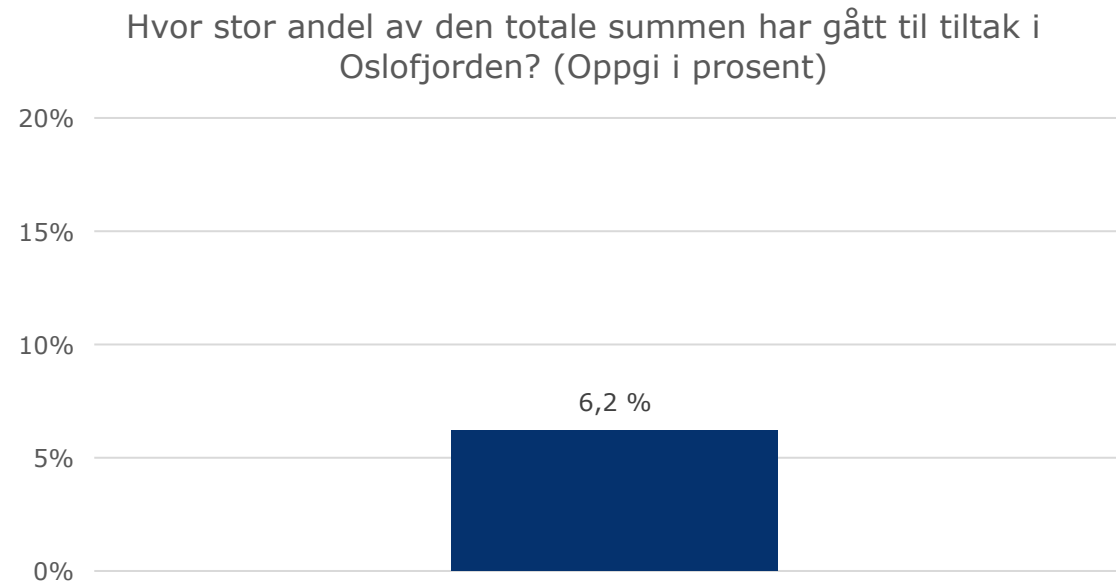
«Det er jevnlig dialog mellom Miljødirektoratet og fylkeskommunene om tilrettelegging og drift av de statlig sikrede friluftslivsområdene. KLD/Mdir og KUD har dialog om midler til friluftsliv, herunder spillemidler.»

Videreføre innsatsen for å redusere mengden marin forurensning i og ved Oslofjorden gjennom tilskuddsordningen for opprydning

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvordan jobbes det for å redusere mengden marin forurensning i og ved Oslofjorden gjennom tilskuddsordning for dette?

«Det tildeles midler via tilskuddsordningen for tiltak mot marin forurensning, som også går til Oslofjorden. Dette inkluderer både oppryddingsprosjekter og forebyggende prosjekter.»

Videreføre og støtte kommunenes kulturmiljøarbeid gjennom oppfølging av kommunale kulturminneplaner med særlig fokus på tiltak knyttet til sjørelaterte kulturminner og kulturmiljø

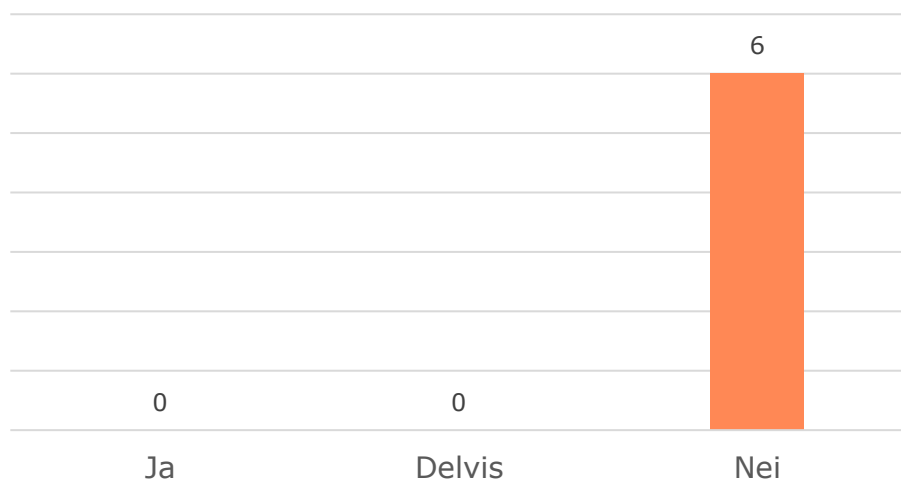
HOVEDANSVARLIG: RIKSANTIKVAREN

Status: Ingen svar

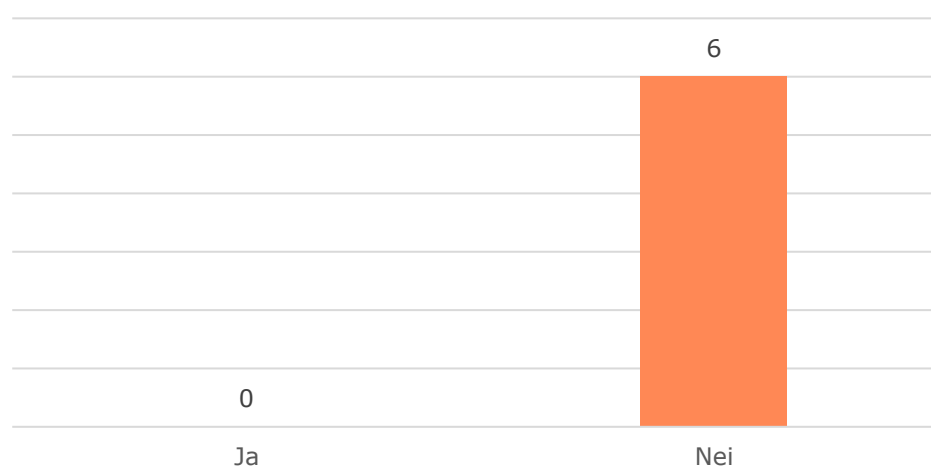
Prioritere tilrettelegging av lokaliteter for dykking og kulturstier under vann

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, AKERSHUS, ØSTFOLD, BUSKERUD, VESTFOLD OG TELEMARK

Er det utført tiltak for å prioritere dette?

Er det gitt tilskudd til slike tiltak fra noen av tilskuddsordningene som RA/FK forvalter?

Følge opp Nasjonal handlingsplan mot fritidsbåtulykker 2019-2023

HOVEDANSVARLIG: SJØFARTSDIREKTORATET

Er det utført konkrete handlinger for å følge opp planen som har betydning for aktiviteter i Oslofjorden?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, hvilke handlinger har blitt utført?

- «Dette tiltaket er ikke relevant som et miljøtiltak for Oslofjorden, ettersom Nasjonal handlingsplan mot fritidsbåtulykker 2019-2023 ikke har hatt miljøtiltak knyttet til seg. Handlingsplanen har kun hatt fokus på tiltak rettet mot sikkerhet. Sjøfartsdirektoratet ber derfor om at dette tiltaket tas ut fra Oslofjord-rapporteringen og merkes som ikke relevant. Denne tilbakemeldingen ble også gitt i 2024.»

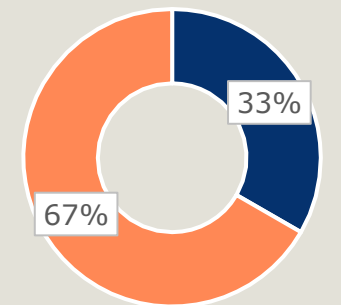
Videreføre tilretteleggingstiltak for friluftsliv som inkluderer kulturminner og kulturmiljø

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, AKERSHUS, ØSTFOLD, BUSKERUD, VESTFOLD OG TELEMAR

Beskriv kort eventuelle tiltak dette innebærer

- *Telemark*: «Ingen»
- *Østfold*: «Markedsføring og vedlikehold, utforme brosjyrer knyttet til pilgrimsleden (går stedvis langs kysten av Østfold).»
- *Vestfold*: «Fylkeskommunen er involvert i prosessen rundt at forsvarsanleggene på Håøya og Mågerø sikres for allmennheten. Vi utfører kulturminneregistreringer og bidrar med fagkompetanse på kulturminner, plan og friluftsliv.»
- *Buskerud*: «Vi har, gjennom vår satsning Kulturminner i kommunen (KIK), avsatt ressurser til å veilede kommunene i deres arbeid med å ivareta og bruke kulturminner og kulturmiljø i samfunnsutviklingen, og følger opp kommuner som utarbeider kulturmiljøplaner. Flere av kommunene har valgt ut og kartfestet ulike kulturminner og kulturmiljø i sine kulturmiljøplaner som representerer ulike deler av kystkulturen i Oslofjorden. Flere av kulturmiljøplanene har i sine handlingsplaner tilretteleggingstiltak for friluftsliv som inkluderer kulturminner og kulturmiljø. KIK-satsningen bidrar til å støtte kommunenes bruk av sjørelatert kulturminner og kulturmiljø som en ressurs for kunnskap, opplevelse, bruk og gjenbruk. Riksantikvaren har en egen søknadsordning for kulturmiljøplanarbeid. Buskerud fylkeskommunene har ansvar for å samle inn og videresende søknader fra kommuner i vårt fylke til Riksantikvaren. Nytt i 2025 Buskerud fylkeskommune har i 2024 jobbet med en egen satsning for å markere Friluftslivets år 2025. Resultatet av dette er at det opprettes en engangs tilskuddsordning for å markere Friluftslivets år 2025. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til tilrettelegging og utvikling av kulturminner og kulturmiljø i naturområder, som er eller kan bli tilrettelagt for friluftsliv og verdiskapende aktiviteter for reiselivsaktører. Det er et mål at prosjektene det søkes midler til skal skape attraktive og mye brukte friluftsområder og tilrettelegge for aktiviteter basert på kulturarv, samtidig som de blir ressurser for utvikling av reiselivet på stedet.»
- *Akershus*: «Fylkeskommunen følger opp forskrift om fylkeskommunens oppgaver innenfor friluftslivsområdet. Dette innebærer i denne sammenheng særlig å følge opp kommunene med råd og veiledning i tråd med veileder for forvaltning av statlige sikrede friluftslivsområder, godkjenning av forvaltningsplaner og fordeling av midler til tilrettelegging. Fylkeskommunene bistår også Miljødirektoratet i nye sikringsaker i tråd med forskriften.»
- *Oslo*: «Rehabiliteringsprosjekt på Klosterruinen på Hovedøya. Vedlikehold og rehabilitering av bygg på Hovedøya, Gressholmen og Håøya. Brygge på Oslo Sjøskole. Utleie av bygg til eksterne aktører for å sikre bruk. Div. utbedringer og vedlikehold på historiske badeanlegg som Ingierstrand og Huk, Hvervenbukta.»

Har fylkeskommunen bevilget midler til å tilrettelegge for opplevelse av kulturminner i natur- og friluftslivsområder langs Oslofjorden?

■ Ja (n=2) ■ Nei (n=4)

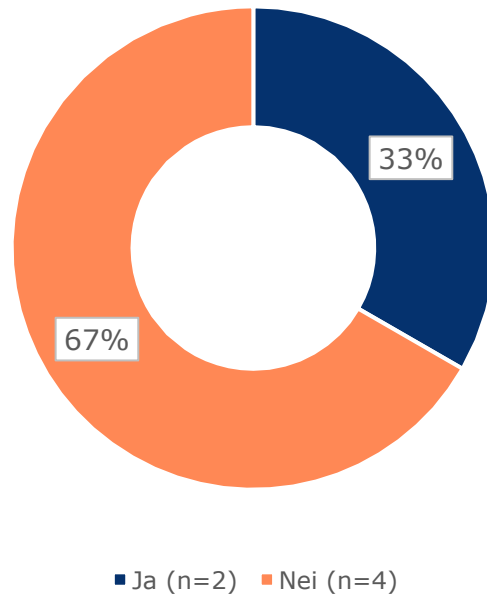
Hvis du svarte ja, hva er beløpet?

- Østfold fylkeskommune: 40 000
- Oslo fylkeskommune: 25 000 000

Bidra til styrket bruk av ny teknologi i informasjonsarbeidet som alternativ til omfattende fysisk tilrettelegging av kulturminner og kulturmiljø

HOVEDANSVARLIG: FYLKESKOMMUNENE OSLO, AKERSHUS, ØSTFOLD, BUSKERUD, VESTFOLD OG TELEMARK

Har ny teknologi blitt tatt i bruk for å styrke informasjonsarbeidet knyttet til tilrettelegging av kulturminner og kulturmiljø?

Hvis du svarte ja, har det fungert etter hensikten?

- *Østfold fylkeskommune*: «Det vil vi si. Se Gjellestadstory <https://gjellestadstory.no>»
- *Akershus fylkeskommune*: «Ja, så langt vi vet.»

Bedre informasjonen om hvilke områder som har kostholdsråd i forhold til miljøgifter i Oslofjorden, slik at områder uten slike advarsler fremstår som attraktive for friluftsliv

HOVEDANSVARLIG: MATTILSYNET

Status: Ingen svar

Utrede sammenhengen mellom hastighet og bølgepåvirkning fra utenlandsferger og andre store skip i Oslofjorden og vurdere relevante tiltak for å redusere negativ påvirkning for blant annet kulturminner og friluftsliv

HOVEDANSVARLIG: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Beskriv kort status på utredningsarbeidet?

«Kystverket har vurdert handlingsrommet for å redusere tillatt hastighet fra utenlandsferger og andre store skip i Oslofjorden. Kystverket har konkludert med følgende: Kystverket legger til grunn at det er en sammenheng mellom "hastighet og bølgepåvirkning fra utenlandsferger og andre store skip i Oslofjorden", men at det foreligger et etablert regelverk og håndhevingsregime som skal sørge for at det unngås "negativ påvirkning for blant annet kulturminner og friluftsliv" og at ytterligere regulering ikke er aktuelt siden dette kan føre til reduserte manøvreringsmuligheter og økt risiko for skade. På bakgrunn av dette anser NFD det ikke som aktuelt å gå videre med tiltak på dette området.»

Er relevante tiltak vurdert?

JA

NEI

Beskriv hvordan dere samarbeidet med Sjøfartsdirektoratet i gjennomføringen av tiltaket.

«Vi forutsetter at Kystverket har kontakt med relevante etater der det er nødvendig.»

Innsatsområde 6.3

Stimulere kommunene til å utvikle gode løsninger for gange, sykling og kollektivtransport til friluftslivsområder

HOVEDANSVARLIG: SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Har dere tilskuddsordninger rettet mot kommunene som bidrar til dette?

JA

NEI

Har dere initiert noen tiltak som spesifikt skal bidra til økt gange, sykling og kollektivtransport til friluftslivsområder ved Oslofjorden?

JA

NEI

Har SD generelle satsinger på gange, sykling og kollektiv som inkluderer kommunene langs Oslofjorden?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, gi en kort beskrivelse av satsingene?

«Byvekstavtaler for Oslo området og Fredrikstad/Sarpsborg.»

Prioritere tettstednære friluftsområder i strandsonen ved fordeling av midler til tilrettelegging av statlig sikrede friluftsområder

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

Hvor stor andel av midlene til tilrettelegging i statlig sikrede friluftslivsområder i fylkeskommunene Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold og Telemark gikk i 2024 til områder i strandsonen langs Oslofjorden? (Oppgi i prosent)

48%

Region	Andel av midlene (%)
Østfold, Oslo, Akershus, Buskerud, Vestfold og Telemark	48%

Hvilke eventuelle hindringer står i veien for å prioritere tiltaket?

«Budsjettramme og antall søknader fra kommunene.»

**Hvilke metoder/
informasjonskanaler bruker
Miljødirektoratet for å informere
befolkningen om allemannsretten
(f.eks. veileder,
informasjonsskriv, bruk av andre
aktører, sosiale medier,
webinarer osv.)?**

«Veileder på nett, brosjyrer,
samarbeid med og tilskudd til
besøkssentrene, kampanjer på sosiale
medier, spørsmål/svar (Dialogen),
tilskudd til Norsk Friluftsliv som
informerer om allemannsretten.»

Informere befolkningen om allemannsretten, herunder
rettigheter og plikter ved friluftsliv i strandsonen

HOVEDANSVARLIG: MILJØDIREKTORATET

**Har noen av tiltakene hatt spesifikt fokus på rettigheter og plikter ved
friluftsliv i strandsonen?**

JA

NEI

Hvordan har direktoratet samarbeidet med kommunene om tiltaket?

«Ikke spesifikt samarbeid med kommunene i dette tiltaket ut over veiledning i
konkrete saker.»

01

Innsatsområde 1 - Utslipp fra kommunale avløp, og avløp i spredt bebyggelse

02

Innsatsområde 2 - Redusere arealavrenning fra jordbruket

03

Innsatsområde 3 - Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forøpling

04

Innsatsområde 4 - Ivareta sårbare arter og utvalgte naturtyper

05

Innsatsområde 5 - Restaurering av naturverdier

06

Innsatsområde 6 - Friluftsliv

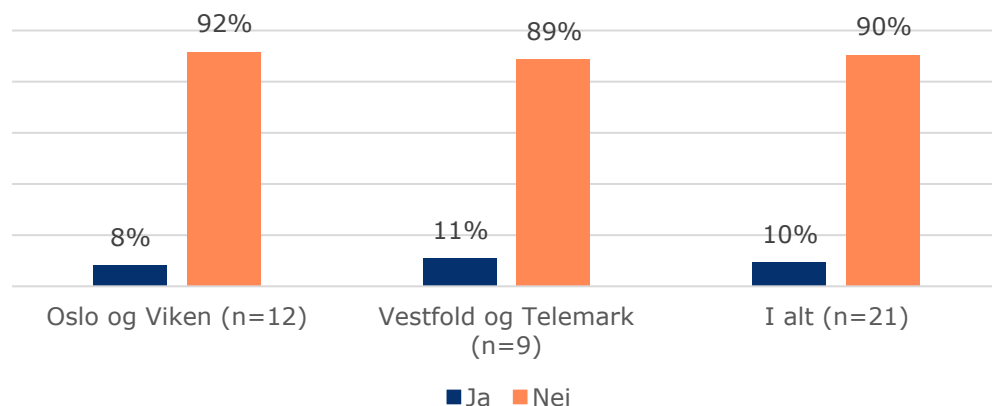
07

Innsatsområde 7 – Tverrgående tiltak

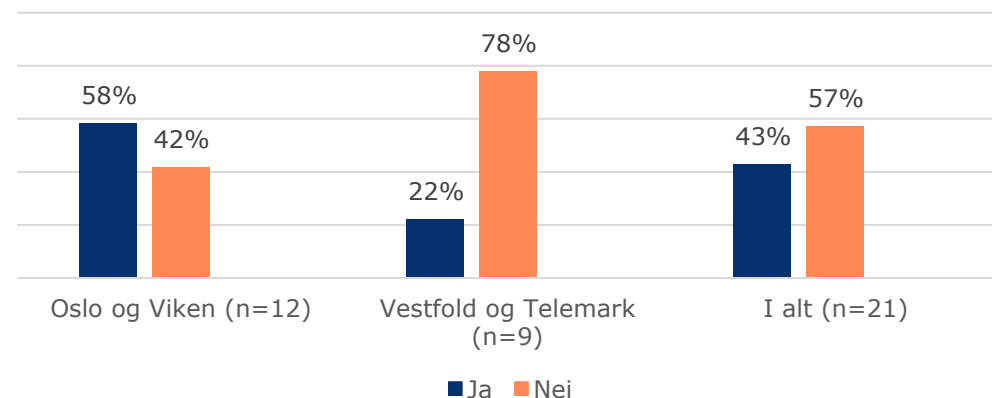
Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=21 KOMMUNER)

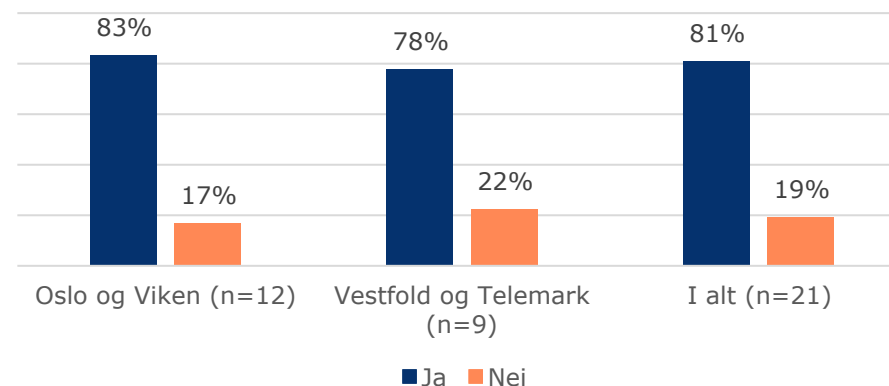
Er det gjort endringer i kommunale planer?

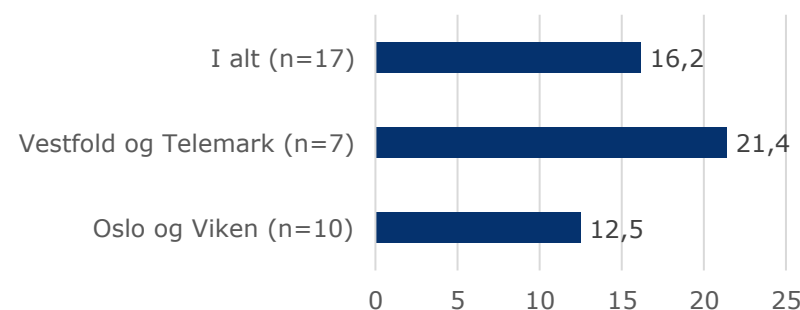
Har kommunens rutiner for saksbehandling blitt endret for å sikre en strengere praktisering av byggeforbudet i strandsonen?

Har det blitt gitt dispensasjoner i 100-metersbeltet langs sjøen i din kommune siden siste rapportering?

Hvis du svarte ja, hvor mange dispensasjoner er gitt?

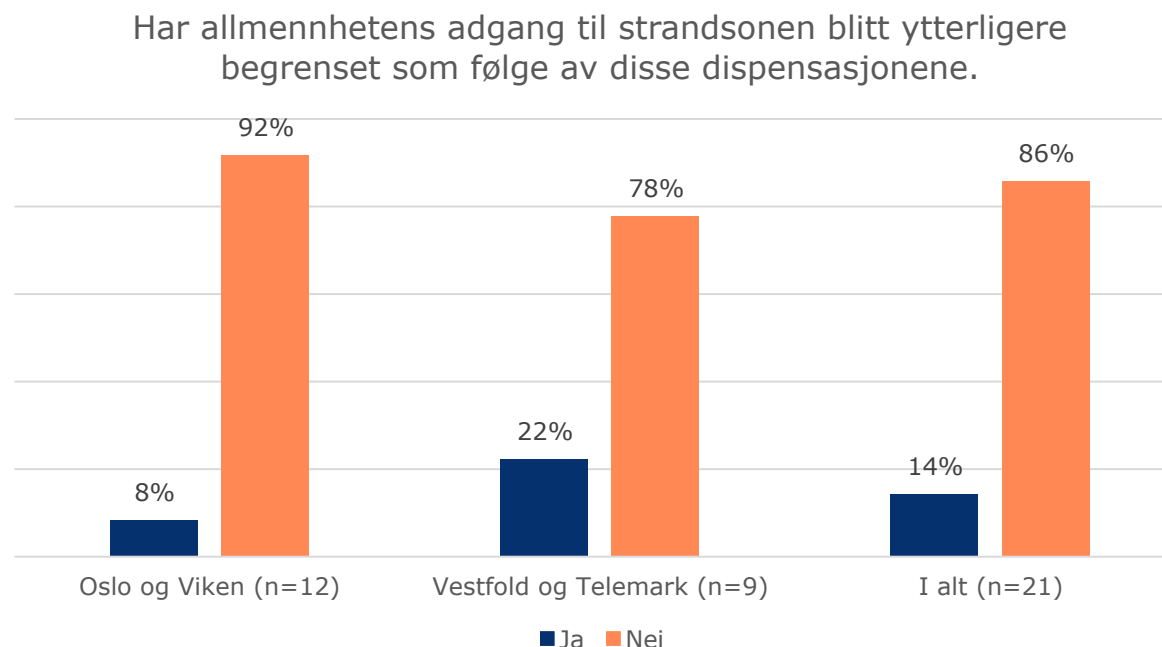
16,2
Gjennomsnittlig antall dispensasjoner i kommunene

99
Høyeste antall dispensasjoner i kommunene

0
Laveste antall dispensasjoner i kommunene

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner*

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=21 KOMMUNER)

Gi statsforvalter et oppdrag der det settes av ressurser til en tettere oppfølging av kommunenes dispensasjonspraksis i strandsonen for å ivareta nasjonale interesser og hindre ytterligere bit-for-bit nedbygging

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

På hvilken måte har kommunenes dispensasjonspraksis i strandsonen blitt fulgt opp tettere siden forrige rapportering?

«Oppdraget er fulgt opp av KLD og må derfor besvares av KLD.»

Har dette gitt konkrete resultater?

JA

NEI

Hvis du svarte ja, beskriv kort resultatene.

«KLD har bevilget noe mer ressurser til oppfølging.»

Beskriv hvordan KDD om Mdir samarbeider om tiltaket.

«Noe kontakt ifb seminar og møter.»

Gi ut en oppdatert veileder om ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven, samt på annen måte gi økt veiledning til kommunene om tilsynsvirksomhet og i arbeidet med oppfølging av ulovlige byggetiltak

HOVEDANSVARLIG: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Har veileder om ulovlighetsoppfølging etter PBL blitt oppdatert?

JA

I PROSESS

NEI

Er det gitt veiledning på andre måter, og i så fall på hvilke måter?

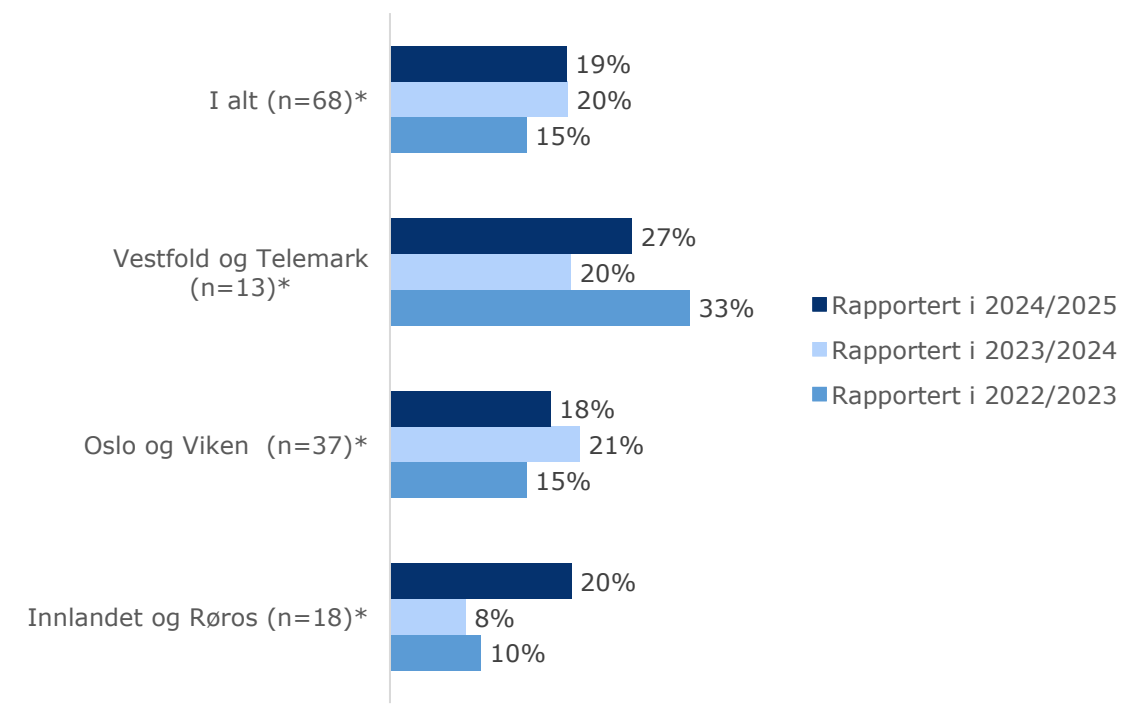
«Det er et tidligere rundskriv om ulovlighetsoppfølging H-3/01. Det omtaler tidligere plan- og bygningslov, men en del er fortsatt relevant. Det er laget veiledning til reglene om overtredelsesgebyr. Se SAK 10 Kap 16. Ulovligheter er også omtalt i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen).»

Utvikling av
tiltaksgjennomføring i
prosjektperioden.

Bidra til økt rensing av forurenset overvann gjennom etablering av rutiner for tømning av sandfang for å redusere utslippene av forurenset overvann til fjorden

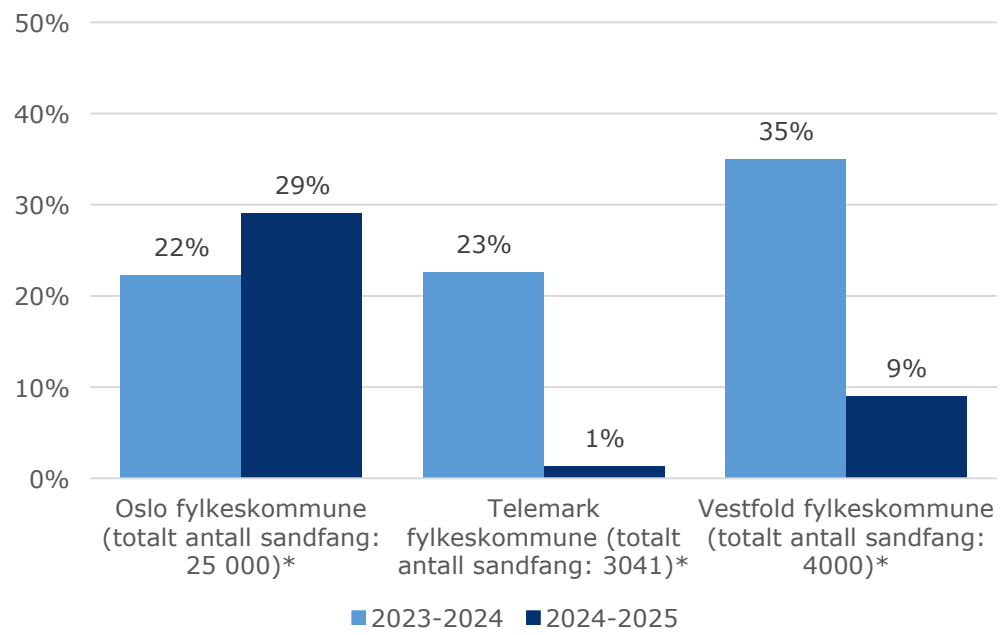
HOVEDANSVARLIG: STATENS VEGVESEN, 3 FYLKESKOMMUNER, 118 KOMMUNER (N=85 KOMMUNER)

Andel tømte sandfang (kun kommuner inngår)

*Total antall (n=) er oppgitt for 2024-2025

Andel sandfang (kum eller beholder for å fange opp sand, grus, jord og andre partikler fra overflatevann før det renner videre i avløpssystemet) som er tømt det siste året.

*Totalt antall sandfang er oppgitt for 2024-2025

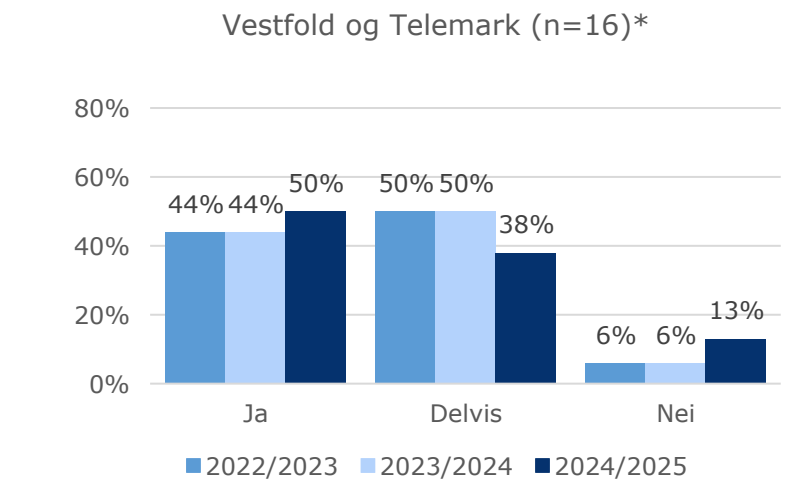
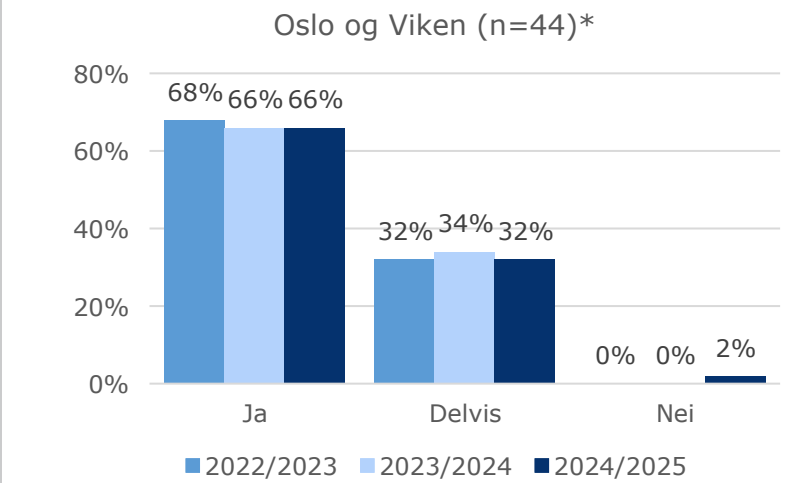
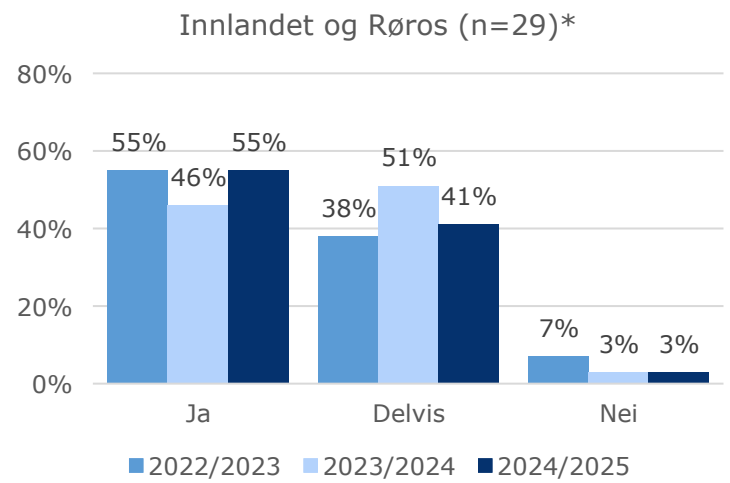
Fylkeskommunene Østfold, Buskerud og Akershus fylkeskommune oppga at informasjon om dette ikke var tilgjengelig. Innlandet fylkeskommune har ikke rapporter på T3.

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=89 KOMMUNER)

Kapittel 12

Har dere oversikt over status og utslipp av sanitært avløpsvann som skal reguleres ihht. kap. 12? Fordelt på fylke

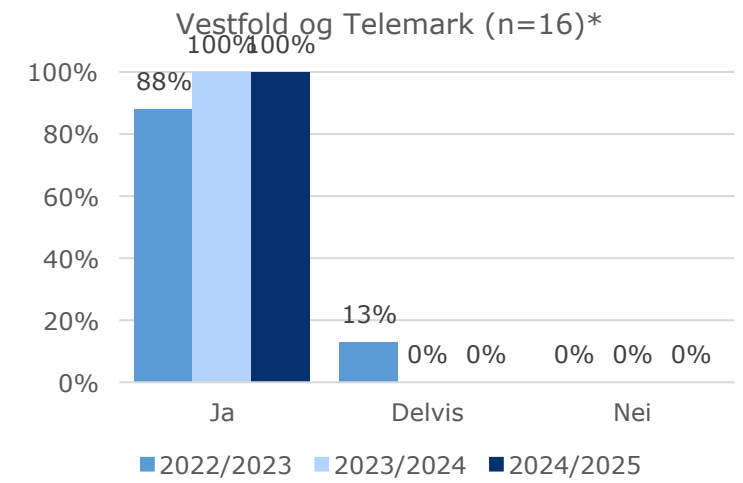
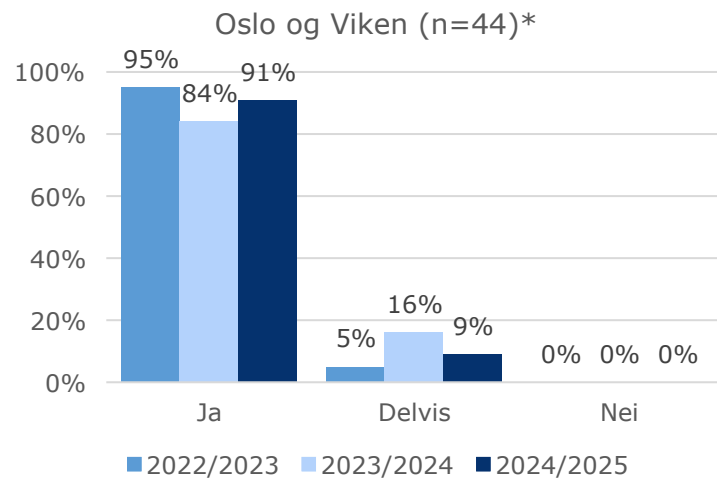
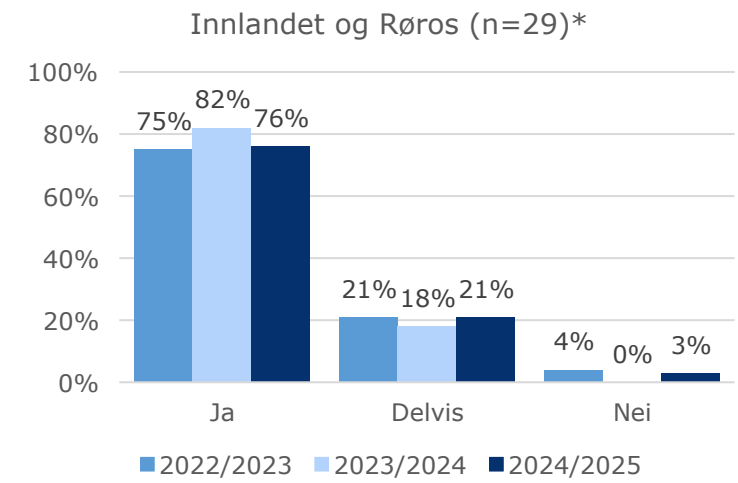
*Total antall (n=) er oppgitt for 2024-2025

Sikre at utslipp fra avløpsanlegg for spredt bebyggelse og mindre tettbebyggelser renses i tråd med renskravene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=89 KOMMUNER)

Kapittel 13

Har dere oversikt over status og utslipp av kommunalt avløpsvann som skal reguleres iht. kap. 13? Fordelt på fylke

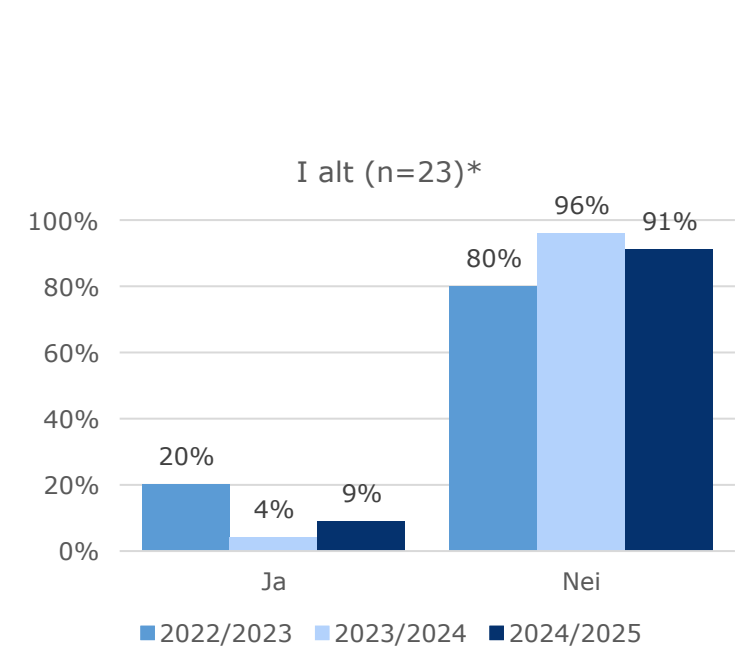
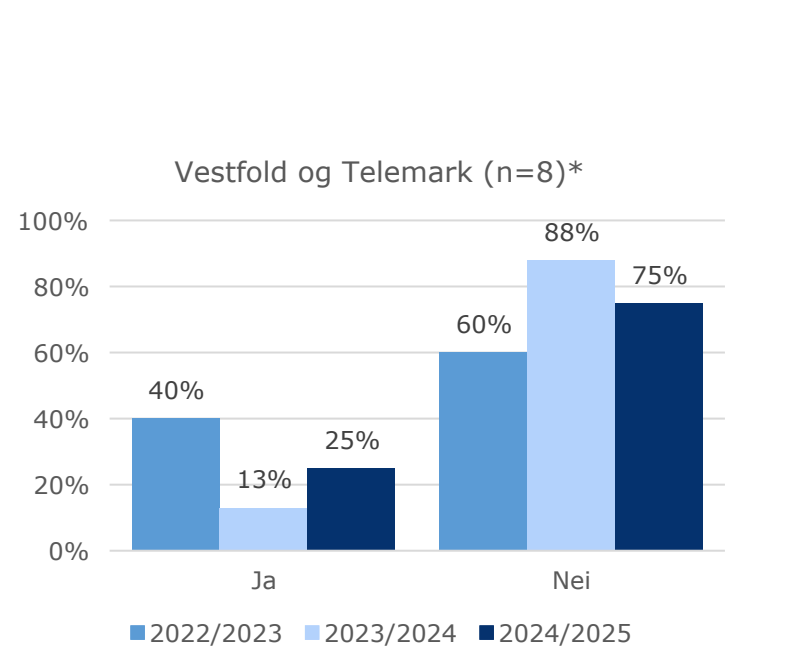
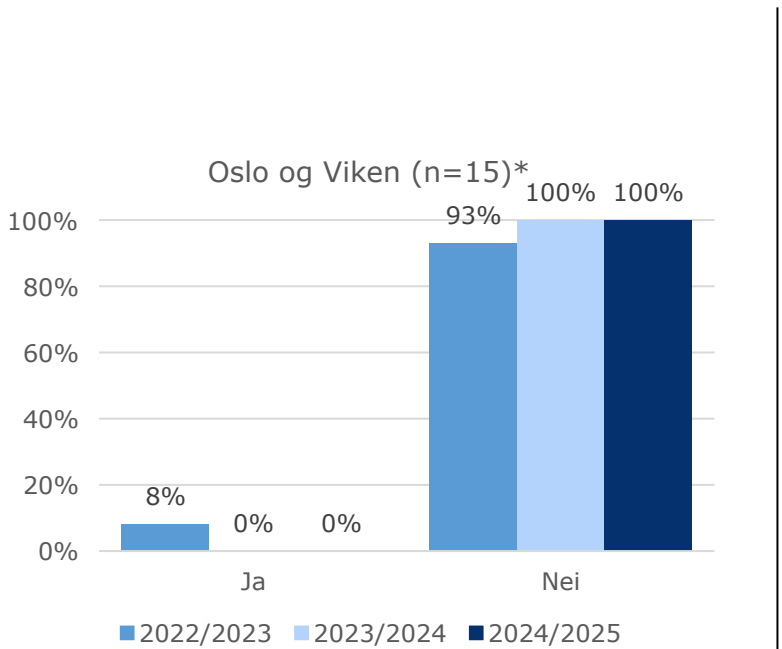

*Total antall (n=) er oppgitt for 2024-2025

Statsforvalteren skal oppfordre kommunene til å etablere tømmestasjoner for septik fra småbåter.

HOVEDANSVARLIG: 2 STATSFORVALTERE (KUN KYST) OG 26 KYSTKOMMUNER (N=23 KOMMUNER)

Er det etablert nye tømmestasjoner for båtseptik i kommunen i rapporteringsåret? (Kun kommuner inngår)

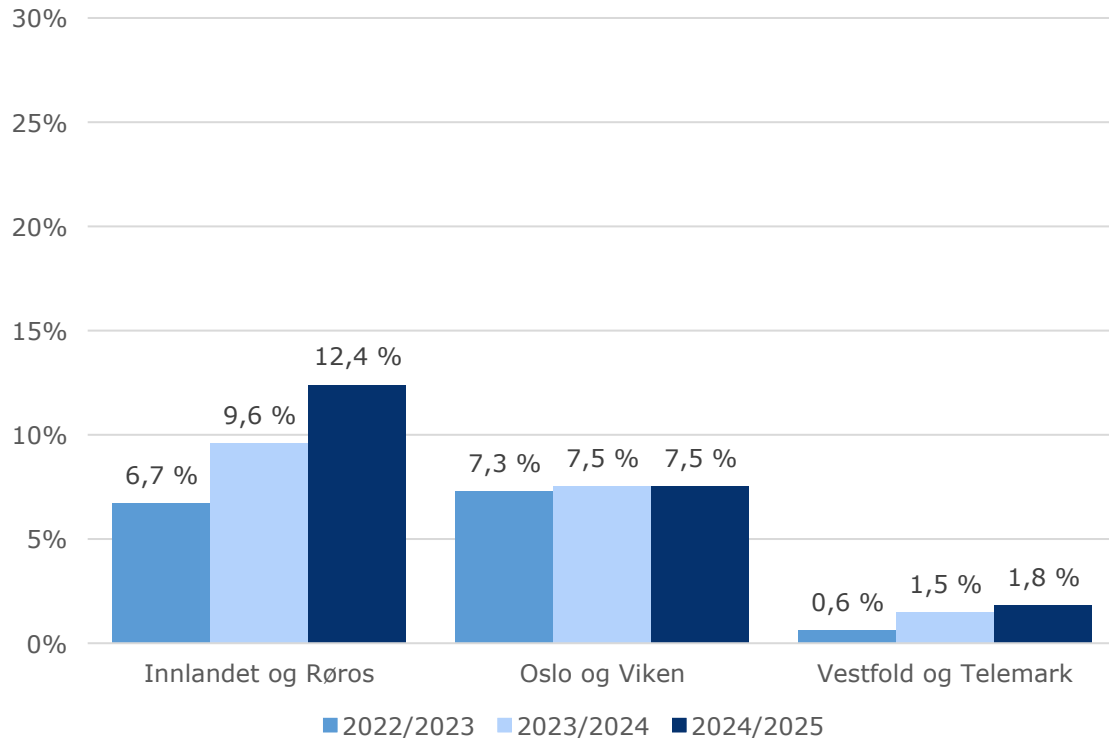

*Total antall (n=) er oppgitt for 2024-2025

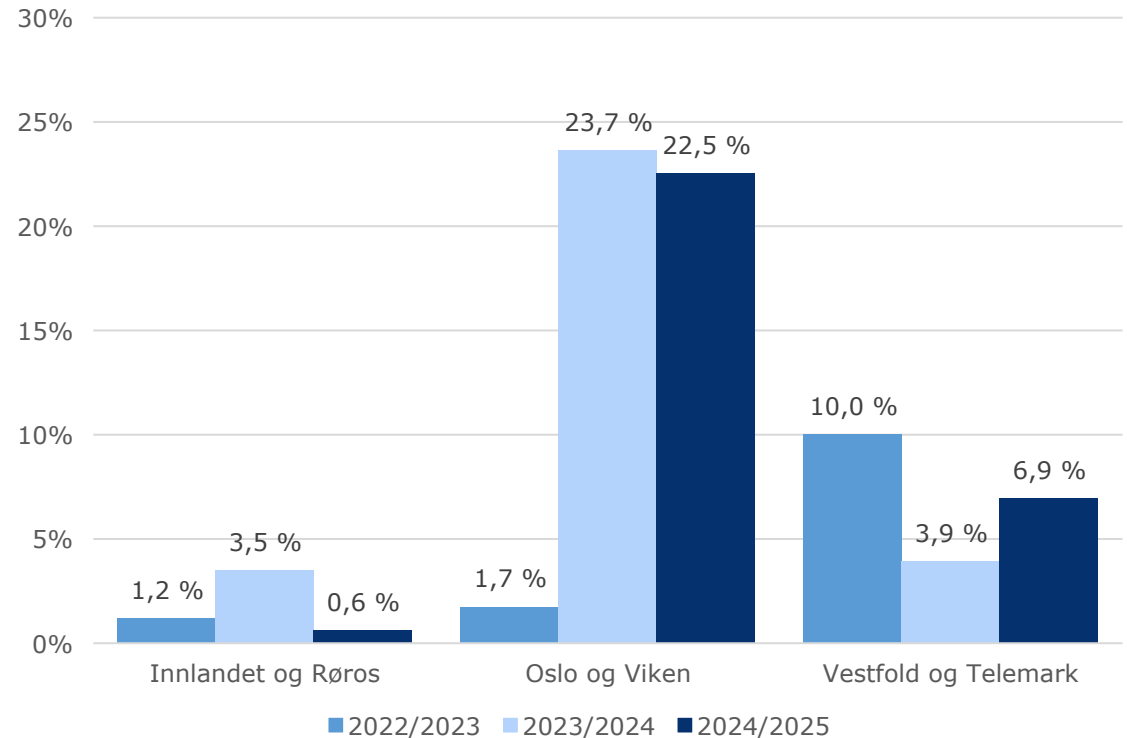
Styrke innsatsen med tilsyn og oppfølging av krav i tillatelser og utslipp av avløpsvann

HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE OG 118 KOMMUNER (N=87 KOMMUNER)

Hvor stor andel av kap. 12 anleggene har kommunene gjennomført tilsyn med i rapporteringsperioden (% av totalt antall anlegg i fylket som er rapportert)

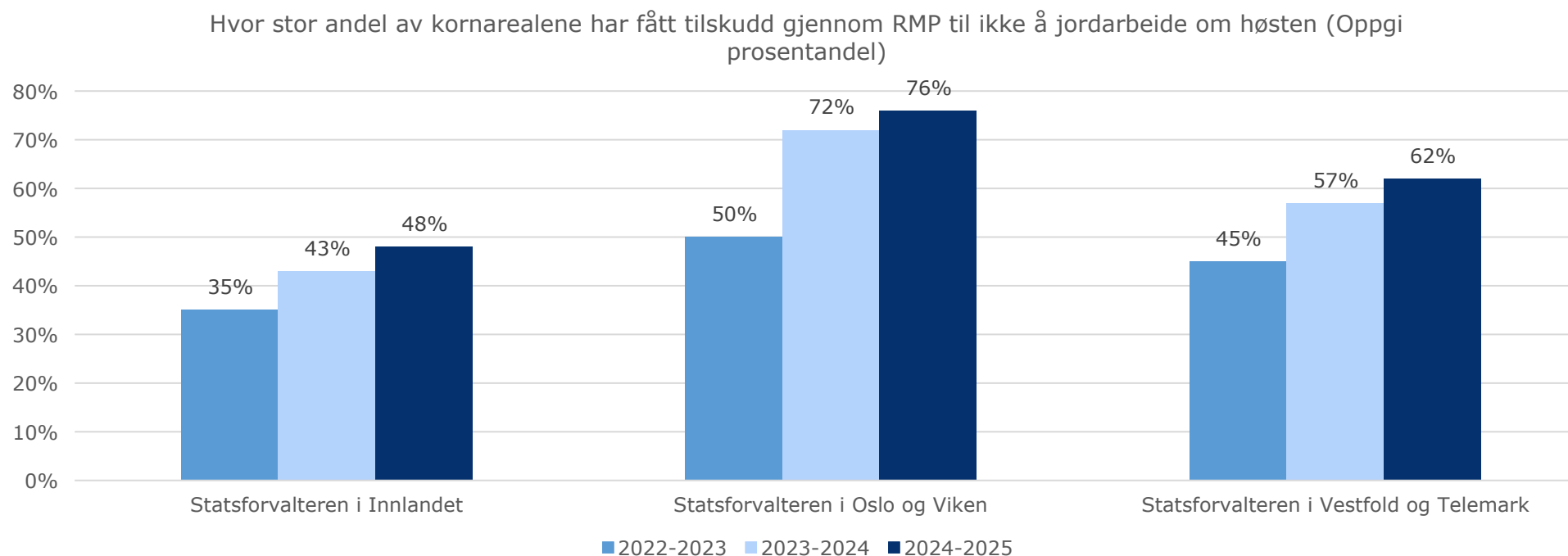
Hvor stor andel av kap. 13 anleggene har kommunene gjennomført tilsyn med i rapporteringsperioden (% av totalt antall anlegg i fylket som er rapportert)

Forvalte regionale miljøprogram (RMP) og tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) slik at de bidrar til å redusere avrenningen fra jordbruksarealer der utfordringene tilsier det

– Gjelder RMP

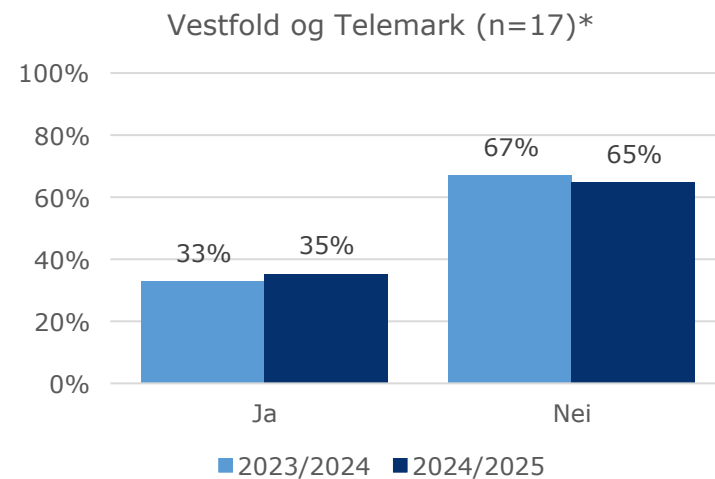
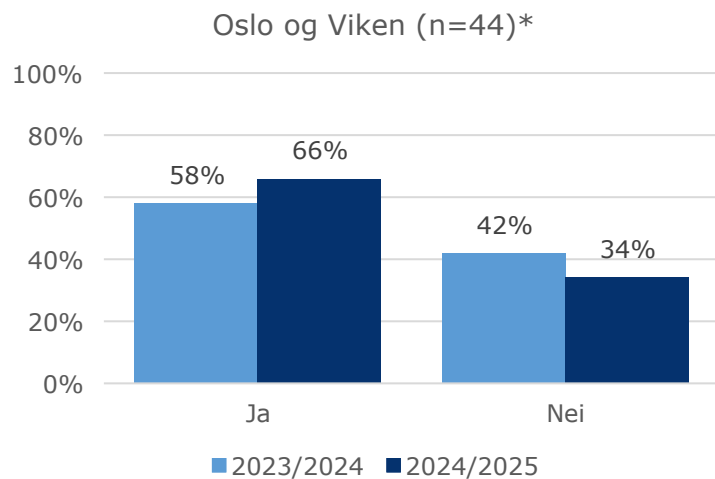
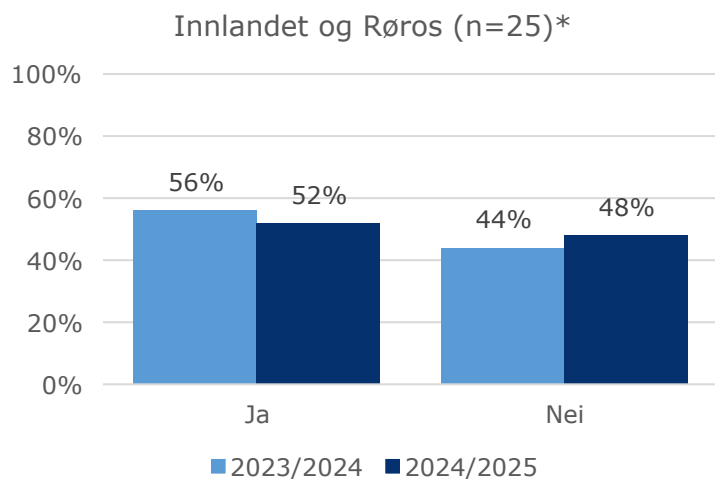
HOVEDANSVARLIG: 3 STATSFORVALTERE

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER (N=86 KOMMUNER)

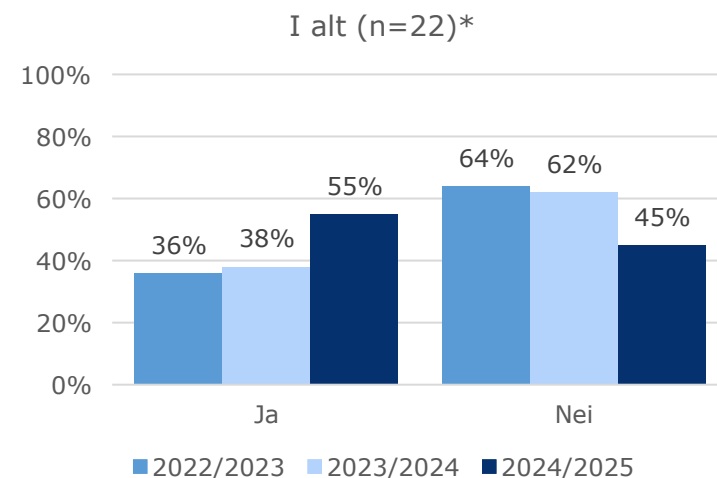
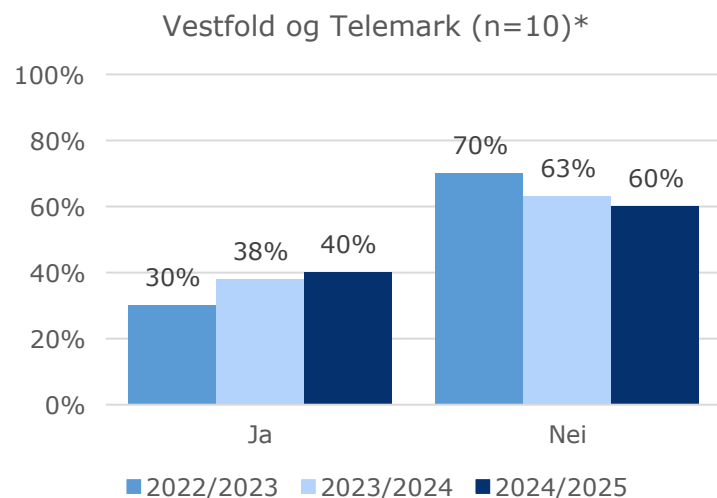
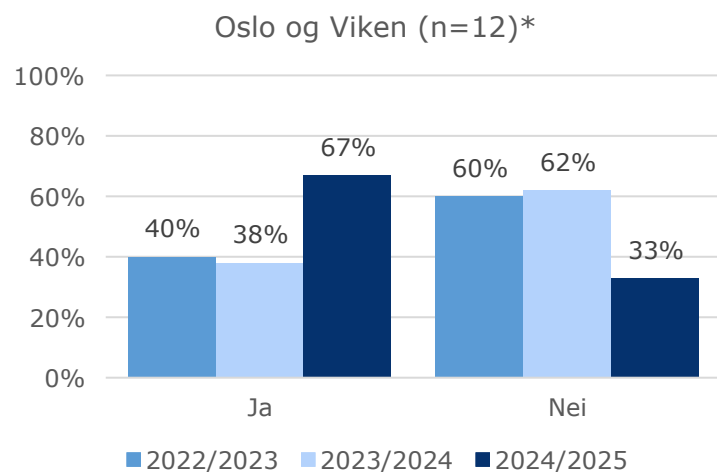
Har kommunen, på bakgrunn av egne observasjoner eller tips, gjennomført målretta kontroller av om kravet om 2 meters vegetasjonssone er opprettholdt?

Følge nasjonale forventninger om helhetlig planlegging av land- og sjøareal, blant annet for å sikre friluftsliv langs sjøen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER (N=22 KOMMUNER)

Er det utarbeidet noen arealplaner med formål å sikre friluftsliv langs kysten siden forrige rapportering?

Vedlegg

Vedlegg A: T14 – Ytterligere informasjon om økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

Vedlegg B: T24 – Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

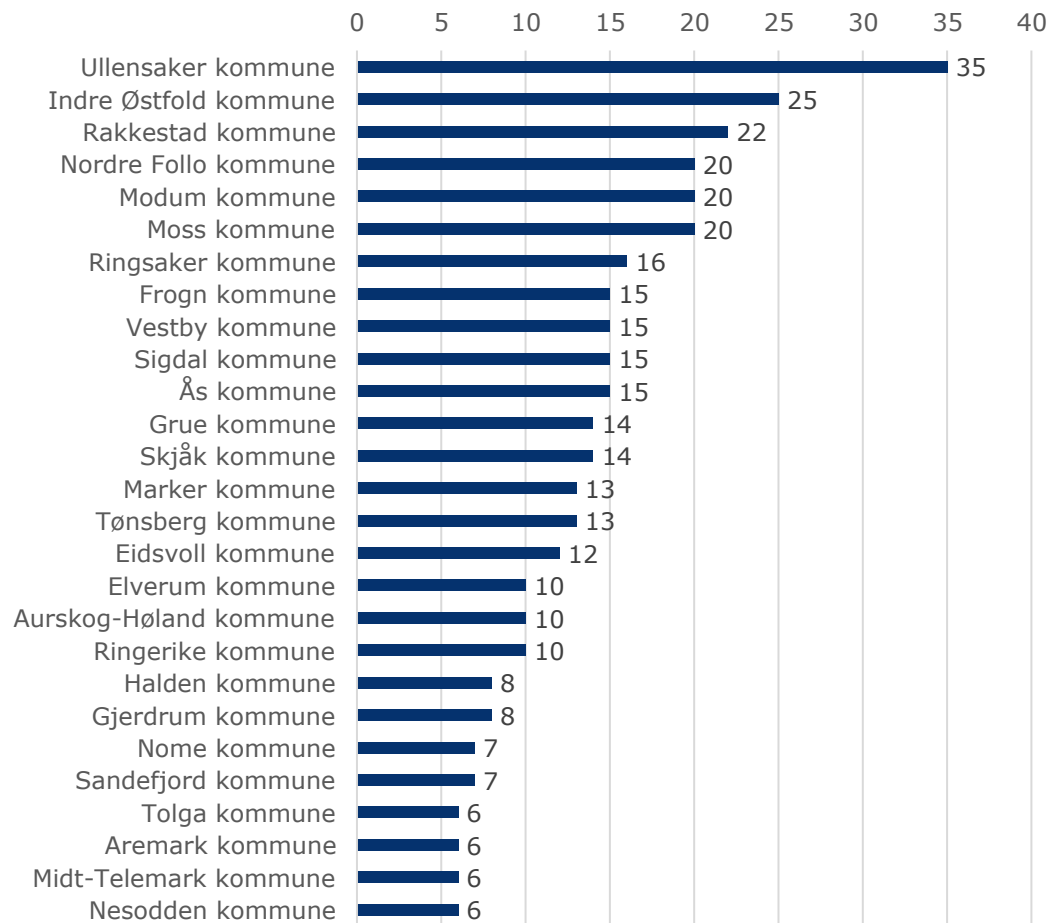
Vedlegg C: T59 – Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

Vedlegg A:

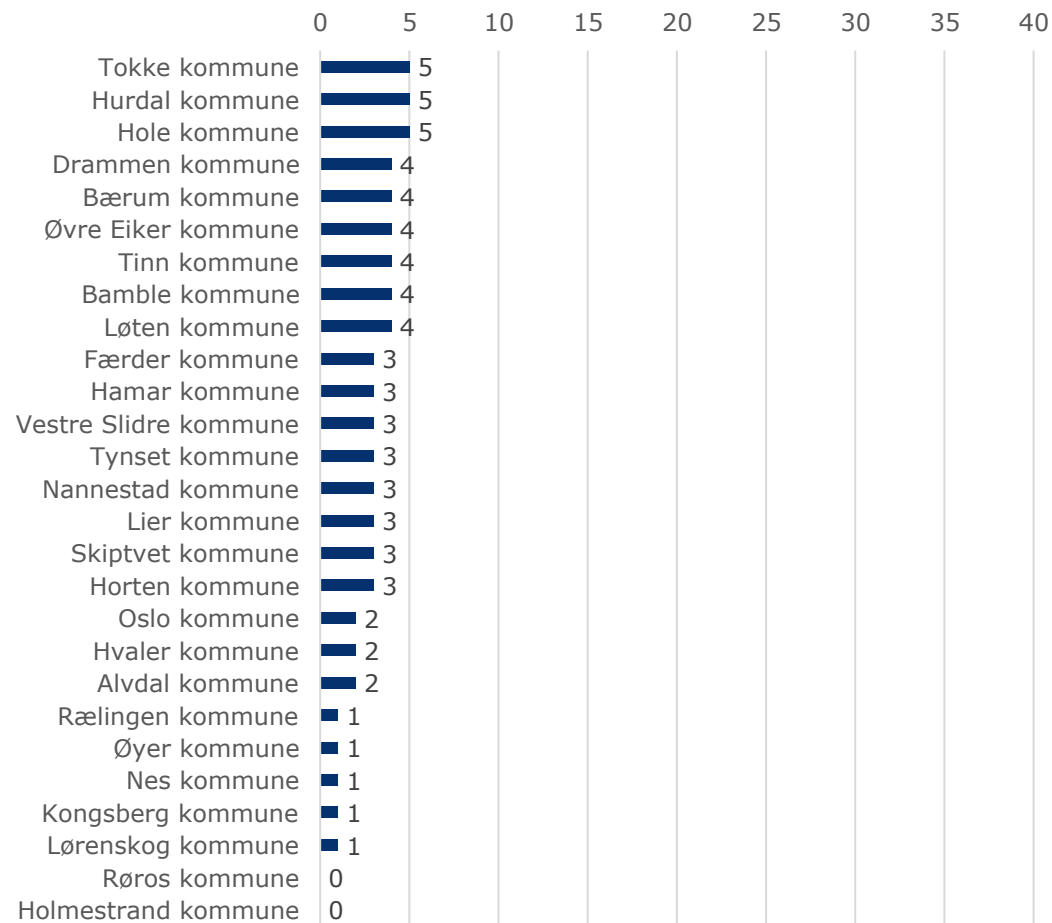
Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER

Hvor mange foretak har blitt kontrollert med hensyn til kravet om 2 meters vegetasjonssone?

Hvor mange foretak har blitt kontrollert med hensyn til kravet om 2 meters vegetasjonssone?

Vedlegg A:

Økt tilsyn med, og oppfølging av at kravet om vegetasjonssoner mot vassdrag

HOVEDANSVARLIG: 118 KOMMUNER

Hvor mange foretak har blitt kontrollert med hensyn til kravet om 2 meters vegetasjonssone?

	0	5	10	15	20	25	30	35	40
Seljord kommune	0								
Asker kommune	0								
Nittedal kommune	0								
Ål kommune	0								
Os kommune	0								
Gran kommune	0								
Gol kommune	0								
Gjøvik kommune	0								
Jevnaker kommune	0								
Sør-Aurdal kommune	0								
Lunner kommune	0								
Nesbyen kommune	0								
Østre Toten kommune	0								
Vang kommune	0								
Lom kommune	0								
Lillehammer kommune	0								
Rendalen kommune	0								
Kragerø kommune	0								
Larvik kommune	0								
Krødsherad kommune	0								
Nore og Uvdal kommune	0								
Notodden kommune	0								
Porsgrunn kommune	0								
Siljan kommune	0								
Skien kommune	0								
Flå kommune	0								
Etnedal kommune	0								

Hvor mange foretak har blitt kontrollert med hensyn til kravet om 2 meters vegetasjonssone?

- *Vågå kommune*: «Vegetasjonssjoner er eit av fleire tema. Vi har svært få foretak med open åker. Det er lov å hauste nærare enn to meter.»
- *Våler kommune (Innlandet)*: «5% på RMP og 10% på PT.»
- *Hemsedal kommune*: «4 eller 6 punkter.»
- *Åsnes kommune*: 10 % av PT søknader og 5% av RMP.

Vedlegg B:

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hva har kommunen gjort for å unngå nye kunstige sandstrender?

- *Asker kommune:* «Vi følger opp ulovlige sandstrender i de tilfellene hvor vi bli oppmerksomme på at de blir etablert. Kommunen har et større prosjekt om oppfølging av ulovlige tiltak i strandsonen. Søknader om oppføring av private strender blir som en klar hovedregel avslått. I enkelte tilfeller har vi gitt dispensasjon til påfylling på strender som brukes av allmennheten, men i disse tilfellene har vi på forhånd diskutert saken med Statsforvalteren. I forhåndskonferanser med privatpersoner som ønsker kunstig sandstrand, opplyser vi om at dette ikke er dispensasjoner vi gir, da vi ikke ønsker private kunstige sandstrender, og fordi vilkårene for dispensasjon nærmest er umulig å oppfylle.»
- *Bamble kommune:* «Kunstige sandstrender tillates ikke. Oppdages det, blir det bøtelagt og kreves tilbakeføring. Kommunen gir ikke lenger tillatelse til vedlikehold, med påfylling av skjellsand, til kunstige sandstrender.»
- *Bærum kommune:* «Omforent oppfatning om at etablering og sandutskifting er søknadspliktig.»
- *Drammen kommune:* «Tatt inn forbud mot etablering av slike i arealdelens bestemmelser.»
- *Fredrikstad kommune:* «For å ivareta og bedre natur- og miljøsituasjonen i Oslofjorden, er det i Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv frarådet etablering av kunstige sandstrender og fremhevet at en bør unngå inngrep og tiltak i bløtbunnsområder og ålegressenger. Ivaretas gjennom kommuneplanen kap. 31.1; Det tillates ikke kunstige sandstrender eller påfylling av ikke-stedegen sandtype, på land og i sjø. Om det eventuelt skal gis dispensasjon er det viktig at det kun benyttes samme type sand som har blitt brukt tidligere, samt at påfyllingen gjennomføres slik at en i størst mulig grad unngår at sanden i ettertid dras ut i sjøen. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8, jf. pbl. § 19-1. Når det gjelder etterfylling av sand på offentlige badeplasser i Fredrikstad kommune har fylkeskommunen godkjent forvaltningsplanen for feks. Bevø. Den inneholder, under driftsplan - større oppgaver, påfylling av sand hvert 3. år. Dette er godkjennelse av tiltaket og også å regne som grunneier, Miljødirektoratet, sin godkjenning til tiltaket.»
- *Frogn kommune:* «Avslått søknader om etablering og påfylling av sand på sandstrender.»

Vedlegg B:

Fraråde etablering av kunstige sandstrender og unngå andre inngrep og tiltak på bløtbunnsområder for å skåne verdifulle bløtbunnsområder, inklusive ålegrasenger og verdifulle kulturmiljø, og sikre forekomstene i arealplanleggingen

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hva har kommunen gjort for å unngå nye kunstige sandstrender?

- *Færder kommune*: «I bestemmelsene til kommuneplanens arealdel er det et forbud mot anleggelse av sandstrand på land og i sjø, samt et forbud mot å etterfylle sand på eksisterende strender med sand av annen kvalitet enn den stedege.»
- *Halden kommune*: «Etablering av kunstige sandstrender er forbudt etter en egen bestemmelse i kommuneplanens arealdel.»
- *Horten kommune*: «Følge de føringer som kommer fra Statsforvalteren og Miljødirektoratet.»
- *Hvaler kommune*: «Har forbud mot både etablering av privat sandstrand og påfylling av sand i kommuneplanens arealdel.»
- *Kragerø kommune*: «Samarbeid med Skjærgårdtjenesten om endringer i strandsonen, men lite oppfølging.»
- *Larvik kommune*: «Har en bestemmelse som forbyr kunstige strender i kommuneplanens arealdel jf. §.»
- *Lier kommune*: «Byggeforbud og ulovlighetsoppfølging.»
- *Moss kommune*: «Legger begrensninger i reguleringsplaner.»
- *Nesodden kommune*: «Det er i kommuneplan ikke lagt opp til at nye kunstige sandstrender skal anlegges.»
- *Nordre Follo kommune*: «Det er et søknadspliktig arbeide, og hvor søknaden skal vurderes.»
- *Oslo kommune*: «Det er ikke kunnskap om bredden av tiltak p.t, men Oslo kommune vil arbeide med å minimere nyetableringer.»
- *Porsgrunn kommune*: «Info finnes på kommunens nettsider.»
- *Sandefjord kommune*: «Vi har forbud mot nye kunstige sandstrender i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel, pkt. 4.2 bok. a.»
- *Skien kommune*: «Byggeforbudet mot tiltak langs vassdrag, inkludert etablering av kunstige strender, har vært en del av kommuneplanbestemmelsene, og det har blitt videreført i kommuneplanen som ble vedtatt i 2023.»
- *Tønsberg kommune*: «Forbud mot nye i kommuneplanens arealdel.»
- *Vestby kommune*: «Forbud i kommuneplanen.»
- *Ås kommune*: «Det tillates ikke kunstige sandstrender.»

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvis du svarte ja på et av de to foregående spørsmålene (Er det gjort endringer i kommunale planer?) **og** (Har kommunens rutiner for saksbehandling blitt endret for å sikre en strengere praktisering av byggeforbudet i strandsonen?), **beskriv eventuelle endringer.**

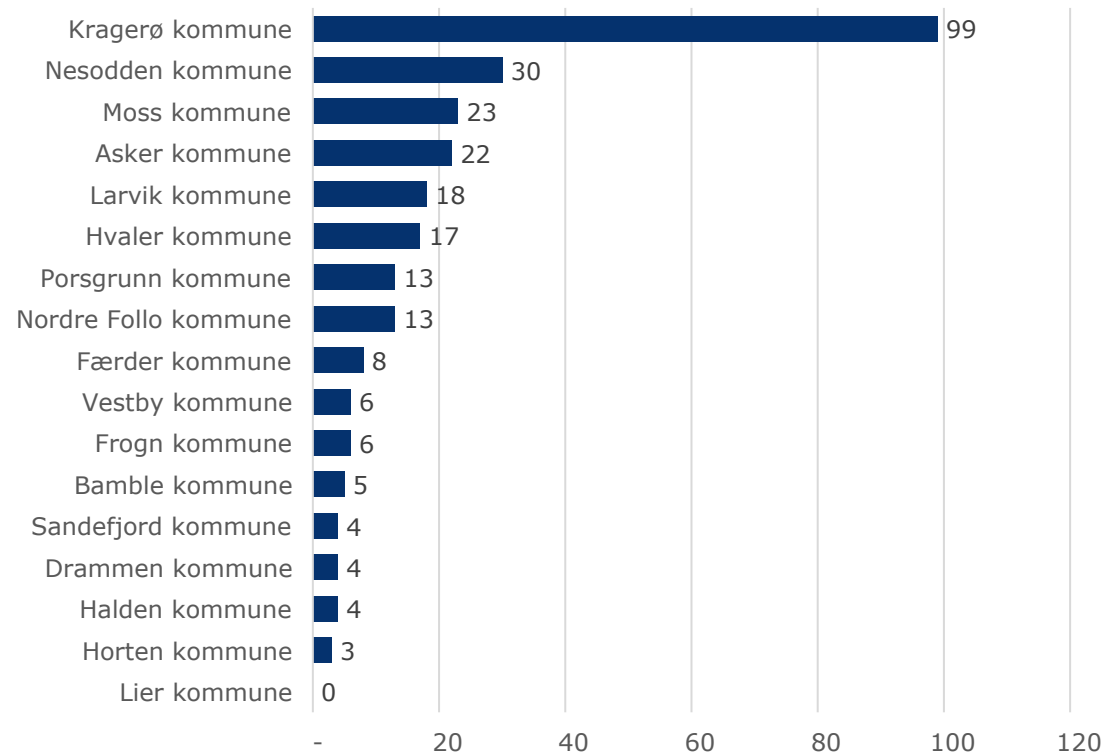
- *Asker kommune:* «I Asker kommuneplan stilles det strenge vilkår for rehabilitering av eksisterende brygger - hvis nye brygger skal oppføres må dette følge av reguleringsplan nyere enn 1993, og de må prosjekteres iht. kommuneplanen pkt. 10.8.1. - flere områder i 100-metersbeltet blir videreført som LNF - det er lagt inn flere hensynssoner for natur (i strandsonen) hvor det stilles strenge vilkår for tiltak innenfor hensynssonene.»
- *Frogn kommune:* «Strengere dispensasjonspraksis i tråd med endret praksis hos statsforvalter.»
- *Halden kommune:* «Vi har tatt inn i saksframlegg til politikerne opplysning om de nasjonale forventningene om strengere praktisering av byggeforbud i strandsonen.»
- *Hvaler kommune:* «Ansette flere ressurser. Godt samarbeid og informasjonsdeling mellom kollegaer.»

- *Kragerø kommune:* «Innskjerpet vurdering av vilkårene.»
- *Lier kommune:* «Det har blitt generelt strengere dispensasjonspraksis.»
- *Oslo kommune:* «Det er ikke mulig å beskrive alle endringer i alle kommunale planer. Det er ikke registrert endringer i kommuneplan, eller reguleringsplaner som er relevant for strandsonen. Rutinene er ikke vesentlig endret eller skjerpet, men etatens praksis er skjerpet som følge av at verktøyene og kartgrunnlag etaten bruker i byggesaksbehandlingen er blitt bedre, og ikke minst at byggesaksavdelingen har et tett samarbeid med ulovlighetsavdelingen som har hatt dette som prioritert område over tid. Det arbeides aktivt med ulovlighetsoppfølging, og også med å rydde opp i ulovlige tiltak og tilbakeføre områdene og sikre allmenhetens tilgang. Det arbeides med å kartlegge alle ulovligheter og tiltak i strandsonen.»
- *Sandefjord kommune:* «Det er også nå en bestemmelse i kommuneplanen med forbud mot fradelinger. Videre er det fastsatt at skal det oppføres anneks så må det være maks 5 meter fra fritidsboligen, og presisert at anneks ikke skal overstige verken 15 kvm BYA og BRA. Vi har laget rutiner for å sikre lik/likere saksbehandling slik at byggeforbudet praktiseres likt av alle saksbehandlerne.»
- *Vestby kommune:* «Ulovlighetsprosjekt strandsonen, fra i fjor.»

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvis du svarte ja (*Har det blitt gitt dispensasjoner i 100-metersbeltet langs sjøen i din kommune siden siste rapportering?*), **hvor mange dispensasjoner er gitt?**

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvilken type tiltak har dere iverksatt for å sikre en streng praktisering?

- *Asker kommune*: «Terskelen er høy for å innvilge dispensasjoner fra Asker kommuneplan. Dispensasjoner gis ikke for nye tiltak, f.eks. båthus eller andre uthus, brygger etc. Kommuneplan håndheves strengt.»
- *Bamble kommune*: «Følger lovverket med byggeforbud i 100-metersbeltet.»
- *Drammen kommune*: «Være restriktiv med å innvilge dispensasjoner i strandsonen.»
- *Frogn kommune*: «Interne rutiner.»
- *Færder kommune*: «Mottakskontroll, rutiner i Compilo, sidemannskontroll og rutiner for oversendelser til fagmyndigheter.»
- *Halden kommune*: «Byggegrensen ble gjennomgått i forbindelse med siste rullering av kommuneplanens arealdel.»
- *Horten kommune*: «Saker som berører sjø og vassdrag skal gjennomgås på fagmøter.»
- *Hvaler kommune*: «Tydelighet i vedtak og kommunikasjon av lover og reglement. Igangsatt rullering av arealplanen.» Følge lovverket, utarbeide kommunedelplan for byggegrense mot sjø.
- *Kragerø kommune*: «Følge lovverket, utarbeide kommunedelplan for byggegrense mot sjø.»

Sikre en streng praktisering av plan- og bygningsloven § 1-8 med byggeforbud i strandsonen i tråd med de statlige planretningslinjene (SPR) for strandsonen, som for Oslofjordregionen blant annet innebærer at utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen bør skje gjennom kommunale arealplaner og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner

HOVEDANSVARLIG: 26 KYSTKOMMUNER

Hvilken type tiltak har dere iverksatt for å sikre en streng praktisering?

- *Larvik kommune:* «Vi følger dispensasjonsveilederen til statsforvalter.»
- *Lier kommune:* «Strengere og en mer bevisst vurdering av de rettslige vilkårene i §19-2 2.ledd.»
- *Moss kommune:* «Ingen.»
- *Nesodden kommune:* «Vi har hatt et eget prosjekt for oppfølging av ulovligheter i strandsonen.»
- *Nordre Follo kommune:* «Ingen endret praksis fra sist rapportering.»
- *Oslo kommune:* «Oslo kommune arbeider aktivt med tilsyn og ulovlighetsoppfølging med krav om tilbakeføring for å sikre ferdsel, og redusere fremtidige ulovlig etablering av tiltak.»
- *Porsgrunn kommune:* «Bestemmelser i kommuneplanens arealdel om begrensninger for tiltak i ulike soner nær sjø og vassdrag.»
- *Sandefjord kommune:* «Forbud mot fradelinger i 100-metersbeltet. Ved riving og gjenoppføring av anneks så må plassering av nytt anneks ikke ligge lengre vekk fra fritidsboligen enn 5 meter. Det for å sikre at den private sfære ikke blir større.»
- *Skien kommune:* «Ingen spesielle siste år, men pbl's regler for dispensasjon skal følges strengt.»
- *Tønsberg kommune:* «Endring av plan framfor dispensasjoner.»
- *Vestby kommune:* «Se under.»
- *Ås kommune:* «Det er ikke innvilget dispensasjoner.»

Bright
ideas.
Sustainable
change.

RAMBOLL